

A C T I V I T A T S

Consell Escolar de Catalunya

setembre 2005 - agost 2006

Consell Escolar de Catalunya

setembre 2005 - agost 2006

Generalitat de Catalunya
Consell Escolar de Catalunya

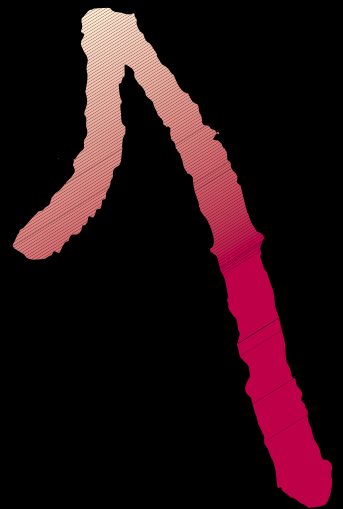
© Generalitat de Catalunya
Consell Escolar de Catalunya

Edició: Servei de Difusió i Publicacions
Disseny gràfic: Pallí. Disseny i Comunicació
1a edició: gener 2007
Tiratge: 800 exemplars
Dipòsit legal: B-9.096/2007
Impressió: Gesmax, SL

Composició del Consell Escolar de Catalunya	5	
Descripció general del treball dut a terme	11	
Activitats de les comissions reglamentàries	19	
	21	Comissió Permanent
	28	Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu
	33	Comissió de Programació, Construcció i Equipament
Activitats de les subcomissions	37	
	39	Subcomissió <i>Convivre i treballar junts</i>
	40	Subcomissió de les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat
Activitats del Ple	43	
Projecció externa	61	
	63	Jornada de reflexió del Consell Escolar de Catalunya
	64	Participació en les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat
	65	Participació en actes culturals i socials
	68	Presència del Consell Escolar de Catalunya en els mitjans de comunicació

Publicacions	71	
Anàlisi comparativa de la normativa publicada al DOGC	79	
Dictàmens	83	
Documents	105	
Memòries dels consells escolars territorials	167	
	169	Consell Escolar Municipal de Barcelona
	180	Consell Escolar Territorial del Baix Llobregat - Anoia
	190	Consell Escolar Territorial de Barcelona II (Comarques)
	196	Consell Escolar Territorial de Girona
	199	Consell Escolar Territorial de Lleida
	201	Consell Escolar Territorial de Tarragona
	209	Consell Escolar Territorial de les Terres de l'Ebre
	212	Consell Escolar Territorial del Vallès Occidental

Composició del Consell Escolar de Catalunya

La senyora Marta Cid Pañella va cessar com a consellera d'Educació el 12 de maig de 2006.

El senyor Joan Manuel del Pozo Álvarez és conseller d'Educació i Universitats des del 15 de maig de 2006.

Presidència

Pere Darder Vidal

Professorat dels nivells educatius d'àmbit no universitari

Francesc Portalés Claramonte

M. Teresa Comas Climent (fins al 21 de juliol de 2006)

Rosa Canyadell Pasqual (des del 21 de juliol de 2006)

Jaume Graells Veguin

Josep Miquel Lacasta Lardies

Pares i mares d'alumnes

Antoni Arasanz Mayolas

Carles Baeza Escobedo

Francesc Pérez Rodríguez (fins al 27 d'abril de 2006)

Eulàlia Ullastres Albert (des del 27 d'abril de 2006)

Glòria Renom Vallbona (fins al 20 d'octubre de 2005)

Mercè Rey Abella (des del 20 d'octubre de 2005)

Walter García-Fontes Banadian

Alumnat

Lídia de Haro Vega

Sergi Rubió Piñol

Personal d'administració i serveis dels centres docents

Albert Tierraseca Hernández

Josefina Pujol Pardo

Titulars de centres privats

Juan José Albericio Huerta

Sebastià Álvarez Vila

Enric Grau Martín

Centrals i organitzacions sindicals

Neus Munté Fernández

Dolors Llobet Maria

Vicent Tirado Bausà

Organitzacions patronals

Anna M. Duran Casanovas

Carles Huertas Pasquier
Manuel Rosillo López

Moviments de Mestres de Renovació Pedagògica

Joan Coma Ainsa
Isabel Muñoz Moreno

Administració educativa

Alberto del Pozo Ortiz
Eugeni Garcia Alegre
Pepita Corominas Baulenas
Maria Serrahima Sugrañes
Jesús Viñas Cirera
Joan-Lluís Espinós Espinós

Administració local

Jordi Roig Vinyals
Ramon Farré Roure
Empar Pont Albert
Montserrat Company Prats
Joan Manuel del Pozo Álvarez (fins al 15 de maig de 2006)
Sebastià Ruiz Garcia

Universitats de Catalunya

Carles Alsinet Mora (fins al 2 de febrer de 2006)
Isabel del Arco Bravo (des del 2 de febrer de 2006)
Jordi Pérez Sánchez
Neus Sanmartí Puig

Personalitats de prestigi en el camp de l'educació

Jaume Cella Ollé (des del 18 de maig de 2006)
Josep González-Agàpito Granell (fins al 18 de maig de 2006)
Joan Mateo Andrés

Institut d'Estudis Catalans

Josep M. Terricabras Nogueras

Col·legis professionals

Jesús Bonals Codina

Consell Nacional de la Joventut de Catalunya

Adriana Sabaté Muriel (fins al 8 de juny de 2006)
Ramon Serra Santaefèmia (des del 8 de juny de 2006)

Consells Escolars Territorials

Carme Arnau Planella

Joaquim Bosch Codolà
Eduard Galceran Canals (fins al 19 de juliol de 2006)
Anna Riuró de Blas (des del 19 de juliol de 2006)
Jaume Pallarols Rusca (fins al 7 de juny de 2006)
Camil Fortuny Recasens (des del 7 de juny de 2006)
Josep Maria Pallàs Guasch (fins al 7 de juny de 2006)
Zacarías Henar Moro (des del 7 de juny de 2006)
Marina Subirats Martori (des de l'11 d'octubre de 2005 i fins al 22 de maig de 2006)
Montserrat Ballarín Espuñas (des del 22 de maig de 2006)
Andreu Carles Vega Castellví (fins al 29 de juny de 2006)
Lorenzo Ramírez Castro (des del 29 de juny de 2006)
Francesc Xavier Vega Castellví (fins al 7 de juny de 2006)
Josefa Beltran Bertomeu (des del 7 de juny de 2006)

Secretària

Teresa Pijuan Balcells

Activitats de les comissions reglamentàries

Comissió Permanent

La Comissió Permanent es va reunir en deu ocasions per exercir les funcions que li corresponen d'acord amb l'article 11 del Reglament del CEC, que són les següents: la distribució entre les comissions dels encàrrecs d'elaboració de dictàmens a petició de la Conselleria d'Educació i la posterior autorització del pas al Ple de les propostes de dictamen i de document elaborades per les comissions i subcomissions; la qualificació de tràmit de determinats projectes de disposició i l'emissió dels dictàmens corresponents; la creació de subcomissions per a l'estudi de qüestions relacionades amb l'àmbit educatiu; la planificació del calendari anual de reunions del Ple i l'ordre del dia corresponents, etc.

Distribució entre les comissions dels encàrrecs d'elaboració de propostes de dictàmens

Durant el curs 2005-2006, la Conselleria d'Educació va trametre vuit disposicions normatives al Consell perquè es dictaminessin.

La Comissió Permanent, tenint en compte la temàtica que regulaven aquestes disposicions, en va adjudicar tres a la Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu, una a la Comissió de Programació, Construcció i Equipament i en va qualificar quatre de tràmit, d'acord amb els apartats g) i h) de l'article 11 del Reglament del CEC.

D'altra banda, també des de la Conselleria es va fer arribar al president del Consell la voluntat de conèixer l'opinió de la comunitat educativa sobre dos documents:

— *Debat Curricular. Reflexions i Propostes*, presentat el 18 d'octubre de 2005 en un acte presidit per la consellera d'Educació, Hble. Sra. Marta Cid.

— *Document de bases per a la Llei d'Educació Permanent de Catalunya*, presentat per la Direcció General de Formació Professional i Educació Permanent del Departament d'Educació, al novembre de 2005.

La Comissió Permanent va adjudicar l'estudi d'aquests documents a la Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu i a la Comissió de Programació, Construcció i Equipament, respectivament, i un cop elaborades les propostes de document va autoritzar-ne el pas al Ple per a la seva aprovació.

Qualificació de tràmit de determinats projectes de disposició

D'acord amb el Reglament del CEC, i tenint en compte la temàtica que regu-

laven, la Comissió Permanent va qualificar de tràmit quatre disposicions normatives i en va elaborar les propostes de dictamen corresponents.

— Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum dels cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny en brodats, puntes i tapisos i catifes de la família professional de tèxtils artístics.

— Projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'arts aplicades de la fusta al perfil professional de restauració de mobles.

— Projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà d'ebenisteria artística al perfil professional de restauració d'ebenisteria artística.

— Projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies al perfil professional de manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris.

Creació de subcomissions específiques

Al curs 2005-2006, van estar en funcionament dues subcomissions de treball, creades per acord de la Comissió Permanent:

— Subcomissió *Conviure i treballar junts*. Amb motiu de la celebració de la Jornada de reflexió del Consell Escolar de Catalunya que va tenir lloc el 28 de gener de 2006, a Sabadell, la Comissió Permanent va acordar crear una subcomissió de treball per preparar l'aportació del CEC. Es va encarregar la coordinació als senyors Juan José Albericio i Jesús Viñas.

— Subcomissió de les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat. Aquesta subcomissió va elaborar l'aportació del CEC a les XVI Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat, que, organitzades pel Consell Escolar de la Regió de Múrcia, van tenir lloc del 23 al 26 de maig de 2006, amb el tema *La evaluación de la calidad en el sistema educativo*. Es va encarregar la coordinació del treball al senyor Joan Mateo.

Al mes de juliol, la Comissió Permanent va acordar la creació de dues noves subcomissions perquè entressin en funcionament a partir del setembre de 2006 i que són les següents:

— Subcomissió de revisió de la Llei 25/1985. Es va encarregar la coordinació als senyors Carles Baeza, Ramon Farré i Jaume Graells.

— Subcomissió de les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes. Es va encarregar la coordinació a la senyora Isabel Muñoz i el senyor Vicent Tirado.

Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat

El Consell Escolar de la Regió de Múrcia va ser l'organitzador de l'edició de les XVI Jornades, i per aquest motiu va convocar els presidents i les presidentes dels Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat a dues reunions preparatòries d'aquesta trobada: el 18 de novembre de 2005, a Múrcia, i el 31 de març de 2006, a Mérida.

En aquestes reunions es va acordar, entre altres qüestions, el tema, el lloc, les dates de celebració, el calendari i la metodologia de treball per preparar les aportacions dels consells participants.

Seguint el calendari de treball establert, els organitzadors van trametre el document base que havien elaborat, perquè es discutís en el si dels consells escolars.

La Comissió Permanent, un cop llegit i revisat el document base, va acordar no fer esmenes als apartats: 1. *La qualitat educativa*, 2. *Els indicadors de la qualitat*, 3. *Les avaluacions de la qualitat educativa* i 4. *Aplicació de les avaluacions de la qualitat educativa*, perquè per tractar en profunditat l'avaluació de la qualitat del sistema educatiu des d'un punt de vista d'experts ja hi ha els organismes corresponents; en el cas de Catalunya, el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Les raons acordades van quedar recollides en un escrit de posicionament, en el qual es feien unes propostes per a la millora de la participació en aquesta trobada anual i en què destacava els punts següents:

1. L'actual plantejament de les Jornades orientat a consensuar un document sobre el tema escollit mitjançant la presentació d'esmenes redueix l'intercanvi sobre el seu contingut i els diversos punts de vista.

2. El document que ha elaborat el Consell Escolar de Múrcia representa un posicionament molt concret sobre el tema. Per tant, es podria considerar la seva aportació a les Jornades i les aportacions de cada Consell participant sobre els apartats 5 i 6 del guió: *L'impuls de la qualitat* i *Situació actual de l'avaluació de la qualitat a Catalunya* podrien servir de material de base per a l'intercanvi d'informació i dels diversos punts de vista.

3. La participació dels membres dels Consells que hi assisteixen és pràcticament inexistent, quan el sentit de la trobada hauria de ser una posada en comú

de les diverses orientacions, realitzacions i iniciatives a fi d'ampliar l'horitzó de possibles millores a introduir als territoris respectius.

4. Es podrien escollir quatre o cinc qüestions bàsiques sobre avaluació i qualitat, a partir de les aportacions dels Consells, i organitzar taules de debat amb participants de tots els Consells. Un relator a cada taula permetria disposar d'un resum per a la publicació.

Per acord de la Comissió Permanent, aquest escrit de posicionament es va trametre al president del Consell Escolar de la Regió de Múrcia i a la resta de presidents i presidentes dels consells escolars i es va determinar que la subcomissió que havia d'elaborar l'aportació del Consell a les Jornades centrés la reflexió i el treball en els apartats 5 i 6 del document base.

A més, el president del Consell va informar la Comissió Permanent que s'havia reunit amb alguns presidents dels consells escolars de les comunitats autònomes, a Ciudad Real, per demanar al president del Consell de la Regió de Múrcia que acceptés revisar l'organització de la trobada de Consells Escolars, per fer-la més participativa i d'acord amb el que són i el que representen els Consells.

Tanmateix, després de la segona reunió preparatòria de presidents i presidentes que es va fer a Mérida, la Comissió Permanent va accedir a revisar les 26 esmenes sobre els apartats 1, 2, 3 i 4 del document. També, d'acord amb la distribució per taules rodones de l'apartat 5 entre els consells escolars participants, va elaborar la síntesi del punt 5.4. *La participació de la comunitat educativa*, que va ser exposada a la taula 2 pel president del Consell, senyor Pere Darder, i el senyor Joan Mateo, president de la subcomissió de treball i membre de la Permanent.

Un cop enllestida la proposta de document *Avaluació de la qualitat en el sistema educatiu*, elaborada per la subcomissió de treball, va ser revisada per la Comissió Permanent el 15 de febrer i posteriorment aprovada pel Ple.

L'aportació del CEC fou tramesa, dins dels terminis establerts, al Consell Escolar de la Regió de Múrcia juntament amb l'experiència de l'IES Manuel de Montsuar, de Lleida.

Al mes de juny, una vegada celebrades les Jornades, la Comissió Permanent va valorar el desenvolupament i la metodologia de treball que s'havia seguit en aquestes jornades i va acordar fer un seguit de propostes de millora perquè es tinguessin en compte en properes edicions.

El president va presentar aquestes propostes a la reunió de presidents i presidentes que es va celebrar el 21 de juny, a València, amb motiu de la primera reunió preparatòria de les XVII Jornades, que s'havien de realitzar l'any 2007,

organitzades pel Consell Escolar de les Illes Balears sobre els ensenyaments artístics.

Cal esmentar que en una de les reunions de presidents es va tractar novament el tema del projecte de reforma del Consell Escolar de l'Estat, amb motiu de l'aprovació de la Llei orgànica d'educació (LOE) i a fi que la composició i el funcionament estiguin més d'acord amb la situació actual del sistema educatiu d'Espanya, en el qual totes les comunitats autònomes tenen transferides les competències en educació.

Jornada de reflexió del CEC

El 28 de gener de 2006 va tenir lloc, a Sabadell, la Jornada de reflexió del Consell dedicada, enguany, al tema *Convivre i treballar junts*.

Com en altres ocasions, des d'uns mesos abans es van iniciar des de la Presidència i la Secretaria els contactes amb diversos representants de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Sabadell per demanar-los la seva col·laboració en la cessió d'espais i altres qüestions organitzatives.

El president i la secretària del Consell van presentar davant la Comissió Permanent el guió preparat sobre el desenvolupament del tema central i les taules rodones, com també els noms de les persones que hi participarien com a conferenciant general i ponents de les taules rodones simultànies.

La Comissió Permanent va debatre diverses propostes sobre el contingut i l'enfocament que calia donar a les taules rodones. Els títols que es van acordar per a les quatre taules rodones van ser:

- Treballar junts per a la convivència
- La convivència al centre educatiu
- Tractament del conflicte
- Iniciativa i compromís social per a la convivència

Respecte a l'enfocament del temes, es va considerar que s'havia de fer tenint presents tres tipus d'elements:

1. Cognitius:

- Orientació del coneixement i continguts
- Vinculació coneixement i realitat
- Revisió de creences-coneixement acrític

2. Emocionals:

- Emocions i sentiments que s'han d'afavorir i d'evitar

- Educació de les emocions per aconseguir-ho
- Interdependència de les decisions personals (autoestima) i socials (empatia)

3. Acció:

- L'establiment o reforç de bones pràctiques
- El paper de les normes de convivència
- Planificació. Avaluació

L'aportació del CEC fou preparada per una subcomissió de treball específica que va desenvolupar una intensa activitat entre els mesos d'octubre i novembre de 2005. La proposta de document fou revisada per la Comissió Permanent el 30 de novembre i en va autoritzar el pas al Ple per a la seva aprovació.

Després de la celebració de la Jornada, la Comissió Permanent va constatar una vegada més la bona acollida que té aquesta convocatòria del Consell, perquè, tot i les inclemències climàtiques, va haver-hi una nombrosa assistència i participació.

Al mes de juliol, es va iniciar la preparació de la Jornada de reflexió del CEC corresponent a l'any 2007.

El tema escollit fou la participació i els consells escolars, perquè es va considerar que era un bon moment per dedicar la jornada a la reflexió sobre el funcionament intern dels consells escolars i la trajectòria desenvolupada durant els darrers vint anys.

També es va acordar que la conferència inaugural tractés de la participació en el sistema educatiu i les quatre taules rodones dels consells escolars com a participació institucionalitzada, els consells escolars territorials, els consells escolars municipals i els consells escolars de centre.

Altres aspectes d'organització i desenvolupament es van deixar pendents per concretar-los al curs següent.

Memòria d'Activitats del CEC

El 15 de febrer de 2006, la Comissió Permanent va revisar i autoritzar el pas al Ple de la Memòria d'Activitats del Consell del curs 2004-2005, elaborada per la Secretaria.

Planificació del calendari anual de reunions del Ple

Al llarg del curs, el president va convocar cinc sessions plenàries ordinàries i una d'extraordinària.

Com ja ha esdevingut un fet habitual, alts càrrecs i altres representants del Departament d'Educació van assistir a algunes de les sessions plenàries per informar personalment la comunitat educativa sobre temes i actuacions del Departament. Les tres sessions plenàries que van acollir aquestes personalitats són les següents:

5 d'octubre de 2005

– La consellera d'Educació, Hble. Sra. Marta Cid Pañella, assisteix a la primera sessió plenària per presentar el curs escolar 2005-2006.

19 d'abril de 2006

– El subdirector general de Formació Permanent i Recursos Pedagògics, Sr. Joan Badia, informa sobre la formació i l'avaluació del professorat interí.

12 de juliol de 2006

– El conseller d'Educació i Universitats, Hble. Sr. Joan Manuel del Pozo, assisteix a la darrera sessió plenària del curs per informar sobre diverses actuacions del Departament d'Educació i Universitats.

Sessió plenària extraordinària

A final del curs, i amb motiu de la celebració del XX aniversari de la constitució del Consell Escolar de Catalunya, es va celebrar una sessió plenària extraordinària, el 7 de juny de 2006, que va acollir la presència del M. Hble. Sr. Pasqual Maragall, president de la Generalitat de Catalunya, i del conseller d'Educació i Universitats, Hble. Sr. Joan Manuel del Pozo.

El president i el conseller van voler palesar el seu reconeixement al Consell Escolar de Catalunya per la tasca realitzada al llarg dels vint anys de funcionament que es complien l'any 2006 i el conseller va aprofitar l'ocasió per comentar aspectes educatius del nou Estatut d'Autonomia en relació amb l'aportació del CEC que en el seu moment es va presentar al Parlament de Catalunya.

Canvis en la Comissió Permanent

– El senyor Juan José Albericio va ser nomenat president de la Comissió de Finançament i membre de la Comissió Permanent, en substitució de la senyora Glòria Renom, que el 20 d'octubre de 2005 va cessar com a membre del Consell, en representació del sector de pares i mares.

– El senyor Joan Manuel del Pozo va ser nomenat conseller d'Educació i Universitats de la Generalitat de Catalunya el 15 de maig de 2006 i va cessar com a membre del Consell Escolar de Catalunya.

— En substitució del senyor del Pozo, la Sra. Isabel del Arco va ser nomenada presidenta de la Comissió de Programació, Construcció i Equipament i membre de la Comissió Permanent.

Van formar part d'aquesta comissió les persones següents: Juan José Albericio Huerta (des del 20 d'octubre de 2005), Isabel del Arco Bravo (des del 14 de juny de 2006), Carme Arnau Planella, Carles Baeza Escobedo, Pere Darder Vidal, Joan Mateo Andrés, Isabel Muñoz Moreno, Teresa Pijuan Balcells, Joan Manuel del Pozo Álvarez (fins al 15 de maig de 2006), Glòria Renom Vallbona (fins al 20 d'octubre de 2005) i Sebastià Ruiz García.

Comissió Permanent	Sessions	Assistència
President:	26-9-2005	8/9: 88,8%
Sr. Pere Darder	17-10-2005	8/9: 88,8%
	30-11-2005	7/9: 77,7%
	18-1-2006	7/9: 77,7%
Secretària: Sra. Teresa Pijuan	15-2-2006	9/9: 100%
	22-3-2006	9/9: 100%
	26-4-2006	8/9: 88,8%
	15-5-2006	5/9: 55,5%
	14-6-2006	8/9: 88,8%
	5-7-2006	7/9: 77,7%
		mitjana: 84,3%

Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu

La Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu es va reunir en deu ocasions per dictaminar tres disposicions normatives que li va adjudicar la Comissió Permanent i que són les següents:

— El projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'il·lustració als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic.

— El projecte d'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2006-2007 per als centres docents no universitaris.

— El projecte de decret pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional en la modalitat a distància.

La reunió del 19 d'octubre es va dedicar a l'estudi i l'elaboració de la proposta de dictamen sobre:

– El projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'il·lustració als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic.

La Comissió, com en altres dictàmens d'ordenació curricular de cicles formatius, no entra en detall en els annexos i elabora una proposta de dictamen que conté una consideració general que recull la valoració positiva de l'adaptació curricular del cicle formatiu a un nou perfil professional; dues consideracions al text de l'annex 2, perquè es considera que cal explicitar i millorar la redacció d'alguns apartats, i una recomanació al Departament d'Educació i Ciència perquè continuï en la línia iniciada d'instar el Ministeri d'Educació a actualitzar els catàlegs de títols de formació d'arts plàstiques i disseny per adaptar-los a nous perfils professionals.

La proposta de dictamen 11/2005 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'il·lustració als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic es va debatre i aprovar en la sessió plenària del 19 de desembre de 2005.

Les reunions del 29 de març i el 5 d'abril es van dedicar a l'estudi i l'elaboració de la proposta de dictamen sobre:

– El projecte d'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2006-2007 per als centres docents no universitaris.

La subdirectora d'Ordenació Curricular i membre del CEC en representació de l'Administració educativa, senyora Pepita Corominas, presenta el projecte d'ordre de calendari escolar per al curs 2006-2007 i destaca les novetats i els canvis principals que es desprenen del Pacte Nacional per a l'Educació, com és la introducció de la sisena hora en els centres públics d'educació primària. Algunes d'aquestes novetats són:

– La data de començament del curs és el 12 de setembre, amb l'excepció, dels cicles formatius de grau superior que començaran el 18 de setembre, i la d'acabament el 20 de juny.

– Els aspectes referits a la sisena hora, que conté l'article 4.3, són els següents:

- durant el curs 2006-2007 es farà "amb caràcter experimental" no en tots els centres, tan sols als municipis de més de 10.000 habitants;
- tant es podrà autoritzar l'ajornament de l'aplicació de la sisena hora per al curs 2007-08 per circumstàncies o necessitats específiques, com sol·licitar l'avançament de l'aplicació;

- als centres d'educació especial es decidirà segons les necessitats de cada centre;
 - hi ha un termini únic per fer les sol·licituds d'autorització: el 20 de maig de 2006;
 - el marge mínim de dues hores al migdia per respectar el doble torn de menjador que hi ha en alguns centres o també les reunions de coordinació del professorat;
 - l'acord dels ajuntaments i els serveis territorials, que convocaran les direccions dels centres públics que facin la sisena hora per consensuar l'horari dels centres públics dels municipis.
- A l'apartat 4.5, referit a la jornada intensiva, s'hi estableix una compensació d'hores de manera que els centres que facin la jornada intensiva hauran de perllongar el curs fins al 22 de juny.
- L'article 6 recull qüestions sobre l'educació de persones adultes que s'han introduït a les instruccions d'inici de curs.
- A l'article 10, s'hi ha introduït la novetat que l'horari aprovat pel consell escolar haurà de ser comunicat al director/a dels serveis territorials.

Els canvis que es proposen en aquesta normativa susciten un intens debat entre els membres de la Comissió amb posicions dispars i, fins i tot, enfrontades pel que fa a les dates d'inici i acabament del curs, la qual cosa impossibilita poder arribar al consens en aquesta qüestió.

Per aquest motiu, en la proposta de dictamen s'explicita que se sotmet a la votació i decisió del Ple la consideració a l'articulat que proposa canviar les dates d'inici i acabament de curs que estableix el projecte d'ordre.

Altres qüestions en què sí s'arriba al consens i que conté la proposta de dictamen són propostes per millorar la redacció d'alguns articles i evitar ambigüitats en la comprensió, i dues recomanacions referides a afegir al text l'autorització de jornada intensiva per al darrer dia de cada trimestre i que els consells escolars municipals promoguin acords sobre els horaris escolars de tots els centres del municipi, a fi de fer possible més consens social sobre aquest tema.

La proposta de dictamen 2/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2006-2007 per als centres docents no universitaris es va debatre i aprovar en la sessió plenària del 19 d'abril de 2006.

Les reunions del 21 de juny i el 4 de juliol es van dedicar a l'estudi i l'elaboració de la proposta de dictamen sobre:

– El projecte de decret pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional en la modalitat a distància.

El subdirector de Planificació i Organització de la Formació Professional, senyor Joan Lluís Espinós, presenta el contingut i l'abast del projecte de decret, i en destaca els aspectes següents:

- Aquesta normativa s'emmarca en el mateix context que el decret, dictaminat pel CEC, sobre mesures flexibilitzadores de l'oferta d'ensenyaments de formació professional específica, perquè tots dos van adreçats a afavorir l'accés a la formació de persones i col·lectius amb dificultats.
- L'objecte del decret és l'ordenació acadèmica de la formació professional a distància, adreçada principalment a persones de més de 18 anys que no poden cursar aquests ensenyaments en la modalitat presencial.
- A Catalunya s'ha fet una prova pilot que ha tingut molt bona acollida. S'han ofert dos cicles formatius de grau mitjà: *Equips electrònics de consum* i *Explotació de sistemes informàtics*, i dos de grau superior: *Educació infantil* i *Gestió comercial i màrqueting*.
- Actualment és l'Institut Català d'Ensenyament Secundari a Distància (ICESD) qui imparteix els ensenyaments a distància. En un futur proper es transformarà en l'Institut Obert de Catalunya (IOC) i també hi haurà altres centres col·laboradors.
- El tema dels ensenyaments a distància s'ha treballat tenint present l'experiència de la UOC i per grups de persones expertes en aquest camp.
- El decret és obert i flexible per poder anar modificat i millorant aspectes, a partir de l'experiència.

En la segona reunió es debat a bastament el projecte de decret i sorgeixen diferents opinions sobre el contingut i la redacció del text referides a la necessitat de revisar jurídicament el text proposat per tal de situar-lo en el nou marc normatiu competencial de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya; que el text normatiu sigui obert i flexible perquè es pugui revisar passat un temps i introduir-hi les modificacions que calgui a partir de l'experiència; que es defineixi l'abast d'aquesta regulació explicitant els ensenyaments que afecta; que es prevegi el possible transvasament de places entre la modalitat presencial i la modalitat a distància; que es defineixen els perfils del professorat i es prevegi la seva formació; que s'estableixin ajuts per garantir que els alumnes amb més dificultats socioeconòmiques puguin tenir accés a aquests ensenyaments, etc.

Aquests i altres aspectes es recullen com a consideracions i recomanacions en la proposta de dictamen 6/2006 sobre el projecte de decret pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional en la modalitat a distància, que es va debatre i aprovar en la sessió plenària del 12 de juliol de 2006.

En un acte celebrat el 18 d'octubre de 2005, presidit per la consellera d'Edu-

cació, Hble. Sra. Marta Cid, es va presentar el document *Debat Curricular. Reflexions i Propostes* en el marc del Pacte Nacional per a l'Educació, que obria el procés del debat curricular a tota la societat i en el qual el Consell Escolar de Catalunya hi va participar amb un document de reflexió, elaborat per aquesta comissió.

Al llarg de sis sessions, que van tenir lloc els dies 19 i 26 d'octubre, 2, 9, 16 i 23 de novembre es va debatre el contingut del document, elaborat per un grup d'experts i dividit en cinc àmbits:

- *Ensenyar i aprendre llengua i comunicació en una societat multilingüe i multicultural*
- *L'educació social i cultural en la societat actual*
- *L'educació tecnocientífica: les ciències, la tecnologia i les matemàtiques*
- *Els llenguatges corporal, musical, i visual i plàstic*
- *Desenvolupament personal i ciutadania*

La comissió va fer una anàlisi detallada del contingut de cada un dels àmbits. En el decurs de les sessions van sorgir qüestions molt diverses, ja que cada un dels àmbits havia estat treballat per un grup d'experts i, per tant, l'enfocament i l'estructura de les cinc propostes eren força diferents.

Es van fer valoracions, propostes de millora en la redacció i de canvis en l'estructura, com també consideracions i recomanacions amb vista al desenvolupament i a l'aplicació del currículum de cada una de les matèries corresponents als àmbits.

El president de la comissió, tenint presents tots aquests aspectes recollits en les actes de les sis reunions, va elaborar la proposta de document, que consta d'una introducció en què s'assenyala que el treball del Consell ha consistit en una reflexió per aportar elements per al debat des del punt de vista de la demanda social, s'hi fa una valoració positiva de l'esforç important que suposa aquest document per avançar en plantejaments globals que emmarquin l'acció educativa en les diferents disciplines i s'hi fan algunes peticions com ara:

- que quan es concretin les línies del currículum s'analitzin quines són les competències bàsiques i fonamentals, i quines són d'ampliació o aprofundiment, per tal d'ajudar mestres i professorat en les programacions i perquè no s'ha de donar el mateix tractament a un tipus o altre de competències,
- que en el desplegament dels eixos fonamentals que proposen els experts i en el treball posterior de construcció del disseny curricular hi ha d'haver suficient marge d'autonomia per a la intervenció dels professionals, a fi de poder adaptar el currículum a la realitat dels centres,
- que per donar respostes educatives vàlides davant aquests nous reptes i garantir la capacitació del professorat, caldrà, en un futur, fer un debat sobre

la formació inicial a les universitats i vetllar especialment perquè la formació permanent ofereixi noves eines al professorat per dur a terme aquests canvis metodològics que es proposen,

– que, atès que l'educació és un procés global, caldria que des d'altres àmbits, no vinculats directament al món educatiu, també es participés en aquest debat.

Sobre cada un dels cinc àmbits, s'hi recullen unes valoracions generals, unes consideracions concretes sobre el text proposat, unes propostes per al desenvolupament i l'aplicació del currículum, i unes respostes a les qüestions finals que conté cada àmbit del document.

En la sessió plenària del 27 de febrer es va sotmetre a la consideració del Ple la proposta de document 5/2005: Aportació del Consell Escolar de Catalunya al document sobre el *Debat Curricular. Reflexions i Propostes*.

Comissió d'Ordenació	Sessions	Assistència	
President:	19-10-2005	12/33: 36,3%	
Sr. Joan Mateo	26-10-2005	13/32: 40,6%	
	2-11-2005	12/32: 37,5%	
	9-11-2005	10/32: 31,2%	
	16-11-2005	11/32: 34,3%	
	23-11-2005	10/32: 31,2%	
	29-3-2006	16/32: 50%	
	5-4-2006	14/32: 43,7%	
	21-6-2006	7/31: 22,6%	
	4-7-2006	11/33: 33,3%	
			mitjana: 36,07%

Comissió de Programació, Construcció i Equipament

La Comissió de Programació, Construcció i Equipament es va reunir cinc vegades al llarg del curs 2005-2006 per estudiar la normativa i el document que li va adjudicar la Comissió Permanent.

La primera d'aquestes reunions es va dedicar a l'estudi de les modificacions al projecte de decret pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres, i les altres quatre a la preparació d'un informe sobre el *Document de bases per a la Llei d'Educació Permanent de Catalunya*.

Com va explicar el director de Planificació Educativa, senyor Francesc Colomé, davant la Comissió Permanent, en els mesos que havien transcorregut des de l'aprovació pel Ple del Consell del Dictamen 9/2005 sobre el projecte de de-

cret pel qual s'ordena l'educació a infants de zero a tres anys —normativa que encara no havia estat publicada al DOGC—, s'hi havien introduït algunes modificacions, d'acord amb el projecte de Llei orgànica d'educació (LOE) i també algunes precisions sobre les competències dels ajuntaments, que els serveis jurídics havien considerat que calia fer constar a l'articulat. Per aquest motiu, la consellera d'Educació trametia novament el projecte de decret amb la petició que el Consell Escolar de Catalunya n'emetés el dictamen corresponent.

La Comissió Permanent va encarregar a aquesta comissió que revisés les modificacions i els canvis introduïts en el nou text del projecte de decret i que es fes una proposta d'addenda al Dictamen 9/2005.

La reunió del 12 de desembre es dedica a l'estudi de les:

— Modificacions al projecte de decret pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres.

Els membres de la comissió, tenint en compte l'estudi comparatiu preparat per la Secretaria entre el projecte de decret dictaminat i el nou text, valoren positivament la incorporació de moltes de les consideracions i recomanacions expressades en el Dictamen 9/2005, i així es recull en una de les consideracions generals de la proposta d'addenda.

També s'hi recullen algunes consideracions al text per millorar i concretar aspectes que no queden ben explicitats i diverses recomanacions al Departament d'Educació, com ara, la creació d'una comissió de seguiment del procés de creació de les trenta mil places de llars d'infants que la Llei 5/2004 preveu, que compti amb una representació del Consell Escolar de Catalunya, i la constitució de comissions de seguiment municipals, per exemple mitjançant els consells escolars municipals. També, es reiteren algunes recomanacions recollides en el Dictamen 9/2005, com són: que siguin mestres els qui es facin càrrec de les tutories dels grups d'infants d'una manera progressiva; que les condicions laborals dels professionals siguin anàlogues, amb independència de qui els contracta; i que en les estones de migdia i al menjador s'incrementi el personal de suport per donar la millor atenció als infants.

La proposta d'addenda al Dictamen 9/2005 sobre el projecte de decret pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres es va debatre i aprovar en la sessió plenària del 19 de desembre de 2005.

Amb la presentació del *Document de bases per a la Llei d'Educació Permanent de Catalunya*, per la consellera d'Educació, Hble. Sra. Marta Cid, es va obrir a finals de l'any 2005 un procés de participació per recollir suggeriments i aportacions a la proposta de nova llei d'educació permanent de Catalunya,

en el qual el Consell Escolar de Catalunya hi va participar amb un informe valoratiu global, elaborat per aquesta comissió.

Al llarg de quatre sessions, que van tenir lloc el dies 18 i 30 de gener, i 6 i 15 de febrer, es va debatre el contingut del document.

En la primera reunió, el director general de Formació Professional i Educació Permanent, senyor Josep Francí, presenta el *Document de bases per a la Llei d'Educació Permanent de Catalunya* i comenta que la funció d'aquest text és promoure un debat ampli amb tots els interlocutors implicats, més enllà del professorat o els centres d'adults.

També, en la presentació assenyala els motius que han portat el Departament d'Educació a la voluntat d'elaborar una nova llei d'educació permanent i els objectius i reptes principals que es plantegen, que són:

- Augmentar el nivell de competències bàsiques de la població adulta.
- Actuar des de l'educació permanent per afavorir la cohesió social i atendre les noves necessitats que sorgeixen amb la incorporació a la nostra societat d'una quantitat considerable de nous residents.
- Permetre l'adquisició de les competències bàsiques a les persones de determinats col·lectius amb risc de marginació o amb fracàs escolar.
- La llei d'educació permanent no ha d'incloure la formació professional ocupacional ni la formació contínua, perquè no ha d'incidir en allò que està desenvolupat en altres lleis o que es gestiona per altres canals.
- L'abast de l'educació permanent ha de ser endreçar la situació dels centres que fan formació bàsica per a les persones adultes i potenciar aquesta xarxa.

Comenta el contingut del document i explica algunes de les actuacions que s'estan desenvolupant des del Departament.

Els membres de la comissió fan un estudi acurat de cada un dels apartats del document base i sorgeixen nombroses qüestions i propostes, com ara:

- El terme “educació permanent” és massa ampli i genèric per als objectius que es plantegen amb vista a la futura llei. S'ha de determinar una denominació més específica i que s'ajusti al contingut de la norma.
- Es proposa recuperar la denominació de la LOGSE “educació de les persones adultes” perquè és més adequada i s'ajusta a la realitat actual. A més,

coincideix amb la denominació que figura al projecte de Llei orgànica d'educació (LOE): "educació de persones adultes".

– És un terme més adequat "educació" que "formació", perquè es relaciona directament amb les competències bàsiques de l'educació obligatòria.

– La definició sobre "educació al llarg de la vida" és millorable, perquè l'objectiu és molt més ampli que aconseguir i actualitzar la "formació bàsica". Es proposa tenir en compte la definició de la Comissió Europea: "Tota activitat d'aprenentatge feta al llarg de la vida amb l'objectiu de millorar els coneixements, les competències i les aptituds amb una perspectiva personal, cívica, social o relacionada amb el treball".

– Es planteja la necessitat que l'Administració aclareixi les competències sobre els cursos de llengua catalana i es recomana que les escoles d'adults també puguin fer-los.

– S'hauria d'haver fet referència a les mancances que hi ha de formació permanent a l'empresa, la poca capacitat d'innovació i les poques oportunitats que tenen els treballadors per a la formació permanent, i la necessitat de millorar-ho.

– La llei hauria d'ordenar totes les accions de l'educació de persones adultes en l'àmbit de la Generalitat, d'una manera interdepartamental, perquè en l'educació de persones adultes també hi ha implicats diversos departaments.

El president de la comissió, a partir de les aportacions sorgides en les diferents reunions, elabora la proposta d'informe que, com s'assenyala a la introducció, aporta consideracions de caire divers, des de la participació de la comunitat educativa que representa, perquè esdevinguin referències a tenir en compte per a la redacció d'una proposta de nova llei d'educació de persones adultes.

En la sessió plenària del 27 de febrer de 2006, es va sotmetre a la consideració del Ple la proposta de document 2/2006: Informe del Consell Escolar de Catalunya sobre el *Document de bases per a la Llei d'Educació Permanent de Catalunya*.

Comissió de Programació	Sessions	Assistència
President:	12-12-2005	10/27: 37%
Sr. Joan Manuel del Pozo	18-1-2006	12/27: 44,4%
	30-1-2006	8/27: 29,6%
	6-2-2006	8/28: 28,5%
	15-2-2006	12/28: 42,8%
		mitjana: 36,4%

Activitats de les subcomissions

Subcomissió *Convivre i treballar junts*

Per acord de la Comissió Permanent es va crear una subcomissió específica amb l'objectiu de preparar l'aportació del Consell a la Jornada de reflexió del CEC *Convivre i treballar junts*, que es va celebrar el 28 de gener de 2006, a Sabadell.

La subcomissió es va reunir en sis ocasions entre els mesos d'octubre i novembre de 2005 amb l'objectiu d'elaborar un document que donés unes pautes generals de reflexió a les quatre taules rodones de la Jornada.

En la primera sessió, els coordinadors, senyor Juan José Albericio i senyor Jesús Viñas van explicar la metodologia a seguir per a l'elaboració del document i van presentar un text perquè servís com a punt de partida per al treball de debat i reflexió de la subcomissió, d'acord amb els quatre enunciats de les taules rodones:

- *Treballar junts per a la convivència*
- *La convivència al centre educatiu*
- *Tractament del conflicte*
- *Iniciativa i compromís social per a la convivència*

Al llarg de les sessions de treball es van tractar a bastament els temes, tenint molt present que l'aportació del Consell Escolar de Catalunya havia de recollir un seguit de reflexions que sorgeixen en el món educatiu en relació amb la convivència.

A partir d'un intercanvi d'opinions i diferents punts de vista, no sempre coincidents, sobre com enfocar el document i els diferents temes a desenvolupar, es va redactar un primer text que va ser sotmès a debat en les sessions de treball successives.

Les qüestions que es van tractar sobre cada un dels quatre apartats van fer que el treball fos intens i que el document, com es recull en la seva introducció, fos el resultat del debat de persones que des de posicions diverses han cercat punts en comú.

La proposta de document elaborada conté una introducció, tres blocs i un annex. En la introducció es destaca, entre altres qüestions, que l'objectiu del document és contribuir al debat amb un seguit de reflexions, constatacions i dubtes que es plantegen en el món educatiu en relació amb la convivència; el primer bloc tracta dels aspectes més personals de la convivència; el segon fa referència als aspectes més institucionals del centre educatiu, el tercer es refereix a l'entorn social, i l'annex tracta de la resolució dels conflictes en la per-

sona, el centre i la societat, i és una visió transversal als tres blocs esmentats anteriorment.

La Comissió Permanent va revisar i autoritzar el pas al Ple de la proposta de document. En la sessió plenària del 19 de desembre, el Ple del Consell, després del debat corresponent, va aprovar el Document 4/2005: *Conviure i treballar junts*.

Els membres del CEC que van actuar de coordinadors i moderadors en cada una de les taules rodones de la Jornada de reflexió van presentar l'aportació del CEC. El document forma part de la publicació que porta per títol *Conviure i treballar junts*, el núm. 15 de la col·lecció "Documents".

Van formar part d'aquesta subcomissió les persones següents: Juan José Albericio, Sebastià Álvarez, Antoni Arasanz, Carles Baeza, M. Teresa Comas, Anna M. Duran, Josep González-Agàpito, Jaume Graells, Josep Miquel Lacasta, Isabel Muñoz, Francesc Portalés, Joan Manuel del Pozo, Josefina Pujol, Mercè Rey, Vicent Tirado i Jesús Viñas.

Subcomissió	Sessions	Assistència	Document elaborat
Coordinadors:	17-10-2005	8/15: 53,33%	<i>Conviure i treballar junts</i>
Sr. Juan José Albericio	24-10-2005	6/15: 40%	
Sr. Jesús Viñas	7-11-2005	7/15: 46,6%	
	14-11-2005	8/16: 50%	
	21-11-2005	9/16: 56,2%	
	28-11-2005	9/16: 56,2%	
		mitjana: 50,3%	

Subcomissió de les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat

Com en altres ocasions, la Comissió Permanent va acordar la creació d'una subcomissió de treball específica per preparar l'aportació del CEC a les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat, que se celebren cada any a diferents llocs de l'Estat espanyol, organitzades d'una manera rotatòria per cada un dels consells escolars participants.

L'edició de l'any 2006 va estar organitzada pel Consell Escolar de la Regió de Múrcia i va tenir lloc, a Múrcia, del 23 al 26 de maig, amb el títol *La Evaluación de la calidad en el sistema educativo*.

Com s'ha explicat a l'apartat corresponent a la Comissió Permanent, en les diferents reunions de presidents i presidentes per tractar el desenvolupament

de les Jornades es van produir opinions contraposades respecte al document base i als punts que s'havien de debatre en la trobada.

Així, el debat no es va centrar en tot el document base, perquè la Comissió Permanent va considerar que no calia entrar en els quatre primers apartats del document elaborat pels organitzadors.

La subcomissió per preparar l'aportació del CEC es va centrar en els tres darrers punts de document base, que eren els apartats 5, 6 i 7:

- *L'impuls de la qualitat*
- *Situació actual de l'avaluació de la qualitat a Catalunya*
- *Presentació d'una experiència concreta*

La subcomissió de treball es va reunir en quatre ocasions entre gener i febrer de 2006, i va estar presidida pel senyor Joan Mateo.

Per a la preparació dels dos primers punts, la subcomissió va acordar revisar el document del Consell sobre "Avaluació i Educació" de l'any 1998, que havia estat elaborat per a la Jornada de reflexió de Vic del CEC, a fi d'extreure'n aquells elements o qüestions que encara eren vigents i fer una reflexió sobre el concepte d'avaluació i el paper que han de tenir els consells escolars respecte a l'avaluació de la qualitat del sistema, com també preparar una síntesi i una reflexió sobre les principals actuacions sobre avaluació que s'havien fet i es feien des del Departament d'Educació.

A la darrera reunió de la subcomissió, que va tenir lloc el 8 de febrer, es va convidar el senyor Ramon Oscar Torrelles, el senyor Francesc Mayós, i la senyora Rosa Castillo, director, exdirector i coordinadora de la comissió d'avaluació de l'IES Manuel de Montsuar, de Lleida, que van fer una presentació de l'experiència sobre l'avaluació interna i externa d'aquest centre.

La subcomissió va preparar l'aportació del CEC seguint els punts continguts en els apartats 5 i 6 del document base que conformen el Document 1/2006: *L'avaluació de la qualitat en el sistema educatiu*, que en la sessió plenària del 27 de febrer de 2006 fou aprovat pel Ple.

Aquest document, juntament amb l'experiència sobre avaluació interna i externa de l'IES Manuel de Montsuar, de Lleida, va ser tramès al Consell Escolar de la Regió de Múrcia, dins del termini establert.

El núm. 32 de la col·lecció "Dossiers Informatius", que porta per títol *L'avaluació de la qualitat del sistema educatiu*, conté juntament amb el document esmentat, l'experiència sobre avaluació interna i externa de l'IES Manuel de Montsuar, de Lleida, i la conferència que, en representació del CEC, el professor Joan

Mateo va pronunciar en el Seminari sobre aquest tema, organitzat pel Consell Escolar de l'Estat.

Van formar part d'aquesta subcomissió les persones següents: Antoni Aranzan, Carme Arnau, Carles Baeza, Joaquim Bosch, M. Teresa Comas, Anna M. Duran, Eugeni Garcia, Jaume Graells, Josep Miquel Lacasta, Joan Mateo, Isabel Muñoz, Jordi Pérez, Mercè Rey, Jordi Roig, Albert Tierraseca i Vicent Tirado.

Subcomissió	Sessions	Assistència	Document elaborat
President:	11-1-2006	9/16: 56,2%	<i>L'avaluació de la qualitat en el sistema educatiu</i>
Sr. Joan Mateo	25-1-2006	7/16: 43,7%	
	1-2-2006	7/16: 43,7%	
	8-2-2006	7/16: 43,7%	
		mitjana: 46,8%	

Activitats del Ple

El Ple es va reunir en nou ocasions per exercir les funcions que li corresponen d'acord amb el Reglament del CEC, i que són les següents:

- debatre i aprovar els dictàmens sobre disposicions normatives trameses per a consulta per la Conselleria d'Educació i els documents elaborats per les comissions i les subcomissions del Consell;
- aprovar la Memòria anual d'activitats del CEC;
- ratificar la creació de subcomissions de treball a proposta de la Comissió Permanent;
- elegir els membres de la Comissió Permanent;
- elevar informes i propostes a l'Administració educativa sobre qüestions relacionades amb la seva competència i sobre aspectes qualitatius del sistema educatiu, etc.

Debat i aprovació de dictàmens

En la sessió del 19 de desembre se sotmeten a debat per a la seva aprovació les propostes de dictamen següents:

– Proposta de dictamen 11/2005 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'il·lustració als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic.

– Proposta d'addenda al Dictamen 9/2005 sobre el projecte de decret pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres.

El president de la Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu, que ha estat l'encarregada d'estudiar aquesta normativa, presenta la proposta de dictamen 11/2005 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'il·lustració als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic, que conté una consideració general, dues consideracions al text i una recomanació.

La consideració general expressa una valoració positiva perquè, en funció de les necessitats de la societat i aprofitant el marc actual, s'adaptin nous perfils professionals a títols que ja existeixen.

Quant a les consideracions al text, es demana que s'explicitin algunes expressions referides a la situació específica dels alumnes que realitzen el projecte final sense estar escolaritzats al centre, i que es revisi la composició de la comissió avaluadora.

També es recomana que el Departament d'Educació insti el Ministeri d'Edu-

cació i Ciència a actualitzar els catàlegs de títols de formació específica d'arts plàstiques i disseny per adaptar-los a nous perfils professionals.

En el torn obert de paraules no es presenta cap esmena i el Ple aprova per unanimitat el **Dictamen 11/2005** sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'il·lustració als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic.

En la mateixa sessió, la senyora Isabel Muñoz, en nom del president de la Comissió de Programació, Construcció i Equipament, que ha estat la comissió encarregada d'estudiar aquesta normativa, presenta la proposta d'addenda al Dictamen 9/2005 sobre el projecte de decret pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres, que conté dues consideracions generals, i diverses consideracions al text i recomanacions.

Les consideracions generals recullen una valoració positiva del fet que s'hagin incorporat al nou text normatiu moltes de les consideracions i recomanacions del Consell contingudes al Dictamen 9/2005 i la petició que, davant la possible coincidència de la publicació d'aquest decret i la publicació de la nova Llei d'educació estatal que segueix els tràmits parlamentaris, es tinguin en compte les modificacions previstes en la legislació bàsica de l'Estat perquè no hi hagi contradiccions que l'invalidin.

A les consideracions al text de la disposició, es demana que el català també sigui la llengua vehicular de totes les activitats i serveis que les llars d'infants ofereixin, que només els centres que tenen autoritzat el primer cicle de l'educació infantil tinguin la denominació genèrica de *llar d'infants* o *escola bressol* i que s'indiqui qui proposa els representants dels sectors als consells de participació de les llars d'infants.

En les recomanacions es recull que, per assegurar una atenció de qualitat als infants per part dels professionals implicats, siguin mestres els qui es facin càrrec de les tutories dels grups d'infants d'una manera progressiva; que les condicions laborals dels professionals siguin anàlogues, amb independència de qui els contracta; que en les estones de migdia i al menjador s'incrementi el personal de suport per donar la millor atenció als infants; que el Departament d'Educació constitueixi una comissió de seguiment del procés de creació de les trenta mil places de llars d'infants que la Llei 5/2004 preveu, amb una representació del Consell Escolar de Catalunya.

Així mateix, es demana que es prevegi també la constitució de comissions de seguiment municipals, per exemple, per mitjà dels Consells Escolars Municipals.

En el torn obert de paraules, se suscita un intens debat entre els consellers i les conselleres en relació amb una frase de la primera de les recomanacions

que recull que “per assegurar una atenció de qualitat als infants per part dels professionals implicats, siguin mestres els qui es facin càrrec de les tutories dels grups d’infants d’una manera progressiva”.

Sorgeixen discrepàncies i opinions oposades sobre si incloure o no aquesta recomanació.

Després de diverses propostes en un i altre sentit, s’acorda mantenir la recomanació amb la supressió de la frase “per assegurar una atenció de qualitat als infants per part dels professionals implicats”.

El Ple aprova per unanimitat l’**addenda al Dictamen 9/2005** sobre el projecte de decret pel qual es regulen el primer cicle de l’educació infantil i els requisits dels centres.

En la sessió del 27 de febrer es debat la proposta de dictamen 1/2006 sobre el projecte de decret pel qual s’estableix el currículum dels cicles de formació específica de grau mitjà d’arts plàstiques i disseny en brodats, puntes i tapisos i catifes de la família professional de tèxtils artístics.

El senyor Joan Mateo, en nom de la Comissió Permanent, que ha elaborat la proposta de dictamen, explica el contingut de la proposta de dictamen, que consta d’una consideració prèvia, en què s’explicita que s’ha estudiat el preàmbul i l’articulat del projecte de decret però no s’ha entrat en l’annex perquè conté aspectes tècnics i d’especialització que es considera que han de ser debatuts en uns altres nivells, i una recomanació per tal que el Departament d’Educació faciliti al Consell Escolar de Catalunya informació sobre la implantació a Catalunya dels cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d’arts plàstiques i disseny, els centres que els estan impartint actualment, el nombre d’alumnes que els cursen i les previsions de desplegament de nous currículums de cicles de formació específica d’arts plàstiques i disseny.

En el torn obert de paraules, es demana que des del Consell Escolar de Catalunya es faci un seguiment de la petició que conté la recomanació del dictamen.

El Ple aprova per unanimitat el **Dictamen 1/2006** sobre el projecte de decret pel qual s’estableix el currículum dels cicles de formació específica de grau mitjà d’arts plàstiques i disseny en brodats, puntes i tapisos i catifes de la família professional de tèxtils artístics.

En la sessió del 19 d’abril se sotmet a debat la proposta de dictamen 2/2006 sobre el projecte d’ordre per la qual s’estableix el calendari escolar del curs 2006-2007 per als centres docents no universitaris.

El president de la Comissió d’Ordenació del Sistema Educatiu, que ha estat

l'encarregada d'estudiar aquesta normativa, presenta la proposta de dictamen que consta de cinc consideracions a l'articulat i dues recomanacions.

Atès que en el si de la comissió no s'ha pogut assolir el consens en tots els punts debatuts, en la segona de les consideracions es demana la votació del Ple sobre si mantenir les dates d'inici i acabament de curs del projecte d'ordre que són el 12 de setembre i el 20 de juny, o bé canviar-les pel 15 de setembre i el 22 de juny.

La resta de consideracions proposen millores en la redacció d'alguns articles i les dues recomanacions fan referència a la possibilitat de demanar l'autorització de jornada intensiva per al darrer dia de cada trimestre i a la conveniència que els consells escolars municipals promoguin acords sobre els horaris escolars de tots els centres del municipi, a fi de fer possible més consens social sobre aquest tema.

En el debat que se suscita arran de les dates d'inici i acabament de curs es reproduïxen, des dels diferents sectors, els mateixos punts de vista i arguments que ja s'havien presentat en comissió per defensar que el curs comencés el 12, el 14 o el 15 de setembre.

Els principals arguments per defensar les diferents dates es destaquen tot seguit:

12 de setembre:

- La proposta de l'Administració de començar el 12 de setembre ha estat reflexionada a bastament. En comparació amb el 2005, comptant els dies de juny i de setembre, el professorat va tenir dotze dies per planificar el curs. Enguany, el calendari que es proposa permet disposar de set dies al juny i sis al setembre; per tant, hi ha un dia més.
- Els pares i mares ja fa molt temps que demanen un avançament de l'inici de curs i l'Administració ha fet un esforç per reconèixer aquesta antiga reivindicació i per escoltar la demanda social dels pares i mares.
- Aquest any hi ha una complexitat nova amb la implantació de la sisena hora, però la planificació del curs vinent ja s'està fent en aquests moments amb diferents reunions entre la Inspecció i els equips directius dels centres de primària de Catalunya.

15 de setembre:

- La data del 15 de setembre és la que hi ha hagut sempre, amb l'única excepció del curs passat, quan les classes es van avançar per un tema conjuntural.
- El darrer trimestre del curs 2005-2006 és molt curt i normalment hi ha les

colònies, els informes, els àlbums, les entrevistes amb les famílies, etc., i tot això comporta molta feina i emplena també els últims dies de juny, quan ja no hi ha classes. Per tant, no hi ha temps per planificar el curs vinent, que té molta més complexitat pel tema de la sisena hora.

– Els professionals de l'educació no demanen que s'escurci el nombre de dies lectius, sinó fer una adequació per poder començar uns quants dies més tard i que el professorat se senti reconegut per l'esforç i la dificultat que representa la programació de l'inici de curs.

14 de setembre:

– Aquesta és una proposta per intentar recuperar el consens que hauria de presidir els debats del Consell i també per tranquil·litzar el professorat, amb vista a la nova mesura que s'implementarà el curs vinent —la sisena hora— que suposa un canvi profund en les dinàmiques de l'educació primària.

Se sotmeten a votació les dues propostes alternatives al text del projecte d'ordre, que són:

– Començar el curs el dia 15 de setembre, per tal que el professorat disposi de deu dies al setembre per realitzar les tasques de preparació del nou curs, i acabar el 22 de juny.

– Començar el curs el dia 14 de setembre i acabar-lo el 22 de juny.

Ambdues propostes es desestimen mitjançant la votació corresponent i el Ple aprova per majoria el **Dictamen 2/2006** sobre el projecte d'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2006-2007 per als centres docents no universitaris, amb un vot particular contrari d'onze membres que representen els sectors de: professorat, alumnat, personal d'administració i serveis dels centres docents, centrals i organitzacions sindicals, i Moviments de Renovació Pedagògica.

En la sessió del 12 de juliol se sotmeten a debat per a la seva aprovació tres propostes de dictamen elaborades per la Comissió Permanent:

– la proposta de dictamen 3/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'arts aplicades de la fusta al perfil professional de restauració de mobles;

– la proposta de dictamen 4/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà d'ebenisteria artística al perfil professional de restauració d'ebenisteria artística;

– la proposta de dictamen 5/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'a-

dapta el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies al perfil professional de manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris.

El senyor Joan Mateo, en nom de la Comissió Permanent, en fa la presentació.

La proposta de dictamen 3/2006 i la proposta de dictamen 4/2006 contenen una consideració general en la qual es valora positivament que s'adaptin nous perfils professionals a títols que ja existeixen, i dues consideracions al text de la disposició per demanar aclariments de la redacció i una recomanació que el Departament d'Educació insti el Ministeri d'Educació i Ciència a actualitzar els catàlegs de títols per adaptar-los a nous perfils professionals.

El Ple aprova per unanimitat el **Dictamen 3/2006** sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'arts aplicades de la fusta al perfil professional de restauració de mobles, i el **Dictamen 4/2006** sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà d'ebenisteria artística al perfil professional de restauració d'ebenisteria artística.

La proposta de dictamen 5/2006 consta de dues consideracions generals: la primera explicita que s'ha determinat estudiar el preàmbul i l'articulat del projecte d'ordre i no entrar a analitzar l'annex, per tractar-se de qüestions tècniques i d'especialització que han de discutir-se en uns altres nivells, i la segona valora positivament que, en funció de les necessitats de la societat i aprofitant el marc existent, s'adaptin nous perfils professionals a títols que ja existeixen.

El Ple aprova per unanimitat el **Dictamen 5/2006** sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies al perfil professional de manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris.

En aquesta mateixa sessió se sotmet a debat la proposta de dictamen 6/2006 sobre el projecte de decret pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional en la modalitat a distància.

També, el president de la Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu presenta la proposta de dictamen que ha elaborat aquesta comissió.

La proposta conté una valoració positiva del desenvolupament dels ensenyaments de formació professional a distància; la petició que es revisi jurídicament el text proposat per tal de situar-lo en el nou marc normatiu competencial de la Llei orgànica d'educació (LOE) i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, i que

aquesta normativa, atès el seu caràcter experimental, sigui al màxim de flexible per permetre incorporar i modificar tots aquells aspectes que el seguiment i l'experiència aconsellin.

Es recullen recomanacions, d'una banda, referides al text normatiu, en el sentit que es revisi el contingut per millorar la redacció i explicitar qüestions que no queden prou concretades i, d'una altra, en relació amb l'aplicació d'aquests ensenyaments, que es prevegin ajuts per garantir que els alumnes amb més dificultats socioeconòmiques puguin tenir accés a aquests ensenyaments; que es defineixin els perfils del professorat i se'ls faciliti una formació específica; que es faci un seguiment i avaluació específics d'aquests ensenyaments; que es prevegi el possible transvasament de places entre la modalitat presencial i a distància, etc.

En el torn obert de paraules, alguns consellers i/o conselleres demanen aclariments sobre:

— La redacció i el sentit de l'article que estableix la incompatibilitat de matricular-se d'un mateix crèdit en la modalitat presencial i en la modalitat a distància.

— Els mecanismes de control previstos perquè una persona no es matriculi d'un mateix crèdit en la modalitat a distància en dos centres diferents alhora.

— El motiu de recomanar modificar la redacció de l'article 8, sobre el criteri per a l'admissió d'alumnat, atès que aquest article respon a la normativa general sobre admissió d'alumnes a la formació professional.

El Ple aprova per unanimitat el **Dictamen 6/2006** sobre el projecte de decret pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional en la modalitat a distància.

Estudi i aprovació de documents

En la sessió plenària del 19 de desembre es presenten al Ple per al seu debat i aprovació:

- la proposta de document 5/2005: *Aportació del Consell Escolar de Catalunya al document sobre el Debat curricular. Reflexions i propostes*, i
- la proposta de document 4/2005: *Conviure i treballar junts*.

El president de la Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu, que ha elaborat la proposta de document 5/2005, en fa la presentació.

Explica que s'han realitzat cinc sessions de treball, en cada una de les quals s'ha analitzat un dels cinc àmbits del currículum, seguint la proposta del Departament d'Educació. Els cinc àmbits són els següents:

- *Ensenyar i aprendre llengua i comunicació en una societat multilingüe i multicultural.*
- *L'educació social i cultural en la societat actual.*
- *L'educació tecnocientífica: les ciències, la tecnologia i les matemàtiques.*
- *Els llenguatges corporal, musical, i visual i plàstic.*
- *Desenvolupament personal i ciutadania.*

La proposta de document presenta la mateixa estructura per a cada un dels àmbits que s'han treballat: una valoració global, diverses consideracions, aportacions referides al desenvolupament i l'aplicació del currículum i alguns comentaris a propòsit de les qüestions per a la reflexió i el debat.

També conté una introducció en la qual s'explica que el treball del Consell ha consistit en una reflexió per aportar elements per al debat des del punt de vista de la demanda social i que el resultat és una suma d'opinions, mostra de les diferents sensibilitats que hi són presents; es valora d'una manera positiva el treball dels experts que han elaborat les cinc propostes, i es demana que:

- quan es concretin les línies del currículum s'analitzin quines són les competències bàsiques i fonamentals, i quines són d'ampliació o aprofundiment, per tal d'ajudar mestres i professorat en les programacions i perquè no s'ha de donar el mateix tractament a un tipus o altre de competències;
- que en el desplegament dels eixos fonamentals que proposen els experts i en el treball posterior de construcció del disseny curricular hi hagi prou marge d'autonomia per a la intervenció dels professionals, a fi de poder adaptar el currículum a la realitat dels centres;
- que per donar respostes educatives vàlides davant aquests nous reptes i garantir la capacitat del professorat, caldrà, en un futur, fer un debat sobre la formació inicial a les universitats i vetllar especialment perquè la formació permanent ofereixi noves eines al professorat per dur a terme aquests canvis metodològics que es proposen;
- que aquest debat curricular s'ha plantejat només en allò que afecta l'escola, però estaria bé que es reflexionés sobre aquells aspectes que s'assoleixen mitjançant la formació al llarg de la vida, perquè tot no es pot incloure al currículum, ja que l'educació és un procés global.

En el torn obert de paraules, els consellers i les conselleres fan algunes aportacions per introduir al text, com són: la necessitat de destacar en la introducció que en el desplegament dels eixos fonamentals que proposen els experts i en el treball posterior de construcció del disseny curricular hi ha d'haver un àmbit d'intervenció dels professionals; afegir la importància de la formació perma-

nent, ja que el professorat necessita noves eines que han de venir mitjançant aquesta formació i fer alguna reflexió sobre la formació al llarg de la vida, perquè cada vegada més el paper de l'escola és limitat i han d'intervenir-hi altres institucions; distingir quines competències són bàsiques i fonamentals i quines són d'ampliació o aprofundiment i introduir una referència a la inserció laboral en l'apartat del desenvolupament personal i ciutadania.

El president, en nom de la comissió, demana la confiança del Ple per introduir aquestes millores en la redacció, i s'aprova el **Document 5/2005**: *Aportació del Consell Escolar de Catalunya al document sobre el Debat curricular. Reflexions i propostes*.

També en aquesta mateixa sessió se sotmet a la consideració del Ple la proposta de document 4/2005: *Conviure i treballar junts*, que constitueix l'aportació a la Jornada de reflexió que va tenir lloc, a Sabadell, el 28 de gener de 2006.

Els senyors Jesús Viñas i Juan José Albericio, coordinadors de la subcomissió que ha preparat la proposta, en fan la presentació.

La proposta de document està estructurada en quatre blocs. El primer bloc tracta dels aspectes més personals de la convivència, el segon fa referència als aspectes més institucionals del centre educatiu i el tercer es refereix a l'entorn social. El quart bloc és un annex que presenta alguns criteris i idees sobre la resolució de conflictes, entenent que es donen tant en l'àmbit de les relacions personals, en l'àmbit del centre educatiu i en l'àmbit de les relacions del centre amb el seu entorn.

Com es destaca a la introducció, la separació en blocs només serveix com a referent analític, ja que les millores de la convivència s'han de plantejar d'una manera global, i aquesta aportació és fruit del debat de persones que, des de posicions diverses, han cercat punts en comú.

En el torn obert de paraules, s'agraeix el treball de síntesi realitzat pels dos coordinadors i es fan algunes observacions sobre la redacció i una esmena concreta al títol de l'annex.

El **Document 4/2005**: *Conviure i treballar junts* és aprovat pel Ple.

En la sessió plenària del 27 de febrer es presenten al Ple per al seu debat i aprovació:

- la proposta de document 1/2006: *L'avaluació de la qualitat en el sistema educatiu*, i
- la proposta de document 2/2006: *Informe sobre el Document de bases per a la Llei d'educació permanent de Catalunya*.

El senyor Joan Mateo, president de la subcomissió que ha elaborat la proposta de document 1/2006: *L'avaluació de la qualitat en el sistema educatiu*, en fa la presentació.

Aquest document constitueix l'aportació del Consell Escolar de Catalunya a les Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat que van tenir lloc, al maig de 2006, a Múrcia.

Els apartats corresponents als punts del guió de treball que cada consell havia de desenvolupar són:

- *Els principis bàsics de l'actuació avaluativa*
- *La situació actual de l'avaluació a Catalunya*
- *Descripció d'una experiència concreta*

El contingut de cada apartat conté reflexions crítiques sobre el sistema avaluatiu, fruit del treball de la subcomissió, que, tot i reconèixer els esforços esmerçats per part dels sectors implicats en totes les accions avaluatives al llarg d'aquests darrers anys, considera necessari:

- una vinculació més bona entre les actuacions avaluatives efectuades (avaluació interna, avaluació externa i competències bàsiques);
- una relació més explícita entre els resultats de l'avaluació i la presa de decisions per a la millora i
- una millora de la percepció que el professorat té sobre la utilitat de les avaluacions dutes a terme.

En el torn de paraules, els membres que intervenen, demanen introduir una referència a la necessitat d'avaluació de l'Administració educativa i de la Inspecció i explicar algunes actuacions del Pla d'Avaluació del Departament d'Educació que ja s'estan duent a terme: l'avaluació global diagnòstica i l'avaluació del professorat interí.

S'accepten ambdues propostes i el Ple aprova el **Document 1/2006**: *L'avaluació de la qualitat en el sistema educatiu*.

En aquesta mateixa sessió, el president de la Comissió de Programació presenta la proposta de document 2/2006: *Informe sobre el Document de bases per a la Llei d'Educació Permanent de Catalunya*, que ha elaborat aquesta comissió.

El treball de la comissió ha consistit a elaborar un informe valoratiu global sobre el document de bases presentat pel Departament d'Educació.

L'informe recull sobretot els punts d'acord i de desacord amb les propostes,

com també diversos suggeriments que s'aporten perquè es tinguin en consideració.

Està estructurat en cinc apartats: un primer que conté una valoració general, en què es considera positiu que es faci una reflexió sobre l'educació permanent avui per avançar en oferir oportunitats per aconseguir una formació bàsica o accedir a nivells superiors d'educació a totes les persones adultes que conviuen en una societat avançada com la nostra, i quatre apartats amb els enunciats següents:

- proposta d'un nou model;
- necessitats i objectius de l'educació de persones adultes;
- destinataris, àmbits i modalitats;
- gestió del sistema.

En el torn obert de paraules, els membres del Consell que hi intervenen, després de felicitar el president pel treball de síntesi de tot el que es va aplegar en les actes de les sessions, que va ser molt, fan algunes precisions i matisacions en el text i algunes aportacions sobre els temes següents:

– En la nova llei s'hauria de fer referència als centres autoritzats de formació d'adults.

– S'hauria d'obrir la porta de l'ensenyament d'adults a aquells alumnes nouvinguts de 16 i 17 anys complerts, per als quals és bastant difícil fer-los una adaptació curricular que els resulti útil. És un tema important que cal recollir en la nova llei.

– Els centres de formació permanent d'adults, si bé poden col·laborar i participar en la xarxa de formació professional, han de ser punts d'informació i d'orientació del procés de reconeixement de les competències professionals.

– Cal explicar millor què s'entén per competències transprofessionals.

– La nova regulació de la formació d'adults es fa per avançar i adaptar-la més a la situació actual del nostre país i el concepte d'educació i el d'educació permanent respon més al sentit actual.

– Les activitats de lleure que es recullen en la llei vigent no s'han de perdre.

– S'hauria d'organitzar una formació permanent més lligada amb el sistema educatiu establert.

Algunes d'aquestes aportacions són acceptades pel president, en nom de la Comissió, i el Ple aprova el Document 2/2006: *Informe sobre el Document de bases per a la Llei d'educació permanent de Catalunya*.

Aprovació de la Memòria d'activitats del CEC

La **Memòria d'activitats del Consell Escolar de Catalunya. Setembre 2004-Agost 2005** se sotmet a la consideració del Ple en la sessió de 27 de febrer i el Ple l'aprova, sense cap esmena, perquè es publiqui.

Informacions del Departament

Com ja ha esdevingut habitual, el Ple acull la presència de la consellera o el conseller i altres càrrecs del Departament d'Educació (i Universitats) per informar el Consell Escolar de Catalunya de les actuacions previstes en l'àmbit de la seva competència.

— La primera sessió plenària, el 5 d'octubre de 2005, acull la presència de la consellera d'Educació, Hble. Sra. Marta Cid, per presentar les novetats principals i algunes dades del nou curs escolar que comença, destacar els eixos fonamentals que el Departament d'Educació s'ha marcat en política educativa i els reptes de futur.

Alguns dels aspectes que destaca de l'inici de curs són:

— Per primera vegada el curs ha començat abans del 15 de setembre, concretament el dia 12, dilluns, en resposta a una àmplia voluntat ciutadana.

— Hi ha hagut un increment de 29.000 alumnes respecte al curs anterior (13.000 de nacionalitat estrangera i 16.000 d'autòctons).

— El nombre d'alumnes que ha començat el curs és d'1.101.066 alumnes i, el de mestres i professors de 86.000.

— Milers de nens i nenes han anat a l'escola per primera vegada i més de 2.000 nous professionals de l'educació s'han incorporat a l'escola pública.

Quant als grans eixos que el Departament d'Educació ha volgut prioritzar per al curs 2005-2006, aquests es refereixen a:

— *Professorat*: aquest curs s'han incorporat 2.000 professionals de l'educació a les escoles i els instituts del país.

— *Construccions escolars*: el curs comença amb 67 escoles noves i, d'aquestes noves escoles, sis són a municipis de Catalunya que s'havien quedat sense escola feia anys, o que mai no n'havien tingut.

— *Programes d'innovació educativa*: un total de 748 centres participen en algun dels vuit programes d'innovació educativa. Una de les prioritats princi-

pals és el programa de llengües estrangeres, particularment l'anglès, ja que la competència en llengües estrangeres és un factor clau de competitivitat per al país i una aposta clara de futur per a la formació dels joves.

— *Formació professional*: s'incrementa el nombre de professors i professores d'FP en 300 i comencen 76 nous cicles formatius.

— *Aules d'acollida i plans educatius d'entorn*: aquest curs hi haurà 302 aules d'acollida més que al curs anterior, i a 28 municipis catalans s'haurà impulsat un pla educatiu d'entorn.

— *Reutilització dels llibres de text*: s'ha signat un acord amb totes les associacions de pares i mares d'alumnes de Catalunya per posar en funcionament el programa de reutilització de llibres de text.

— *Tecnologies de la informació i la comunicació*: a la meitat dels centres educatius públics del país ja hi arribarà la banda ampla necessària per accedir a internet des de l'aula.

Així mateix, la consellera assenyala dos reptes molt importants que en un temps breu han de permetre ordenar i definir el sistema educatiu de Catalunya, com són el Pacte Nacional per a l'Educació i la Llei orgànica d'educació (LOE).

En aquesta mateixa sessió, la senyora Pepita Corominas, subdirectora general d'Ordenació Curricular i Programes Educatius, informa sobre la presentació del Debat curricular que el Departament d'Educació impulsa i fa arribar al president, en nom de la consellera, la petició de col·laboració d'aquest organisme.

— En la sessió del 19 d'abril, el senyor Joan Badia, subdirector general de Formació Permanent i Recursos Pedagògics, informa sobre la formació i l'avaluació del professorat interí.

Durant el mes de maig es va produir el canvi de la consellera d'Educació i va prendre possessió, com a nou conseller del també nou Departament d'Educació i Universitats, el senyor Joan Manuel del Pozo Álvarez.

— La sessió del 12 de juliol acull la presència del nou conseller per explicar les línies d'actuació que s'estan portant a terme i que expressen a la vegada continuïtat, projecció de futur i, sobretot, voluntat d'estabilitat del sistema.

Alguns dels aspectes que destaca són:

— En anys anteriors, el pressupost d'educació creixia entre un 5% i un 7%, però a partir del 2003 ha crescut un 16% i un 11%. Hi ha el compromís econòmic de disposar de 1.200 milions d'euros per aplicar al llarg del període

2006-2009, que considera una quantitat veritablement important per expressar el compromís del Govern amb els objectius del Pacte.

— Fins al moment s'han compromès ja 24.000 places de llars d'infants i la previsió del Departament és que la col·laboració amb els ajuntaments permeti que al 2008 s'arribi a les 30.000 places previstes per la llei promoguda per iniciativa popular.

— Quant a les construccions escolars, encara hi ha en aquest moment a tot Catalunya més de 640 mòduls, perquè hi ha hagut una creixuda extraordinària de la població infantil. Des del Departament, es treballa perquè hi hagi el màxim de realització d'obra nova i es pugui anar superant aquesta fase d'instal·lació de mòduls provisionals.

— Respecte a l'alumnat, es continua treballant en l'esforç de reconèixer la funció tutorial per part de mestres i professors, perquè compreguin que l'acció d'educar va més enllà de la pura administració de coneixements, i la necessitat d'implicació de les famílies.

— Quant a les aules d'acollida, es preveu que a partir de setembre n'hi hagi 115 més, que s'afegiran a les 960 d'aquest curs.

— Continuaran els programes d'innovació educativa perquè són absolutament indispensables per anar afegint valor a l'educació.

— Extensió de serveis no lectius com l'acollida matinal, l'obertura de centres en hores i dies que tradicionalment eren tancats i la sisena hora als centres docents públics de primària, nascuda d'un dels acords del Pacte Nacional per a l'Educació.

— La implantació de la sisena hora comportarà una dotació de 2.827 mestres nous per damunt dels 5.000 amb què ja s'incrementava la plantilla per raons de creixement vegetatiu.

— Respecte a les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), el 85% dels centres estan connectats amb banda ampla i s'ha reduït la ràtio d'alumnes per ordinador de 9 a 6 i es preveu que el 100% dels centres estiguin connectats a finals d'aquest curs.

— El curs vinent començarà amb una experiència pilot de contractes-programa, que és la via que el Pacte preveu per a l'entrada dels centres concertats al servei públic d'educació.

— En la formació professional, el curs 2006-2007 començaran 75 cicles formatius nous als centres públics (42 de grau mitjà i 33 de grau superior), que en total oferiran 2.250 noves places repartides per tot el territori.

— S'anuncia la posada en marxa per al curs vinent del pla de millora de la secundària obligatòria. Els objectius del pla són: reduir l'índex del fracàs a secundària; millorar el rendiment general de l'alumnat; incrementar l'autoconfiança i el suport als equips docents i millorar el clima de convivència en els centres. Les línies generals per després implantar mesures concretes són: aprofundir el grau d'autonomia dels centres; potenciar els equips directius i la seva capacitat d'organitzar, resoldre i dirigir el centre; dotar els centres d'altres professionals i serveis; oferir-los nous serveis que ajudin a millorar la convivència i el rendiment escolar; incrementar el suport i l'acompanyament de la Inspecció, i elaborar el pla de convivència escolar.

Sessió plenària extraordinària

7 de juny de 2006: el Ple es reuneix amb caràcter extraordinari per acollir la presència del president de la Generalitat, M. Hble. Sr. Pasqual Maragall i el conseller d'Educació i Universitats, Hble. Sr. Joan Manuel del Pozo.

Amb motiu del XX aniversari del funcionament del Consell Escolar de Catalunya, el president de la Generalitat va dedicar unes quantes paraules als assistents per expressar el seu reconeixement al Consell Escolar de Catalunya per la tasca efectuada durant tots aquests anys.

Així mateix, el conseller d'Educació i Universitats, en les seves paraules va fer un breu repàs del document-aportació del Consell sobre els apartats dedicats a temes educatius del nou Estatut d'Autonomia de Catalunya, que en el seu moment s'havia tramès al Parlament de Catalunya.

El senyor Pere Darder, president del Consell, va agrair al president i al conseller la seva presència i va felicitar totes les persones que han format part del CEC durant aquests vint anys (1986-2006), en què s'ha consolidat com a institució participativa i plural a favor de l'educació.

Ple	Assistència
5-10-2005	37/53: 69,8%
19-12-2005	33/54: 61,1%
27-2-2006	35/54: 64,8%
19-4-2006	42/54: 77,7%
7-6-2006	43/53: 81,1%
12-7-2006	40/53: 75,4%
	Mitjana: 71,6%

Projecció externa

Jornada de reflexió del Consell Escolar de Catalunya

Com ja és habitual, cada any el Consell Escolar de Catalunya organitza una Jornada de reflexió oberta a la comunitat educativa que acull una àmplia representació de tots els sectors: professorat, pares i mares, titulars de centres, Administració educativa, Administració local, sindicats, etc.

La Jornada corresponent a l'any 2006 va tenir lloc a Sabadell, concretament al Teatre Municipal la Faràndula i al Casal Pere Quart, el 28 de gener de 2006, i es va titular *Convivre i treballar junts*.

L'acte inaugural va comptar amb la presència del senyor Ramon Burgués, regidor d'Educació de l'Ajuntament de Sabadell, el senyor Blai Gasol, director general d'Ordenació i Innovació Educativa del Departament d'Educació, el senyor Josep Janés, en representació de la Diputació de Barcelona, i el senyor Pere Darder, president del Consell Escolar de Catalunya, que van adreçar unes paraules de salutació als assistents.

El president del Consell en la seva intervenció va emmarcar la Jornada i va explicar els motius per haver escollit com a tema *Convivre i treballar junts*. Així mateix va aprofitar l'ocasió per expressar el seu agraïment a les persones i entitats que havien col·laborat amb el Consell en l'organització.

Finalitzat l'acte inaugural, el doctor Francesc Torralba, professor de la Universitat Ramon Llull, va impartir la conferència general que centrava el tema de la Jornada.

Seguidament, diversos alumnes del Conservatori de Música de Sabadell van oferir un breu concert, dirigits per la professora Dolors Cano, responsable de l'Aula de Música de Cambra.

Com en altres edicions, el desenvolupament de la Jornada va consistir en quatre taules rodones simultànies on es van presentar les ponències relacionades amb la temàtica de cada taula i el document que aportava el Consell per promoure el debat:

Taula 1: *Treballar junts per a la convivència*

Ponents:

- Antoni Tort i Bardolet, professor de la facultat d'Educació de la Universitat de Vic
- Anna Carpena i Casajoana, mestra i formadora del professorat en desenvolupament personal

Coordinador: Juan José Albericio Huerta, membre del CEC

Secretària: Pilar Quera i Colomina

Taula 2: *La convivència al centre educatiu*

Ponents:

- Josep Polanco i López, director de l'IES de Santa Coloma de Farners
- Ramon Rial i Carbonell, Equip d'Educació Escolars Vedruna Barcelona

Coordinadora: Isabel Muñoz i Moreno, membre del CEC

Secretari: Joan Josep Llansana i Gonzalez

Taula 3: *Tractament del conflicte*

Ponents:

- Genoveva Sastre i Vilarrasa, professora de la facultat de Psicologia de la Universitat de Barcelona
- Pere Led i Capaz, responsable del Programa de Convivència i Mediació Escolar del Departament d'Educació
- Charo Soler Roque, mediadora del Programa de Mediació de la Direcció General de Justícia Juvenil

Coordinador: Jesús Viñas i Cirera, membre del CEC

Secretari: Francesc Ricart i Orús

Taula 4: *Iniciativa i compromís social per a la convivència*

Ponents:

- Joan Subirats i Humet, professor de la facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona
- Ferran Aguilera i Puentes i Assumpta Pla i Pi, director i vicedirectora de l'IES Lluís de Peguera, de Manresa

Coordinadora: M. Teresa Comas i Climent, membre del CEC

Secretària: Pilar Casals i Bosch

El número 15 de la col·lecció "Documents", que es titula *Conviure i treballar junts*, recull els parlaments de l'acte inaugural, la conferència general, les ponències, la síntesi de cada taula, i el document del Consell, que va ser elaborat per una subcomissió de treball específica.

Participació en les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat

Cada any el Consell Escolar de Catalunya participa en la trobada anual de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat que organitzen d'una manera rotatòria els consells participants.

L'organització de l'edició de 2006 va correspondre al Consell Escolar de la Regió de Múrcia i va tenir lloc del 23 al 26 de maig de 2006. El tema escollit fou *L'avaluació de la qualitat en el sistema educatiu*.

Per preparar aquesta trobada, els presidents i les presidentes dels consells escolars participants es van reunir el 18 de novembre de 2005, a Múrcia, i el 31 de març de 2006, a Mérida, i, després de debatre les diverses propostes presentades, es va acordar el tema, el desenvolupament de les Jornades, el lloc i les dates de realització, la metodologia a seguir per a l'elaboració del document de síntesi i el calendari de treball, que fou el següent:

- 10 d'octubre: tramesa d'esmenes i propostes sobre el document base per part de tots els consells escolars;
- 30 de novembre: tramesa del document del Consell Escolar de Múrcia per a la discussió als consells escolars;
- 28 de febrer: lliurament al Consell Escolar de Múrcia d'esmenes i d'experiències o projectes destacats;
- 30 d'abril: lliurament del document final a tots els consells;
- 23-26 de maig: realització de les Jornades.

El desenvolupament de la trobada va consistir en una ponència inaugural; el debat de les esmenes als punts 1, 2, 3 i 4 del document base; la presentació de diverses experiències seleccionades pels organitzadors; quatre taules rodones on es van presentar les aportacions dels diferents consells sobre *l'Impuls de la qualitat* i la *Situació actual de l'avaluació de la qualitat en les diferents administracions educatives* i les conclusions en la clausura de les Jornades.

El Consell Escolar de Catalunya, mitjançant una subcomissió de treball, va elaborar la seva aportació, juntament amb una experiència sobre avaluació externa i interna d'un centre de secundària de Catalunya: el Document 1/2006: *L'avaluació de la qualitat en el sistema educatiu*, aprovat en la sessió plenària del 27 de febrer, i l'experiència sobre avaluació de l'IES Manuel de Montsuar, de Lleida.

Com en altres edicions, el president, la secretària del Consell i altres membres de la Comissió Permanent van assistir-hi i, enguany, a cada una de les taules rodones hi van participar dos membres en representació del Consell, que van fer avinent els dubtes i les aportacions sobre les síntesis que havien elaborat els diferents consells escolars de les comunitats autònomes i que es van presentar a cada taula.

Participació en actes culturals i socials

Durant el curs 2005-2006, a la seu del Consell es van rebre nombroses invitacions adreçades al senyor Pere Darder, com a personalitat de prestigi reconegut en el camp de l'educació i president del CEC.

Alguns dels actes en què el president va participar són:

— Jornada de presentació de llicències d'estudis retribuïdes, organitzada pel Departament d'Educació. Edifici CosmoCaixa. Barcelona, 9 de setembre de 2005.

— Xerrada "Repensar l'educació des de les emocions". Serveis Educatius de la Conca de Barberà. Montblanc, 6 d'octubre de 2005.

— Acte de lliurament dels Premis Catalunya d'Educació. Palau de la Música. Barcelona, 10 d'octubre de 2005.

— Acte de presentació del Debat Curricular, organitzat pel Departament d'Educació. Petit Palau de la Música Catalana. Barcelona, 18 d'octubre de 2005.

— Sessió inaugural del Consell Escolar Municipal. Canovelles, 20 d'octubre de 2005.

— Jornades "El protagonismo del profesorado: experiencias de aula y propuestas para su formación". Saló de Plens del Consell Escolar de l'Estat. Madrid, 25 i 26 d'octubre de 2005.

— Acte de lliurament dels diplomes al civisme i a la participació a l'alumnat dels consells escolars dels municipis de Catalunya. Palau del Parlament. Barcelona, 7 de novembre de 2005.

— Primera reunió de presidents i presidentes per preparar les XVI Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat. Seu del Ple del Consell Escolar de Múrcia, 18 de novembre de 2005.

— III Jornades del Consell Català de Formació Professional sobre "Desenvolupament del Sistema Integrat de Formació Professional". World Trade Center. Barcelona, 24 i 25 de novembre de 2005.

— Reunió de la Comissió de Civisme de l'Ajuntament de Barcelona, 1 de desembre de 2006.

— Jornada de treball sobre la programació educativa a Televisió de Catalunya. Sant Joan Despí, 16 de desembre de 2005.

— Reunió sobre el projecte Fòrum Júnior a Televisió de Catalunya. Sant Joan Despí, 11 de gener de 2006.

— Presentació del Programa de formació per al professorat interí dins la Jor-

nada de formació per al professorat formador. Sala d'actes del Rectorat de la Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra, 4 de febrer de 2006.

— Seminari “La evaluación de la calidad en el sistema educativo”. Sala de Plens del Consell Escolar de l'Estat. Madrid, 16 de febrer de 2006.

— II Jornada d'Educació i Municipis. Palau de Congressos de Catalunya. Barcelona, 22 de febrer de 2006.

— Acte de signatura del Pacte Nacional per a l'Educació. Palau de la Generalitat de Catalunya. Barcelona, 20 de març de 2006.

— Participació en la taula rodona “Educar en la societat complexa d'avui”. Societat Catalana de Pedagogia. Barcelona, 21 de març de 2006.

— Segona reunió de presidents i presidentes per preparar les XVI Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat. Mèrida, 30 i 31 de març de 2006.

— Acte d'homenatge als mestres de la República, organitzat pel Departament d'Educació. Petit Palau de la Música Catalana. Barcelona, 3 d'abril de 2006.

— Cloenda de les Jornades de Debat Curricular. Sala d'Actes de la facultat d'Educació i Psicologia de la Universitat de Girona, 5 de maig de 2006.

— Inauguració de les II Jornades d'Educació Emocional “La dimensió emocional en la prevenció i solució de conflictes”, organitzades pel GROPE (Grup de Recerca en Orientació Psicopedagògica) i l'ICE de la Universitat de Barcelona. Campus Mundet. Barcelona, 11 de maig de 2006.

— Acte de presentació de la ministra d'Educació i Ciència, senyora Mercedes Cabrera Calvo-Sotelo, a la seu del Consell Escolar de l'Estat. Madrid, 18 de maig de 2006.

— Primera reunió de presidents i presidentes per preparar les XVII Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat. València, 20 i 21 de juny de 2006.

— Reunió d'avaluació del projecte Fòrum Júnior a Televisió de Catalunya. Sant Joan Despí, 26 de juny de 2006.

— Conferència “Educació de les emocions: una innovació global” en la cloenda del I Congrés Educació avui: la pràctica innovadora. Universitat Rovira i Virgili. Tarragona, 30 de juny de 2006.

— Conferència “El Pacte Nacional per a l’Educació” a la 27a Escola d’Estiu del Vallès Occidental. Facultat de Ciències de l’Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra, 3 de juliol de 2006.

— Jornada de treball sobre la programació educativa: seguiment i noves propostes, a Televisió de Catalunya. Sant Joan Despí, 6 de juliol de 2006.

— Taula rodona sobre Educació a les Jornades per la Universitat Progressista d’Estiu de Catalunya. Seu de l’Institut d’Estudis Catalans. Barcelona, 6 de juliol de 2006.

— Conferència “Emocions i acció educativa” a la 41a Escola d’Estiu Rosa Sensat. Campus Mundet. Barcelona, 10 de juliol de 2006.

— Acte de cloenda de la 41a Escola d’Estiu Rosa Sensat. Campus Mundet. Barcelona, 14 de juliol de 2006.

El senyor Darder ha participat també en les reunions dels òrgans dels quals forma part en representació del Consell Escolar de Catalunya:

— Consell Social de la Llengua Catalana (13 d’octubre de 2005, Ple i Comissió Permanent; 23 de novembre de 2005, Comissió Permanent, i 13 de desembre de 2005, Ple).

— Consell Assessor de l’Observatori del Paisatge (30 de setembre de 2005 i 15 de març de 2006).

Així mateix, la senyora Isabel Muñoz, en representació del Consell Escolar de Catalunya, ha assistit a les reunions del Consell Català per al Foment de la Pau (20 de juliol de 2005, 20 de setembre de 2005, 1 de març de 2006 i 7 de juny de 2006).

Presència del Consell Escolar de Catalunya en els mitjans de comunicació

Tant la premsa escrita com la ràdio i la televisió van informar en diverses ocasions sobre algunes activitats del Consell Escolar de Catalunya, especialment aquelles relacionades amb temes d’actualitat o que havien generat una gran expectació en el món de l’educació i en la societat en general.

El 16 de gener de 2006 es va enregistrar una entrevista al president del Consell, senyor Pere Darder, per al programa de televisió “Experiències educatives” del canal 25TV, que es va emetre uns quants dies més tard.

El dissabte 28 de gener, el Consell va celebrar a Sabadell la Jornada de reflexió corresponent a l'any 2006, amb el títol *Conviure i treballar junts*. El *Diari de Sabadell* va recollir àmpliament la notícia en la seva edició del mateix dia 28.

El president va ser entrevistat el dia 6 de març de 2006 al programa “L’Agenda” de Ràdio 4 i el 27 de març al programa “Tal com som” de COM Ràdio.

Al mes de març, la Conselleria d’Educació va trametre al Consell per dictaminar el projecte d’ordre sobre el calendari escolar per al curs 2006-2007, que incorporava algunes novetats respecte a normatives anteriors, per la qual cosa diversos mitjans —televisió i premsa— es van fer ressò del treball en comissió i l’aprovació del dictamen corresponent per part del Ple del Consell:

- 31 de març: *El País*
- 19 d’abril: *TeleNotícies* deTV3
- 20 d’abril: *La Vanguardia*, *El Periódico*, *El País*, *El Mundo*, *Avui*, *El Punt*, *20minutos*, *aDn*, *Segre*, *La Mañana*

També al mes de març es va publicar l’article d’opinió “Formació personal i emocions” del senyor Pere Darder al butlletí informatiu *Educació i Oci*, eo!

Descripció general del treball dut a terme

El Consell Escolar de Catalunya desenvolupa la seva activitat mitjançant el Ple, les comissions reglamentàries i les subcomissions específiques de treball.

Durant el curs 2005-2006, les comissions i subcomissions han elaborat un total de vuit dictàmens i quatre documents, que s'han sotmès a l'aprovació del Ple.

L'activitat del Consell, pel que fa a l'elaboració de dictàmens sobre disposicions normatives, ha estat determinada pel canvi del marc normatiu estatal LOCE i l'entrada en vigor de la nova llei orgànica d'educació LOE, que es va aprovar el 4 de maig de 2006. Un canvi que ha fet que el nombre de disposicions normatives de desplegament normatiu que correspon a les comunitats autònomes amb competències educatives, com és el cas de Catalunya, fos menor respecte a cursos anteriors.

Com es pot veure a les taules 1 i 2, aquest curs s'han elaborat i aprovat un total de vuit dictàmens sobre tres projectes de decret i cinc projectes d'ordre, que la Comissió Permanent, d'acord amb la temàtica que regulaven, va adjudicar a les comissions reglamentàries corresponents.

Taula 1. Nombre de dictàmens i documents elaborats als darrers cursos

Curs	Dictàmens	Documents
2002-2003	10	7
2003-2004	9	2
2004-2005	13	5
2005-2006	8	4

Taula 2. Rang de les disposicions

Projectes de decret	3
Projectes d'ordre	5

D'altra banda, el Ple ha aprovat també quatre documents, dels quals dos han estat elaborats a iniciativa pròpia del Consell per les subcomissions específiques, creades per acord de la Comissió Permanent, perquè fossin un fòrum de debat i reflexió sobre temes que s'havien de debatre en la Jornada del Consell 2006 i en les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat, i dos, elaborats a petició de la Conselleria d'Educació, que volia conèixer el parer de la comunitat educativa sobre les propostes del debat curricular i el document de bases sobre la futura llei d'educació permanent de Catalunya, i que la Comissió Permanent va encarregar a la Comissió d'Ordenació i la Comissió de Programació, respectivament.

Al llarg del curs, el Ple i les comissions reglamentàries han realitzat un total de trenta-una sessions: sis, el Ple, deu, la Comissió Permanent i la Comissió d'Ordenació, respectivament, i cinc, la Comissió de Programació.

Les subcomissions específiques han sumat un total de deu reunions: sis, la Subcomissió *Conviure i treballar junts* i quatre, la Subcomissió de les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat.

Taula 3. Sessions celebrades

Ple	Permanent	Ordenació	Programació	Total
6	10	10	5	31

Subcomissió <i>Conviure i treballar junts</i>	Subcomissió de les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat	Total
6	4	10

En els apartats d'aquesta memòria corresponents s'explica l'activitat desenvolupada al llarg d'aquestes sessions.

Taula 4. Distribució de l'activitat del Consell per mesos

	Total	Ple	Perm.	Ord.	Prog.	Sub.
Setembre	1	–	1	–	–	–
Octubre	6	1	1	2	–	2
Novembre	9	–	1	4	–	4
Desembre	2	1	–	–	1	–
Gener	5	–	1	–	2	2
Febrer	6	1	1	–	2	2
Març	2	–	1	1	–	–
Abril	3	1	1	1	–	–
Maig	1	–	1	–	–	–
Juny	3	1	1	1	–	–
Juliol	3	1	1	1	–	–
Agost	–	–	–	–	–	–
Total	41	6	10	10	5	10

Com es pot veure a la taula 4, al llarg del curs, el Ple del Consell s'ha reunit en sis ocasions, dues per quadrimestre. La sessió del mes de juny va tenir caràcter

extraordinari, amb motiu de la celebració del XX aniversari del funcionament del Consell Escolar de Catalunya i va acollir la presència del M. Hble. Sr. Pasqual Maragall, president de la Generalitat de Catalunya, que va dedicar unes paraules d'agraïment a tota la comunitat educativa per la tasca desenvolupada per aquest organisme en tots aquests anys.

Quant a les comissions reglamentàries, la Comissió Permanent ha realitzat deu reunions; la Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu s'ha reunit sis vegades el primer quadrimestre, dues el segon i dues més el tercer; la Comissió de Programació, s'ha reunit de desembre a febrer, en cinc ocasions i la Comissió de Finançament de l'Ensenyament no ha estat convocada tampoc aquest curs perquè els temes a treballar no es corresponien amb l'àmbit de la seva competència.

L'activitat de les subcomissions s'ha desenvolupat d'octubre a febrer, coincidint el seu funcionament amb els terminis establerts per a la preparació de les aportacions del CEC a dues jornades. La Subcomissió de la Jornada de reflexió del CEC *Conviure i treballar junts*, que es va celebrar el 28 de gener de 2006, es va reunir sis vegades entre els mesos d'octubre i novembre, i la subcomissió que va preparar el document que constitueix l'aportació a les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i de l'Estat, que es van celebrar a Múrcia al maig de 2006, es va reunir en quatre ocasions, entre gener i febrer.

Taula 5. Comparació del nombre de sessions de treball del Ple i les comissions reglamentàries amb el de cursos anteriors

Curs	Ple	Permanent	Ordenació	Programació
2002-2003	6	10	3	5
2003-2004	5	11	6	5
2004-2005	10	10	6	11
2005-2006	6	10	10	5

Quant a la comparació del nombre de sessions que es recull en la taula 5, es constata que la Comissió d'Ordenació ha augmentat el nombre sessions realitzades respecte als cursos anteriors, mentre que el nombre de reunions de la Comissió de Programació ha disminuït respecte al curs 2004-2005 en què es va produir un increment.

Com ja s'ha indicat a l'inici d'aquest apartat, el nombre de disposicions normatives trameses per la Conselleria ha estat menor que en altres cursos, per la qual cosa l'activitat de les comissions se n'ha vist afectada.

Taula 6. Mitjana del percentatge d'assistència

Ple	71,60%
Comissió Permanent	84,30%
Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu	36,07%
Comissió de Programació, Construcció i Equipament	36,40%
Subcomissió <i>Convivre i treballar junts</i>	50,30%
Subcomissió de les Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes	46,80%

Respecte a la mitjana de percentatge d'assistència a les reunions per part dels membres del Consell, a la taula 6, es pot observar que la Comissió Permanent té el percentatge més alt, amb un 84,3%, seguit del Ple, amb un 71,6%.

Les comissions d'Ordenació i Programació tenen una mitjana d'assistència similar, un 36%, com també les dues subcomissions, amb un 50,3% i un 46,8%.

Una vegada més es constata que l'obligatorietat que tenen els membres del Consell d'adscriure's a una de les comissions reglamentàries fa que el nombre de persones inscrites sigui alt però que l'assistència real i possible per part dels membres doni com a resultat un percentatge que no arriba al 50% de mitjana.

La taula 7 conté la relació dels dictàmens i els documents elaborats per les comissions i subcomissions, com també la Memòria d'activitats del CEC, elaborada per la Secretaria, i la data d'aprovació del Ple.

Taula 7. Relació de dictàmens i documents elaborats el curs 2005-2006

Dictàmens	Comissió	Data del Ple
Dictamen 11/2005 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'il·lustració als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic.	Ordenació	19 de desembre
Addenda al Dictamen 9/2005 sobre el projecte de decret pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres.	Programació	19 de desembre
Dictamen 1/2006 sobre el projecte de decret pel qual s'estableix el currículum dels cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny en brodats, puntes i tapissos i catifes de la família professional de tèxtils artístics.	Permanent	27 de febrer
Dictamen 2/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2006-07 per als centres docents no universitaris.	Ordenació	19 d'abril

Dictàmens	Comissió	Data del Ple
Dictamen 3/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'arts aplicades de la fusta al perfil professional de restauració de mobles.	Permanent	12 de juliol
Dictamen 4/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà d'ebenisteria artística al perfil professional de restauració d'ebenisteria artística.	Permanent	12 de juliol
Dictamen 5/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies al perfil professional de manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris.	Permanent	12 de juliol
Dictamen 6/2006 sobre el projecte de decret pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional en la modalitat a distància.	Ordenació	12 de juliol

Documents	Subcomissió/Comissió	Data del Ple
Document 4/2005: <i>Conviure i treballar junts.</i>	Subcomissió	19 de desembre
Document 5/2005: Aportació del Consell Escolar de Catalunya al document sobre el <i>Debat Curricular. Reflexions i Propostes.</i>	Ordenació	19 de desembre
Document 1/2006: <i>L'avaluació de la qualitat en el sistema educatiu</i> (Aportació del Consell Escolar de Catalunya a les XVI Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat).	Subcomissió	27 de febrer
Document 2/2006: Informe del Consell Escolar de Catalunya sobre el <i>Document de bases per a la Llei d'Educació Permanent de Catalunya.</i>	Programació	27 de febrer
Memòria d'Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 2004-05.	Secretaria del CEC	27 de febrer

Publicacions

El Consell Escolar de Catalunya manté des de fa anys la pràctica de donar a conèixer a la comunitat educativa els informes i els documents que són el resultat del treball d'anàlisi i de reflexió en el si d'aquest organisme, com també de les activitats que realitza. Les publicacions del Consell configuren tres col·leccions diferents, segons el seu contingut:

La col·lecció "Documents" conté el desenvolupament de les jornades de reflexió que el CEC ha convocat cada any:

— El núm. 15 de la col·lecció "Documents" recull el desenvolupament de la Jornada de reflexió del Consell Escolar de Catalunya, que va tenir lloc el 28 de gener de 2006, a Sabadell, amb el títol *Convivre i treballar junts*. Aquesta publicació conté els parlaments de l'acte inaugural, la conferència general, les ponències i la síntesi del debat de cada una de les quatre taules rodones, i el document del Consell Escolar de Catalunya.

La col·lecció "Memòries" recull les activitats realitzades al llarg del curs corresponent, d'acord amb el mandat de la Llei 25/1985, dels consells escolars, que estableix que el Consell Escolar de Catalunya ha d'elaborar una memòria anual de les seves activitats:

— El núm. 17, *Activitats del Consell Escolar de Catalunya*, de setembre 2004-agost 2005, presenta l'activitat del CEC al llarg d'aquest període.

La col·lecció "Dossiers informatius" conté els documents que el Consell emprèn per iniciativa pròpia o a instància del Departament d'Educació.

— El núm. 32, *L'avaluació del sistema educatiu*, que constitueix l'aportació del Consell Escolar de Catalunya a les XVI Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat, que van tenir lloc a Múrcia del 23 al 26 de maig de 2006.

Altres publicacions:

— *Educació i nous reptes socials. Aportacions al Pacte Nacional per a l'Educació*. Aquest llibre conté les aportacions que el Consell ha fet al llarg del procés de debat entorn del Pacte Nacional per a l'Educació en resposta a la petició de col·laboració del Departament d'Educació.

En la pàgina web del Consell Escolar de Catalunya www6.gencat.net/cec/ es poden consultar els documents més recents i la relació de publicacions del CEC.

Col·lecció “Dossiers Informatius”

1. Dossier legislatiu 1. *Consell Escolar de Catalunya* (desembre 1991)
2. Dossier legislatiu 2. *Els consells escolars territorials i municipals de Catalunya* (gener 1992)
3. *Recull de les opinions dels membres del Consell Escolar de Catalunya, presentades i publicades l'any 1991* (febrer 1992)
4. *Estudi de les opinions dels alumnes recollides pel Consell Escolar de Catalunya. Saló de l'Ensenyament 1990 i 1991* (febrer 1992)
5. *Deontologia del docent. Criteris del Consell Escolar de Catalunya i aportacions diverses* (desembre 1992)
6. *Els consells escolars municipals a Catalunya*. Boix, M. i Pallarès, F. (maig 1992)
7. *Homenatge a Maria Rúbies* (març 1994)
8. *Direcció i gestió dels centres públics* (novembre 1994)
9. *La participació de l'alumnat. Opinions recollides al Saló de l'Ensenyament de 1994* (desembre 1994)
10. *Calendari i jornada escolar* (gener 1995)
11. *Formació permanent del professorat de secundària* (maig 1995)
12. *La professionalitat en l'àmbit de l'educació* (setembre 1995)
13. *El futur del Consell Escolar de l'Estat. Relacions entre els consells escolars* (març 1997)
14. *Societat, valors i educació* (abril 1997)
15. *La coordinació entre l'educació primària i l'educació secundària obligatòria* (maig 1997)
16. *Els desajustaments conductuals de l'alumnat* (desembre 1997)
17. *Valoracions i propostes sobre la implantació i seguiment de l'ESO* (juliol 1998)

18. *L'atenció a l'alumnat immigrant i de minories ètniques en el nostre sistema educatiu* (setembre 1999)

19. *Autonomia dels centres escolars* (desembre 1999)

20. *La participació dels pares i mares en els consells escolars de centre / L'ensenyament de les llengües estrangeres en el nostre sistema educatiu* (desembre 1999)

21. *L'atenció a la diversitat. L'escola intercultural* (novembre 2000)

22. *Activitats extraescolars i complementàries i serveis escolars* (desembre 2000)

23. *Serveis Educatius* (març 2001)

24. *La convivència en els centres escolars* (març 2002)

25. *Recerca sobre la participació dels pares al sistema educatiu* (juliol 2002)

26. *Els educadors en la societat del segle XXI* (juliol 2002)

27. *Immigració i educació* (juliol 2003)

28. *Formació Professional i Ocupació: Cap a un espai comú* (juliol 2004)

29. *Estatut d'Autonomia. Educació* (desembre 2004)

30. *Aportacions al debat per a una nova llei* (desembre 2004)

31. *Informe sobre l'avantprojecte de la LOE* (juliol 2005)

32. *L'avaluació del sistema educatiu* (juliol 2006)

Col·lecció "Documents"

1. *Quatre reptes per a la nostra escola* (desembre 1991)

2. *El centre educatiu davant la Reforma* (desembre 1993)

3. *L'educació dels ciutadans en la construcció d'Europa* (abril 1995)

4. *Formació i treball* (gener 1996)

5. *Present i futur de l'escola rural* (setembre 1996)

6. *Educació i noves tecnologies* (maig 1997)
7. *La diversitat a l'escola* (març 1998)
8. *Avaluació i educació* (setembre 1999)
9. *Autoformació* (maig 2000)
10. *L'Educació Primària* (juny 2001)
11. *Les dimensions personals en l'educació: el professorat avui* (juliol 2002)
12. *Les responsabilitats compartides en l'educació* (març 2003)
13. *Educar en un món global* (abril 2004)
14. *Expressió, cultura i cohesió social* (maig 2005)
15. *Conviure i treballar junts* (maig 2006)

Col·lecció “Memòries”

1. *Memòria d'activitats del Consell Escolar de Catalunya. Novembre 1986 - febrer 1989* (novembre 1990)
2. *Memòria d'activitats del Consell Escolar de Catalunya. Març 1989 - agost 1990* (novembre 1991)
3. *Memòria d'activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 90-91* (desembre 1992)
4. *Memòria d'activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 91-92* (abril 1994)
5. *Memòria d'activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 92-93* (gener 1995)
6. *Memòria d'activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 93-94* (abril 1996)
7. *Memòria d'activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 94-95* (setembre 1996)
8. *Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 95-96* (setembre 1997)

9. *Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 96-97* (juny 1998)
10. *Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 97-98* (juny 1999)
11. *Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 98-99* (juny 2000)
12. *Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 1999-2000* (juliol 2001)
13. *Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 2000-2001* (octubre 2002)
14. *Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 2001-2002* (juny 2003)
15. *Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 2002-2003* (maig 2004)
16. *Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 2003-2004* (abril 2005)
17. *Activitats del Consell Escolar de Catalunya. Curs 2004-2005* (juny 2006)

Altres publicacions

- La Reforma Educativa a debat. Cicle de conferències* (setembre 1988)
- Recordant Maria Rúbies. 1932-1993* (gener 1994)
- VI Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat* (octubre 1995)
- 10 anys del Consell Escolar de Catalunya. 1986-1996* (octubre 1996)
- Educació i nous reptes socials (Aportacions a la Conferència Nacional d'Educació* (octubre 2002)
- Educació i nous reptes socials. Aportacions al Pacte Nacional per a l'Educació* (novembre 2005)

Anàlisi comparativa de la normativa publicada al DOGC

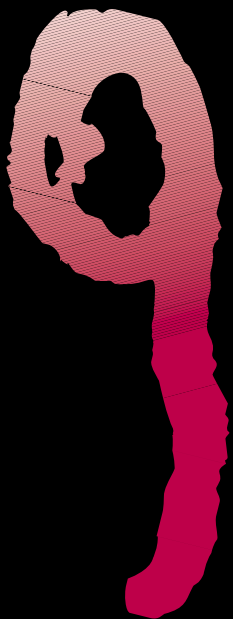

NORMATIVA A DICTAMINAR

NORMATIVA PUBLICADA AL DOGC

Dictamen	Tema	Propostes assumides	Propostes assumides parcialment	Propostes no assumides	Publicació
11/2005	Projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'il·lustració als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic.	-	-	2	núm. 4770 Data: 28-2-2006
1/2006	Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum dels cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny en brodats, puntes i tapissos i catifes de la família professional de tèxtils artístics.				Pendent de publicació
2/2006	Projecte d'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2006-2007 per als centres docents no universitaris.	4	1	1	núm. 4623 Data: 28-4-2006
3/2006	Projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'arts aplicades de la fusta al perfil professional de restauració de mobles.				Pendent de publicació
4/2006	Projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà d'ebenisteria artística al perfil professional de restauració d'ebenisteria artística.				Pendent de publicació
5/2006	Projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies al perfil professional de manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris.				Pendent de publicació
6/2006	Projecte de decret pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional en la modalitat a distància.				Pendent de publicació
Addenda al	Dictamen 9/2005 sobre el projecte de decret pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres.	1	-	2	
9/2005 (Curs 2004-2005)	Projecte de decret pel qual s'ordena l'educació a infants de zero a tres anys.	23	5	10	Núm. 4670 Data: 6-7-2006

Dictàmens

Dictàmens aprovats pel Consell Escolar de Catalunya al curs 2005-2006

— Dictamen 11/2005 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'il·lustració als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic.

— Addenda al Dictamen 9/2005 sobre el projecte de decret pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres.

— Dictamen 1/2006 sobre el projecte de decret pel qual s'estableix el currículum dels cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny en brodats, puntes i tapissos i catifes de la família professional de tèxtils artístics.

— Dictamen 2/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2006-2007 per als centres docents no universitaris.

— Dictamen 3/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'arts aplicades de la fusta al perfil professional de restauració de mobles.

— Dictamen 4/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà d'ebenisteria artística al perfil professional de restauració d'ebenisteria artística.

— Dictamen 5/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies al perfil professional de manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris.

— Dictamen 6/2006 sobre el projecte de decret pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional en la modalitat a distància.

Dictamen 11/2005

Vist el **projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'il·lustració als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic**, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 19 de desembre de 2005, amb l'estudi previ de la Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat **per unanimitat**, amb 29 vots a favor, aquest dictamen:

Fets

Primer

El Decret 137/1997, de 13 de maig, estableix el currículum dels cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny en gràfica publicitària, en il·lustració i en fotografia artística, de la família professional de disseny gràfic.

Mitjançant el projecte d'ordre, objecte d'aquest dictamen, s'adapta aquest currículum als perfils professionals d'animació audiovisual i de còmic, emmarcats en l'especialitat d'il·lustració, i a fi de poder atendre adequadament el col·lectiu d'alumnat interessat a assolir la competència professional associada als perfils professionals esmentats.

Segon

El Reial decret 362/2004, de 5 de març, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional específica, disposa que els ensenyaments d'arts plàstiques i disseny s'organitzaran en cicles formatius (disp. add. primera).

Tercer

En data 14 de setembre de 2005, d'acord amb el que estableix l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, el projecte d'ordre objecte d'aquest dictamen ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya.

Quart

Aquest dictamen s'emet en aplicació del que disposen els articles 9, 11 i 14 del Reglament del Consell Escolar de Catalunya.

Consideració general

El Consell Escolar de Catalunya valora positivament que, en funció de les ne-

cessitats de la societat i aprofitant el marc actual, s'adaptin nous perfils professionals a títols que ja existeixen.

Consideracions al text

1. Respecte a l'apartat 3, de l'annex 2, "*Elaboració i termini d'execució*", es considera que, d'una part, cal explicitar millor el sentit de la frase "la realització del projecte final no requerirà l'escolarització de l'alumnat", perquè és ambigua i, d'una altra, la frase "es facilitarà l'accés a les instal·lacions del centre sense que s'interfereixi l'activitat regular docent", per aclarir les responsabilitats en cas d'accident o altres qüestions.

2. Quant a l'apartat 4, de l'annex 2, "*Designació de la Comissió avaluadora*", es considera que cal revisar la composició perquè no sembla adequat que el tutor del projecte formi part de la comissió, ja que és al mateix temps "jutge i part".

Recomanació

Es recomana que el Departament d'Educació insti el Ministeri d'Educació i Ciència a actualitzar els catàlegs de títols de formació específica d'arts plàstiques i disseny per adaptar-los a nous perfils professionals.

Propostes assumides	-
Propostes assumides parcialment	-
Propostes no assumides	Consideracions: 1, 2

Addenda al Dictamen 9/2005

Vist el **projecte de decret pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres**, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 19 de desembre de 2005, amb l'estudi previ de la Comissió de Programació, Construcció i Equipament, i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat **per majoria**, amb 26 vots a favor i 1 abstenció, aquesta **addenda**:

Consideracions generals

1. Aquest Consell valora positivament la incorporació al nou text normatiu de la majoria de consideracions i recomanacions expressades al Dictamen 9/2005.

2. Es considera que, davant la possible coincidència de la publicació d'aquest decret i la publicació de la nova llei d'educació estatal que segueix els tràmits parlamentaris, caldrà tenir en compte les modificacions previstes en la legislació bàsica de l'Estat perquè no hi hagi contradiccions que l'invalidin.

Consideracions al text de la disposició

1. Al tercer paràgraf de l'article 4 es proposa especificar-hi que el català també sigui la llengua vehicular de totes les activitats i serveis que les llars d'infants ofereixin, d'acord amb les previsions de l'article 10.

2. A l'article 7 s'observa que, respecte al projecte de decret anterior, s'hi ha suprimit la referència als establiments que no tenen autorització de l'Administració educativa i, per tant, no poden emprar la denominació genèrica. Sembla que es podria resoldre aquest aspecte modificant la primera frase de l'article en el sentit següent: "Només els centres que tenen autoritzat el primer cicle de l'educació infantil tenen la denominació genèrica de *llar d'infants* o *escola bressol...*"

3. Al cinquè paràgraf de l'article 17.3 caldria precisar-hi "En tot cas, hi haurà representació a proposta dels sectors...", perquè amb la redacció actual no s'indica qui proposa els representants.

Recomanacions

1. Aquest Consell vol reiterar dues de les recomanacions expressades al Dictamen 9/2005:

– Es recomana, a propòsit del contingut de l'article 11:

- que siguin mestres els qui es facin càrrec de les tutories dels grups d'infants d'una manera progressiva;
- que es consideri la necessitat que les condicions laborals dels professionals siguin anàlogues, amb independència de qui els contracta;
- i que en les estones de migdia i al menjador s'incrementi el personal de suport per donar la millor atenció als infants.

– Es recomana al Departament d'Educació la constitució d'una comissió de seguiment del procés de creació de les trenta mil places de llars d'infants que la Llei 5/2004 preveu, i que compti amb una representació del Consell Escolar de Catalunya.

2. Es recomana que es prevegi també la constitució de comissions de seguiment municipals, per exemple mitjançant els consells escolars municipals.

Addenda al Dictamen 9/2005

Propostes assumides	Consideracions al text: 1
Propostes assumides parcialment	
Propostes no assumides	Consideracions al text: 2, 3

El Dictamen 9/2005 correspon a la Memòria del CEC curs 2004-2005

Propostes assumides	Consideracions al text: 2.2, 2.3, 3, 4, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.8, 8, 8.3, 10.1, 10.3, 11.1, 11.3, 12.1, 12.2, 15, 17 Recomanacions: 6, 7, 10
Propostes assumides parcialment	Consideracions al text: 6, 7, 11.2, 16 Recomanació: 9
Propostes no assumides	Consideracions al text: 1, 2.1, 5.1, 5.7, 9, 10.2, 14.1, 14.2, 14.3

Dictamen 1/2006

Vist el **projecte de decret pel qual s'estableix el currículum dels cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny en brodats, puntes i tapissos i catifes de la família professional de tèxtils artístics**, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 27 de febrer de 2006, amb l'estudi previ de la Comissió Permanent i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat per **unanimitat**, amb 30 vots favorables, aquest **dictamen**:

Fets

Primer

La Llei orgànica 10/2002, de 23 de desembre, de qualitat de l'educació, disposa, a l'article 8.3, que correspon a les administracions educatives competents establir el currículum dels diferents nivells, etapes, cicles graus i modalitats del sistema educatiu, que hauran d'incloure els ensenyaments comuns en els seus propis termes.

Segon

La Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, estableix, al capítol primer del títol II, els ensenyaments artístics, entre els quals hi ha els ensenyaments d'arts plàstiques i disseny (articles 46 a 49).

Tercer

A Catalunya, mitjançant el Decret 304/1995, de 7 de novembre, s'estableix l'ordenació general dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny i es regulen els requisits d'accés.

Quart

El Reial decret 389/1992, de 15 d'abril, determina, al capítol primer del títol IV, els requisits de les instal·lacions i les condicions materials dels centres que imparteixen ensenyaments d'arts plàstiques i disseny i fixa les proporcions alumnat-professorat.

Cinquè

El Reial decret 1623/1997, de 24 d'octubre, i el Reial decret 1738/1998, de 31 de juliol, fixen els títols de tècnic/a d'arts plàstiques i disseny de la família professional de tèxtils artístics, com també els ensenyaments mínims corresponents.

Sisè

En data 23 de gener de 2006, d'acord amb el que estableix l'article 9.1 de la

Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el projecte de decret objecte d'aquest dictamen.

Setè

Aquest dictamen s'emet en aplicació del que disposen els articles 9, 11 i 14 del Reglament del Consell Escolar de Catalunya.

Consideració prèvia

El Consell Escolar de Catalunya ha determinat estudiar el preàmbul i l'articulat del projecte de decret i no entrar en l'annex, perquè conté aspectes tècnics i d'especialització que es considera que han de ser debatuts en uns altres nivells.

Recomanació

Es recomana que el Departament d'Educació faciliti al Consell Escolar de Catalunya informació sobre la implantació a Catalunya dels cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny, els centres que els estan impartint actualment, el nombre d'alumnes que els cursen i les previsions de desplegament de nous currículums de cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny.

No hi consta l'anàlisi comparativa perquè en la data d'aprovació d'aquesta memòria la normativa no havia estat publicada al DOGC.

Dictamen 2/2006

Vist el **projecte d'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2006-2007 per als centres docents no universitaris**, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 19 d'abril de 2006, amb l'estudi previ de la Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat **per majoria**, amb 27 vots favorables, 10 en contra i 4 abstencions, aquest **dictamen**:

Fets

Primer

En data 22 de març de 2006, d'acord amb el que estableix l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el projecte d'ordre objecte d'aquest dictamen.

Segon

Acord de Govern de 14 de març de 2006 per al Pacte Nacional per a l'Educació.

Tercer

Aquest dictamen s'emet en aplicació del que disposen els articles 9, 11 i 14 del Reglament del Consell Escolar de Catalunya.

Consideracions a l'articulat

1. Respecte a l'apartat 2.3, es considera que caldria canviar-lo de lloc i afegir-lo a l'apartat 2.1, abans del tema sobre la formació d'adults.

2. A l'article 3, amb referència a les activitats dels alumnes del segon curs de batxillerat, es proposa substituir "els processos d'avaluació no acabaran abans del 31 de maig" per "els processos d'avaluació acabaran el 31 de maig". En aquest sentit, es demana que s'articulin les dates dels processos d'inscripció a les proves de selectivitat amb el que proposa aquest calendari.

3. A l'article 4.3, per millorar i aclarir el text del primer paràgraf, es proposa una nova redacció: "Per als alumnes d'educació primària, els centres públics de titularitat del Departament d'Educació afegiran, en el marc de la seva autonomia, a aquest horari una sisena hora d'ampliació de l'horari escolar per a la realització d'activitats que afavoreixen l'assoliment de les competències bàsiques: sensibilitat artística, estratègia matemàtica, comunicació oral, lectura,

interpretació del medi..., segons l'Acord de Govern de 14 de març de 2006, tot respectant el seu caràcter transversal i en cap cas associat a una àrea curricular específica”.

4. A l'article 4.4, es considera que, per millorar la redacció, cal substituir “tres quartes parts de les persones” per “tres quartes parts del total de membres”.

Recomanacions

1. Es recomana afegir al text del projecte d'ordre la possibilitat de demanar l'autorització de jornada intensiva per al darrer dia de cada trimestre, com ha estat habitual en molts centres.

2. Es recomana que els consells escolars municipals promoguin acords sobre els horaris escolars de tots els centres del municipi, a fi de fer possible més consens social sobre aquest tema.

Annex: Vot particular

Vot particular al Dictamen 2/2006 sobre el projecte d'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2006-2007 per als centres docents no universitaris, aprovat pel Consell Escolar de Catalunya el 19 d'abril de 2006.

“Els sotasignants, membres del Consell Escolar de Catalunya, manifesten la seva discrepància amb l'acord que aquest Consell ha pres sobre el Dictamen 2/2006, i perquè així consti, segons estableix l'article 22 del Reglament d'aquest Consell, formulen per escrit aquest vot particular contrari al dictamen.”

Professorat dels nivells educatius d'àmbit no universitari

Maria Teresa Comas i Climent
Josep Miquel Lacasta i Lardies
Francesc Portalés i Claramonte

Alumnat

Lídia de Haro i Vega

Personal d'administració i serveis dels centres docents

Albert Tierraseca i Hernández
Josefina Pujol i Pardo

Centrals i organitzacions sindicals

Dolors Llobet i Maria
Neus Munté i Fernández
Vicent Tirado i Bausà

Moviments de Renovació Pedagògica

Joan Coma i Ainsa

Isabel Muñoz i Moreno

Propostes assumides	Consideracions al text: 1, 2, 4 Recomanacions: 2
Propostes assumides parcialment	Consideració al text: 3
Propostes no assumides	Recomanació: 1

Dictamen 3/2006

Vist el **projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior d'arts aplicades de la fusta al perfil professional de restauració de mobles**, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 12 de juliol de 2006, amb l'estudi previ de la Comissió Permanent i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat **per unanimitat**, amb 31 vots favorables, aquest **dictamen**:

Fets

Primer

El Decret 307/1996, de 2 de setembre, va establir el currículum dels cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny de la família professional d'arts aplicades a l'escultura, entre els quals hi ha el d'arts aplicades de la fusta.

Mitjançant el projecte d'ordre objecte d'aquest dictamen, s'adapta aquest currículum al perfil professional de restauració de mobles, a fi de poder atendre adequadament el col·lectiu d'alumnat interessat a assolir la competència professional associada a aquest perfil professional.

Segon

En data 7 d'abril de 2006, d'acord amb el que estableix l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el projecte d'ordre objecte d'aquest dictamen.

Consideració general

El Consell Escolar de Catalunya valora positivament que, en funció de les necessitats de la societat i aprofitant el marc actual, s'adaptin nous perfils professionals a títols que ja existeixen.

Consideracions al text

1. Respecte a l'apartat 3 de l'annex 2, "Elaboració i termini d'execució", es considera que, d'una part, cal explicitar millor el sentit de la frase "la realització del projecte final no requerirà l'escolarització de l'alumnat", perquè és ambigua

i, d'una altra, la frase “es facilitarà l'accés a les instal·lacions del centre sense que s'interfereixi l'activitat regular docent”, per aclarir les responsabilitats en cas d'accident o altres qüestions.

2. Quant a l'apartat 4 de l'annex 2, “Designació de la Comissió avaluadora”, es considera que cal revisar la composició perquè no sembla adequat que el tutor del projecte formi part de la comissió, ja que és al mateix temps “jutge i part”.

Recomanació

Es recomana que el Departament d'Educació insti el Ministeri d'Educació i Ciència a actualitzar els catàlegs de títols de formació específica d'arts plàstiques i disseny per adaptar-los a nous perfils professionals.

No hi consta l'anàlisi comparativa perquè en la data d'aprovació d'aquesta memòria la normativa no havia estat publicada al DOGC.

Dictamen 4/2006

Vist el **projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà d'ebenisteria artística al perfil professional de restauració d'ebenisteria artística**, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 12 de juliol de 2006, amb l'estudi previ de la Comissió Permanent i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat **per unanimitat**, amb 31 vots favorables, aquest **dictamen**:

Fets

Primer

El Decret 145/1997, de 13 de maig, va establir el currículum de diversos cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny, entre els quals hi ha el d'ebenisteria artística.

Mitjançant el projecte d'ordre objecte d'aquest dictamen, s'adapta aquest currículum al perfil professional de restauració d'ebenisteria artística, a fi de poder atendre adequadament el col·lectiu d'alumnat interessat a assolir la competència professional associada a aquest perfil professional.

Segon

En data 10 d'abril de 2006, d'acord amb el que estableix l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el projecte d'ordre objecte d'aquest dictamen.

Consideració general

El Consell Escolar de Catalunya valora positivament que, en funció de les necessitats de la societat i aprofitant el marc actual, s'adaptin nous perfils professionals a títols que ja existeixen.

Consideracions al text

1. Respecte a l'apartat 3 de l'annex 2, "Elaboració i termini d'execució", es considera que, d'una part, cal explicitar millor el sentit de la frase "la realització del projecte final no requerirà l'escolarització de l'alumnat", perquè és ambigua i, d'una altra, la frase "es facilitarà l'accés a les instal·lacions del centre sense que s'interfereixi l'activitat regular docent", per aclarir les responsabilitats en cas d'accident o altres qüestions.

2. Quant a l'apartat 4 de l'annex 2, "Designació de la Comissió avaluadora", es considera que cal revisar la composició perquè no sembla adequat que el tutor del projecte formi part de la comissió, ja que és al mateix temps "jutge i part".

Recomanació

Es recomana que el Departament d'Educació insti el Ministeri d'Educació i Ciència a actualitzar els catàlegs de títols de formació específica d'arts plàstiques i disseny per adaptar-los a nous perfils professionals.

No hi consta l'anàlisi comparativa perquè en la data d'aprovació d'aquesta memòria la normativa no havia estat publicada al DOGC.

Dictamen 5/2006

Vist el **projecte d'ordre per la qual s'adapta el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies al perfil professional de manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris**, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 12 de juliol de 2006, amb l'estudi previ de la Comissió Permanent i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat **per unanimitat**, amb 31 vots favorables, aquest **dictamen**:

Fets

Primer

El Decret 197/1997, de 30 de juliol, pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau mitjà d'instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies, determina en la seva disposició addicional tercera que el conseller d'Ensenyament pot adaptar el currículum a les característiques singulars de col·lectius d'alumnat.

Així, doncs, mitjançant el projecte d'ordre, objecte d'aquest dictamen, s'adapta aquest currículum al perfil professional de manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris, a fi de poder atendre adequadament el col·lectiu d'alumnat interessat a assolir la competència professional associada a aquest perfil professional.

Segon

En data 28 de juny de 2006, d'acord amb el que estableix l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el projecte d'ordre objecte d'aquest dictamen.

Consideracions generals

1. Com s'ha fet en dictàmens anteriors sobre currículums de cicles formatius de formació professional, s'ha determinat estudiar el preàmbul i l'articulat del projecte d'ordre i no entrar a analitzar l'annex, per tractar-se de qüestions tècniques i d'especialització que han de discutir-se en uns altres nivells.

2. El Consell Escolar de Catalunya valora positivament que, en funció de les necessitats de la societat i aprofitant el marc existent, s'adaptin nous perfils professionals a títols que ja existeixen. El desplegament curricular que corres-

pon a Catalunya permet així reorientar aquests perfils professionals dins d'una mateixa família i camp professional.

No hi consta l'anàlisi comparativa perquè en la data d'aprovació d'aquesta memòria la normativa no havia estat publicada al DOGC.

Dictamen 6/2006

Vist el **projecte de decret pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional en la modalitat a distància**, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 12 de juliol de 2006, amb l'estudi previ de la Comissió d'Ordenació del Sistema Educatiu i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat **per unanimitat**, amb 32 vots favorables, aquest **dictamen**:

Fets

Primer

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE) disposa que, per garantir el dret a l'educació d'aquelles persones que no puguin assistir d'una manera regular als centres docents, es desenvoluparà una oferta adequada d'educació a distància (art. 3.9).

Segon

La Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional té per finalitat l'ordenació d'un sistema integral de formació professional, qualificacions i acreditació, que respongui amb eficàcia i transparència a les demandes socials i econòmiques a través de les diverses modalitats formatives.

Tercer

A Catalunya, el Decret 332/1994, de 4 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de formació professional específica, disposa, entre altres qüestions, que la formació professional també es podrà impartir, prèvia autorització, en la modalitat a distància (art. 15).

Quart

El Pla general de formació professional a Catalunya, aprovat el 27 d'agost de 2002, defineix com un dels objectius per al desplegament del Pla: "Establir mesures per facilitar l'accés de les persones a la formació i l'acreditació de les competències professionals adquirides al llarg de la vida, especialment d'aquelles amb més dificultats, amb risc d'exclusió social i/o amb discapacitats".

Cinquè

En data 1 de juny de 2006, d'acord amb el que estableix l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el projecte de decret objecte d'aquest dictamen.

Consideracions prèvies

1. Es valora positivament que es desenvolupin ensenyaments a distància perquè representa obrir possibilitats de formació i professionalització a persones i col·lectius a qui d'altra manera seria més difícil l'accés.

2. Es demana que es revisi jurídicament el text proposat per tal de situar-lo en el nou marc normatiu competencial de la Llei orgànica d'educació (LOE) i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

3. Es considera que aquesta normativa, atès el seu caràcter experimental, ha de ser al màxim de flexible per permetre incorporar i modificar tots aquells aspectes que el seguiment i l'experiència així ho aconsellin. En aquest sentit, es demana que per facilitar aquesta flexibilitat es revisi si el rang d'aquesta disposició és l'adequat.

Recomanacions generals

1. Es recomana revisar el contingut del projecte de decret a fi de millorar els aspectes següents:

- Definir l'abast d'aquesta regulació explicitant els ensenyaments que afecta.
- Determinar amb més detall els diferents models que es poden implantar o autoritzar, d'acord amb la titularitat.
- Garantir la qualitat d'aquests ensenyaments tenint especial cura dels processos de la seva gestió.

Recomanacions complementàries

1. Amb relació al text:

- Es recomana modificar la redacció de l'article 8, sobre el criteri per a l'admissió d'alumnat, en cas que hi hagi més demanda que places, perquè es considera que no és el més adequat per facilitar l'accés a aquesta formació.
- Es recomana millorar la redacció de l'article 14, perquè quedi explícit el sentit de la frase "llevat d'aquells que, per la naturalesa d'aquesta modalitat, no correspongui computar".
- Es recomana afegir una nova disposició addicional, referida explícitament a la realització de pràctiques en centres de treball.

2. Amb relació a l'aplicació:

- Es recomana que es prevegin diferents tipus d'ajuts per garantir que els

alumnes amb més dificultats socioeconòmiques puguin tenir accés a aquests ensenyaments.

– Es recomana que es prevegi el possible transvasament de places entre la modalitat presencial i a distància.

– Es recomana definir els perfils del professorat i preveure la seva formació.

– Es recomana fer el seguiment i l'avaluació d'aquests ensenyaments a distància.

No hi consta l'anàlisi comparativa perquè en la data d'aprovació d'aquesta memòria la normativa no havia estat publicada al DOGC.

Documents

10

Documents elaborats pel Consell Escolar de Catalunya al curs 2005-2006

Document 4/2005: *Conviure i treballar junts*

Document 5/2005: *Aportació del Consell Escolar de Catalunya al document "Debat Curricular. Reflexions i Propostes"*

Document 1/2006: *L'avaluació de la qualitat en el sistema educatiu* (aportació del Consell Escolar de Catalunya a les XVI Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat)

Document 2/2006: *Informe del Consell Escolar de Catalunya sobre el "Document de bases per a la Llei d'Educació Permanent de Catalunya"*

Document 4/2005: Conviure i treballar junts

Introducció

El document *Conviure i treballar junts* és l'aportació del Consell Escolar de Catalunya a la Jornada de reflexió de l'any 2006 i pretén contribuir al debat amb un seguit de reflexions, constatacions i dubtes que es plantegen en el món educatiu en relació amb la convivència.

El Consell Escolar de Catalunya reuneix sensibilitats i visions diverses que en alguns aspectes semblen ben allunyades. Aprendre a conviure i a treballar junts implica també la recerca de solucions en les quals tots ens sentim representats. Per tant, aquest document és fruit del debat de persones que des de posicions diverses han cercat punts en comú.

En tenim molts, de punts en comú pel que fa a la finalitat de conviure i treballar junts, i els resumim en el document organitzats en tres gran blocs i un annex. Els blocs parteixen des dels aspectes més individuals fins als més socials. El primer bloc tracta dels aspectes més personals de la convivència, el segon bloc fa referència als aspectes més institucionals del centre educatiu i el tercer es refereix a l'entorn social. La separació en blocs només serveix com a referent analític, ja que cal insistir que l'abordatge de millores de la convivència s'ha de plantejar d'una manera global. Finalment, l'annex tracta de la resolució dels conflictes en la persona, el centre i la societat i és una visió transversal als tres blocs esmentats anteriorment.

S'ha fugit conscientment de qualsevol complaença en aquelles experiències de convivència esperançadores que hi ha aquí i allà, que es mantenen i augmenten, i que fan dels nostres centres educatius llocs de trobada, de compromís de viure en comú. Tampoc, en sentit contrari, no es volen exagerar les pors i les situacions d'enfrontament, tot i que no s'han amagat. Una bona convivència necessita treball entre tothom per fer més reals les primeres i més estranyes les segones.

Com que parlem de centres educatius i d'educació, en tot el document insistim que a conviure i a treballar junts se n'aprèn i, per tant, que ens queda un bell camí per recórrer. I això ens engresca i ens uneix.

1. Treballar junts per a la convivència com a persones

La convivència és una característica pròpia de les persones. És per això que la primera dimensió que abordem per a l'objectiu comú de conviure i treballar junts és la personal. El concepte de persona està relacionat amb els espais

individuals propis i alhora inclou aquells que configuren la seva dimensió social. Personal no vol dir que plantejem espais aïllats. Ningú no és una illa.

L'entorn familiar apareix com a fonamental en l'educació per a la convivència pel seu paper rellevant en la formació personal. Per tant, insistim en el treball de la relació entre família i escola. I ho és des de la perspectiva més personal, perquè és en l'entorn familiar on es fixen inicialment els primers hàbits de convivència d'una manera vicària, és a dir, a partir dels models que s'observen i es viuen, i així s'interioritzen en forma d'una base i un aprenentatge emocional que influirà, i molt, en el desenvolupament com a persona social. L'educació de les emocions en els primers anys de la nostra vida condiona en un alt grau les relacions socials que els infants desenvoluparan a l'escola.

Per tant, el ja conegut símil de la motxilla que porta l'alumnat ens indica fins a quin punt és necessari un treball educatiu conjunt, coresponsable, entre la família i l'escola. A la motxilla l'alumnat hi porta les seves capacitats, però també els hàbits emocionals i racionals que ha après dels models familiars i del seu entorn proper. Primerament, la manera de veure's a si mateix davant dels altres. Les atribucions, és a dir, allò que pensa sobre ell mateix, li atorguen la possibilitat de creure en les capacitats pròpies i augmenta, si són positives, també les seves expectatives.

Però, continuant amb el símil, és tan important la motxilla com el mapa que hi portem i que ens orienta. Sobre el mapa marquem la direcció, les expectatives, el full de ruta imprescindible per a qualsevol que faci camí. Per a la convivència cal tenir en compte aquests aspectes i cal treballar-los adequadament.

Hi ha notables experiències afavoridores d'aquesta relació entre família i escola, com són les escoles de pares, l'increment de les relacions entre tutors i famílies o la participació dels pares en algunes activitats dels centres, les quals tractarem a bastament en els apartats organitzatius i d'entorn escolar. Per ajustar les expectatives de convivència de tots i totes, cal, amb el suport de tot-hom, mantenir, aprofundir, millorar i reforçar les experiències de treball conjunt perquè són essencials.

Juntament amb aquests aspectes positius, constatem també amenaces. La sobreprotecció dels infants i els joves en l'entorn familiar, i a vegades social, deixa els infants i els adolescents sense hàbits emocionals i personals adequats per relacionar-se d'acord amb el seu desenvolupament. El desconcert de l'educació és una part del desconcert social per constatar clarament els límits en alguns comportaments o desigs personals que ens imposa la realitat de la convivència amb els altres. L'individualisme, en plantejar exclusivament les necessitats pròpies sense tenir en compte les dels altres, en buscar la solució individual sense cap visió social, és desgraciadament un comportament massa habitual. Els estereotips socials, formats a partir de l'observació dels

comportaments i pensaments de l'entorn més immediat, prenen cos i presència justament en el moment que l'alumnat entra en relació amb els altres. Aquests estereotips són alguns dels elements o causes que creen la marginació per mitjà de comportaments d'exclusió o de selecció que tenen conseqüències tan greus com els comportaments xenòfobs, sexistes, classistes... És preocupant també la tendència a la judicialització excessiva dels conflictes de relació, en comptes de buscar a primera instància la solució mitjançant acords dins el centre educatiu.

Pel que fa a la convivència, la motxilla i les expectatives, el full de ruta, no només els porta l'alumnat, també els porta la institució mateixa, el centre educatiu, i cada un dels pares i mares i el professorat. És per això que la millora de la convivència escolar, la construcció d'un espai en què puguem conviure i treballar junts, necessita sens dubte la implicació personal de tots i totes, i no solament de l'alumnat. Les escoles són institucions que també han d'aprendre.

Per tant, són cabdals en el treball personal el coneixement i el reconeixement de la diferència. Nosaltres ens relacionem, convivim i treballem des d'allò que som ara i aquí, un conjunt d'aptituds i desenvolupaments cognitius, emocionals i de comportaments. Conèixer implica un marc de comprensió; reconèixer indueix a una acceptació i implicació emocional que es manifesta en unes accions concretes, en comportaments. Aprendre a conviure i treballar junts es fa des de tots aquests vessants d'una manera integrada. Al centre educatiu no només s'hi aprèn a viure, s'hi viu. L'escola és vida i la millor manera d'aprendre és fer de les nostres escoles llocs on realment es visquis. I quan diem aprendre a conviure volem dir aprendre a educar-se emocionalment, per tant, a motivar-se, a implicar-se, a esforçar-se, a canviar...

Des del punt de vista personal, la convivència implica una bona comunicació intrapersonal i interpersonal. Molt sovint experimentem la riquesa personal que ens aporta una bona comunicació, que ens fa sentir units amb els altres. La convivència és diàleg honest i sincer amb un mateix i amb els altres. I això no s'aconsegueix amb bona voluntat i prou; cal afegir-hi esforç i aprenentatge.

També detectem les conseqüències negatives que comporta una mala comunicació. Hi ha un nombre important de problemes que tenen les seves arrels en una mala comunicació: malentesos, generalitzacions, estereotips socials que marginen, tocar punts febles, dificultats d'expressió, espais desfavoridors. És tot un repte social i educatiu fer possible una comunicació de qualitat. La competència emocional bàsica a desenvolupar és l'empatia, és a dir posar-se en el lloc de l'altre. I no és quelcom nou, ja que en la nostra cultura és prou conegut allò de "no vulguis per als altres allò que no vols per a tu mateix".

Els canvis són naturals a les persones i a les societats. Ambdues s'adapten

als canvis i milloren quan hi donen respostes efectives. L'evolució va lligada a aquesta adaptació que millora la capacitat de l'organització per respondre als canvis que han aparegut. En els centres, la complexitat de les relacions ha augmentat. Això provoca que les formes de convivència que normalment hi funcionaven ara es demostrin insuficients.

La creixent heterogeneïtat de les persones, cadascuna amb la seva motxilla cultural i social, comporta la necessitat de millorar les eines que tenim per a la convivència en els centres. Per exemple, l'arribada entre nosaltres de persones immigrades d'altres punts geogràfics, amb altres llengües, amb altres cultures socials i religioses, ha augmentat l'heterogeneïtat i, per tant, no podem resoldre aquesta situació amb eficàcia sense unes eines més potents. Els nous vinguts han de ser ben rebuts. I per a nosaltres, com a persones (l'alumnat, el professorat, els pares i les mares i els agents educatius) i com a institucions educatives, això ens planteja nous reptes i desafiaments. És una oportunitat de millora i de crear nous espais per a una relació i una convivència positives.

Ni de bon tros l'heterogeneïtat és un tret exclusiu de la immigració. L'heterogeneïtat no és una qualitat personal sinó d'agrupament. Tu, jo i els altres no som heterogenis respecte a cadascun de nosaltres. En el grup hi ha heterogeneïtat, i la diversitat és una característica pròpia de totes les comunitats socials. No són possibles una bona educació i una bona convivència sense oferir un espai educatiu a cada alumne perquè es pugui desenvolupar. Cal enfocar la tasca sobre la base, no de les persones diverses, sinó de la diversitat en el col·lectiu. Donar resposta grupal a aquesta diversitat no hauria d'implacar destruir les diferències, sinó fer-les integrables. Per tant, ens definim a favor de grups socials que acullin tothom.

I cal remarcar que no ho definim com una actuació passiva. Tots sabem que aprendre implica activitat i, per tant, volem dir que tot noi i noia ha de trobar el seu lloc en la convivència. Tots ens hem de sentir acollits i alhora tots som responsables de ser acollidors. La convivència es crea cada dia en els actes, les paraules, els pensaments i les emocions de cadascú. La convivència no és solament un resultat; és sobretot una construcció, un procés. Aprenem a conviure convivint.

2. Conviure i treballar junts al centre educatiu

L'escola és un institució basada en les relacions interpersonals; arreu i sempre presenta una forta càrrega de relacions entre individus clarament diferenciats i identificats per estaments. Alumnat, família, personal docent i no docent es proposen objectius i objectes de treball definits, interdependents i compartits solidàriament; cadascú avalua les consecucions amb criteris que, sovint, es basen en interessos i perspectives diferents.

La *convivència i el treball* al centre educatiu en el seu conjunt no es pot analitzar ni valorar sense tenir en compte l'actuació tant independent com complementària i solidària d'aquests tres elements: alumnat, família i tots els qui treballen al centre.

Conviure i treballar junts són accions que, en el marc escolar, fan referència, d'una manera especial, als alumnes i les alumnes com a persones iguals en la seva dimensió social i diferents en la individual. L'alumnat, a més a més, interacciona en diferents situacions i moments, amb el professorat i amb tots els membres de l'àmbit familiar.

Però *conviure i treballar junts* en el context escolar i educatiu afecta també el personal docent i el no docent en les relacions personals i professionals amb la resta de col·legues, com també en les que han de mantenir amb l'alumnat i la família, fins i tot amb l'administració i el sistema educatiu mateix.

Cal tenir present també la incidència de les actuacions dels pares i les mares en el *conviure i treballar junts* a l'àmbit escolar i educatiu. Les relacions que els pares estableixen entre si, amb els seus fills i filles (alumnes al centre educatiu) i amb el professorat condicionen sovint no sols les actuacions escolars sinó també els seus resultats.

2.1. La convivència i el treball del centre educatiu en el seu conjunt

Els objectius i continguts de la convivència i del treball escolar poden esdevenir objecte de diverses situacions que poden anar des del consens fins a l'enfrontament, passant per totes les possibles actituds i comportaments entre els estaments implicats. Els diferents referents, experiències i interessos que motiven el fet educatiu en cada cas estan a l'arrel de tot tipus de relacions humanes.

Identificar i definir, mitjançant el diàleg i amb el màxim consens, qui, què, com, quan, per què i per a què s'ha de treballar junts afavorirà el coneixement mutu de les identitats i les diferències i, alhora, afavorirà un clima més bo per a una convivència rica. El coneixement i l'acceptació de les diferències, com un fet positiu i normal, afavoreix la convivència i trenca els estereotips.

En les últimes dècades els conceptes de centre educatiu i treball escolar han canviat considerablement. Entre altres consideracions, hem deixat enrere una educació més academicista que segregava, i fins i tot discriminava, els alumnes i les alumnes que no s'adaptaven a les seves exigències, per fer una selecció que incrementava així les expectatives personals i professionals i les diferències amb aquells qui arribaven als nivells superiors del sistema educatiu. Avui, l'estudi i el treball a les aules no comporta, amb el mateix nivell de ga-

rantia que abans, l'assoliment de les il·lusions i expectatives que es generen en un món on l'educació es viu i és presentada com una inversió de futur. La incertesa en el futur, la inadaptació tant personal com social, la desconfiança en el sistema, la competitivitat entre persones i institucions, generen frustració personal i reaccions socials que poden esdevenir conductes antisocials i, excepcionalment, violentes.

Cal tenir en compte que tots els elements que intervenen en la convivència (econòmics, socials, religiosos, lingüístics, culturals, etc.) actuen com a agents d'identitat i de diferència, com a prototips de referència i com a models a aconseguir. Tots aquests elements, amb els seus canvis i ubicacions en diferents contextos, es reflecteixen a l'escola. Els centres educatius són el reflex de l'homogeneïtat o l'heterogeneïtat dels barris en què estan situats: poblacions petites o rurals, grans ciutats, barris industrialitzats o residencials.

Creiem que aquests entorns mantenen una alta correlació d'influència amb els nivells de convivència als centres. En els centres on les relacions són més directes i senzilles sembla que la convivència és més fàcil. Les escoles d'entorn rural, potser per donar cabuda a tota la diversitat d'alumnes i ser la reproducció real del seu context, obtenen millors resultats en tots els sentits, tant acadèmics com de convivència, que els centres escolars urbans amb grups d'alumnes més semblants com a reflex d'un context més homogeni. A les ciutats hi ha hagut grans canvis en les relacions socials que el centre educatiu encara ha d'integrar i donar-hi resposta educativa.

Acceptar que el centre educatiu és vida i que forma part de la vida social i individual comporta fer del centre una comunitat amb dimensions socials i polítiques. Cada un dels estaments i persones que la formen fa valer els seus raonaments, emocions, sentiments, interessos i valors per a la gestió democràtica de la convivència i dona coherència general al treball de tots els qui hi intervenen. L'escola ha de ser l'ocasió i l'espai sistemàtics per a la convivència, on els alumnes i les alumnes aprenguin a conviure d'una manera democràtica i a resoldre els seus conflictes pacíficament, és a dir superant les tensions socials mitjançant el diàleg i la negociació.

2.2. El conviure i treballar junts de l'alumnat

L'alumnat ha de trobar al centre educatiu l'espai natural per a la convivència i la *metaconvivència*, o sigui, per a la reflexió i, alhora, la pràctica educadora sobre la convivència mateixa. És per això que l'organització escolar s'ha d'orientar no sols a la consecució dels objectius d'aprenentatge que defineixen les àrees acadèmiques tradicionals (llengües, matemàtiques, ciències, visual/plàstica, etc.), sinó també a afavorir explícitament la convivència i el clima de treball individual, cooperatiu i solidari.

El horaris, els espais, els continguts, les metodologies, els criteris d'avaluació haurien de tenir present no només les necessitats, situacions i ritmes en els aprenentatges, sinó també les característiques personals que condicionen o incideixen en la consecució de la integració de tot l'alumnat en un bon clima de convivència global i de treball col·lectiu.

La classificació, l'agrupació i la promoció d'alumnes són decisions organitzatives que comporten conseqüències serioses i transcendents en la convivència i el treball. Els alumnes i les alumnes no són ni homogenis ni heterogenis; són persones. L'assignació a un grup o a un altre en funció d'un criteri determinat fa que el grup resultant sigui més o menys homogeni o heterogeni en relació amb el criteri d'agrupació. És el grup qui es defineix com a homogeni o heterogeni en relació amb un únic criteri; mai, l'alumne. L'alumne i l'alumna situats en qualsevol tipus de grup han de ser tractats com a individus que necessiten desenvolupar entre els seus companys (sempre diferents a ells) actituds i hàbits de convivència; que necessiten donar i rebre ajuts i suport en la realització del seu treball escolar.

Les conductes a favor i en contra de la convivència o el clima de treball es manifesten en formes i direccions diferents. Des d'actes de solidaritat i col·laboració desinteressada fins a agressions de tot tipus als companys i, fins i tot, als educadors; des d'ajut i suport fins a conductes que interfereixen el propi treball, el dels companys i el del professorat; des d'un escrupolós compliment de les normes i pautes de comportament fins a transgressions conscients i reiterades contra les normes de disciplina establertes. Atès que aquestes manifestacions incideixen (per a bé o per a mal) en el clima de treball i, a més a més, poden ocasionar conseqüències positives o negatives en el desenvolupament educatiu dels infants i els adolescents, cal un treball constant per incrementar els comportaments favorables i disminuir els negatius. Cal insistir en aquest punt en la importància de l'educació emocional, que aportarà eines efectives per aconseguir els objectius fixats.

La implicació i la participació dels alumnes i les alumnes en tots els centres, especialment en els de secundària per la seva edat, i en els temes que fan referència a la convivència i el clima de treball, estan directament relacionades amb les seves actuacions personals i amb el grau de responsabilitat que han adquirit i que els correspon. En una orientació educativa que consideri l'alumne com a persona gestora i responsable de la pròpia *vivència* (conjunt d'experiències vitals), l'organització escolar no solament ha de permetre la participació de l'alumnat, sinó també implicar-lo en la gestió i la valoració de les pautes, normes, decisions i resultats que fan referència a la convivència de tot el col·lectiu.

2.3. El conviure i treballar junts del personal docent i del no docent

Creure en l'alumne/a, en les seves possibilitats educatives i d'aprenentatge, és la condició prèvia a la confiança de l'alumnat en el professorat. La falta de confiança mútua entre professorat i alumnat afecta seriosament la convivència escolar.

El professorat, des del seu mestratge, està cridat a oferir als pares i a les mares, als alumnes i a les alumnes, l'exemple de convivència personal i professional. Sense aquesta base, és difícil transmetre a l'alumnat les pautes i models que es proposen en el marc de l'actuació educativa. L'equilibri emocional del professorat li donarà eines per afrontar educativament les conductes d'alguns alumnes i d'algunes alumnes que, sovint, esdevenen provocacions, més o menys explícites, a l'educador. Administrar i mesurar la resposta educadora del professorat, en el temps i en la intensitat, pot representar un bon exemple tant per al provocador com per als espectadors. Tot el que fem i com actuem educa, molt més enllà del que diem que s'ha de fer.

El paper educador del professorat ha experimentat un gran canvi en les últimes dècades. L'allau de demandes que l'escola rep, i que es dipositen com a delegacions en el professorat provinents no només de les famílies sinó també de molts estaments socials, polítics, professionals i culturals, sovint no es pot assumir i es perceben, en el marc de la més estricta responsabilitat professional, com a excessives. El centre educatiu, com a institució social i educativa, ja no té clar de què ni davant de qui cal donar comptes, i el fet de no poder abraçar-ho tot genera, amb més freqüència que la desitjada, alts nivells de frustració. Cal, doncs, aclarir els papers de tots aquests estaments, especialment el de la família, en relació amb el centre educatiu. El professorat, les famílies i la resta d'àmbits socials han de reconèixer les seves mancances per entendre's i, a la vegada, confiar en les possibilitats educadores mútues assumides per cadascú en el seu propi marc i dimensió.

L'actuació docent es mou entre la necessitat d'establir i mantenir un ambient d'ordre i de treball habitual, sistemàtic i generalitzat a l'aula i, a més, un clima de convivència, col·laboració i fluïdesa en les relacions personals.

Les manifestacions de relacions personals i professionals bones o dolentes entre el professorat, entre aquest i el personal no docent, i entre tots plegats i les famílies, són percebudes pels alumnes i les alumnes com a model i referent de les seves actuacions vers els propis companys.

2.4. El conviure i treballar junts dels pares i les mares

La família és el primer àmbit educatiu de la persona i el més important, sobretot en allò que fa referència a la creació d'hàbits de convivència.

La relació entre la família i l'escola, si més no per unificar criteris i compartir estratègies d'actuació, és fonamental; el diàleg i la confiança mútua resulten un model a seguir en el tracte amb els companys i, a la vegada, constitueixen una bona oportunitat per al coneixement de l'alumne i facilitar tant la prevenció com la reparació en el cas dels possibles problemes de convivència. La relació entre la família i l'escola està motivada, molt sovint, per situacions conflictives. Família i professorat actuen sovint com a contrincants i no com a co-operants davant l'educació dels fills/alumnes. Cal que la relació de la família amb el centre educatiu sigui més estable i vinculada a la vida diària de l'alumne al centre.

En la relació família-escola, quan només es fa seguint la llei i no com a producte d'una necessitat definida pel centre, s'han detectat sovint reaccions defensives per part de cada estament i s'ha generat desconfiança mútua. La pràctica institucional ha funcionat irregularment i amb moltes dificultats. La institucionalització era necessària, però ha estat tèbia i poc exigent. La veu dels pares i les mares a l'ensenyament no sempre és prou escoltada; les seves realitats i disponibilitats d'intervenció sembla que no aprofiten les oportunitats i els instruments de participació que la legalitat vigent els facilita.

Caldrà que el professorat treballi per implicar més els pares i mares en els temes educatius comuns, i no només limitar les relacions a les entrevistes per parlar dels fills en particular. La implicació de les famílies s'ha de treballar al centre i des del centre per efectuar una reflexió col·lectiva conjunta. Val la pena aprofundir en la tasca de les escoles de pares i mares en aquest àmbit. En qualsevol cas, la relació entre la família i el centre educatiu hauria d'anar més enllà del que estableix la normativa derivada de l'Administració.

Les expectatives de les famílies d'avui són molt altes i quan els fills no hi responen se senten frustrats. S'ha de facilitar el diàleg per trobar la sintonia entre les expectatives de les famílies i la resposta de l'escola i a l'escola; i, en cas de desacord, evitar que la convivència se'n ressenti.

2.5. Pautes per conviure i treballar junts al centre educatiu

L'organització i el funcionament escolar hauran de tenir com a punt de referència, no sols els objectius i els continguts més acadèmics del currículum, sinó també els elements i activitats que ajudin a desenvolupar les habilitats socials i les vivències col·lectives que consolidin la convivència. En relació amb el Pla d'acció tutorial, s'hauria d'elaborar un *pla de convivència* que inclogués la identificació i l'anàlisi dels factors de risc i de conflicte derivats del context del centre i de les característiques de l'alumnat i de les famílies, i que també dissenyés les mesures preventives i d'intervenció tant en els àmbits formals de l'aprenentatge com en els informals, extra i paraescolars.

El *pla de convivència* ha de donar cabuda, d'una manera especial, a tot allò que es refereix a l'educació emocional. La programació de l'educació emocional hauria d'ajudar a identificar i utilitzar positivament els sentiments i les emocions, tant les pròpies com les dels altres.

Per una altra part, l'educació per a la ciutadania ha de ser inclosa en una programació que promogui en els alumnes el seu desenvolupament d'acord amb valors i principis bàsics com la justícia, la pau, el respecte mutu, el diàleg i la solidaritat.

Tot i això, no es poden minimitzar les amenaces a la convivència derivades de les manifestacions que es fan de certes diferències; no es poden obviar els neguits que sorgeixen en la convivència derivats de la pretensió de fer prevaler unes diferències per damunt d'altres, les diferències dels uns per damunt les dels altres. Educar, doncs, comporta conèixer, acceptar i valorar com a positiva la diferència i integrar-la en el marc i el funcionament escolars; una pedagogia que tracti d'igual manera el que no és igual ignora la realitat i afavoreix un tracte desigual i injust.

Per tant, cada alumne, com a persona diferent, haurà de poder trobar en el sistema educatiu la satisfacció de les seves diferències, situacions, necessitats i interessos personals, en un ambient que afavoreixi les relacions i la convivència humanes, amb la garantia de poder realitzar el seu treball escolar en un clima de col·laboració i respecte mutu. El centre educatiu, com a institució social i educativa, haurà de promoure les polítiques i models organitzatius que afavoreixen el desenvolupament integral de l'alumne.

La convivència es construeix cada dia i ha d'impregnar l'aprenentatge de totes les àrees i activitats del centre. L'educació en valors es traspua i es viu en tots els àmbits del centre i, per tant, tot el professorat n'és responsable. L'educació emocional ens en facilita les eines.

Amb la complicitat i col·laboració educativa de pares i educadors s'hauria de promoure, més enllà de l'aprenentatge formal, espais, escenaris i situacions per conviure junts, programant activitats que propicien el desenvolupament social dels alumnes i les interrelacions personals en situacions informals, d'espontaneïtat i llibertat, com ara colònies, festes, sortides, activitats de pati, treballs en grup, activitats conjuntes de petits i grans o d'alumnes, pares i mestres, etc. L'exemple de convivència s'ha d'ampliar a tots els adults que treballen al centre i a tota la comunitat educativa.

El paper de l'Administració, en l'àmbit de la convivència, hauria d'ajustar la dotació de recursos al context dels centres i a les necessitats dels qui hi treballen. Podem destacar, entre d'altres, la formació del professorat, l'adequació de les ràtios per grups d'alumnes, el suport a l'acció tutorial i a l'orientació, la

implicació dels consells escolars, la creació i la coordinació d'òrgans i professionals especialistes que incideixen en l'entorn, la supervisió i orientació directa dels funcionaris responsables, i, finalment, la creació i exigència de compliment d'un codi deontològic en el tractament social en els mitjans de comunicació de tot el que fa referència als menors, dins o fora de l'àmbit escolar.

3. Iniciativa i compromís social per a la convivència

El centre educatiu no és una institució tancada en una bombolla asèptica flotant a l'espai social; és una institució social oberta a tothom i, en conseqüència, receptora de tot tipus de personalitats, identitats i diferències. A l'escola hi arriba i de l'escola en surt tota la riquesa de ciutadans; ciutadans de tots els colors, ètnies, religions, llengües, països, famílies...; ciutadans amb tot tipus d'antecedents, característiques, expectatives, possibilitats i mancances...

El centre educatiu és la institució social on els ciutadans són atesos per tal que, millorant, continuïn conservant aspectes de la seva individualitat; canviant, siguin respectats tal com són; promovent la seva integració social, manifestin la seva identitat. El centre educatiu és la institució social on s'ha de fer possible, a partir d'allò que el ciutadà és ara, el que vol arribar a ser.

El centre educatiu és la institució social que, acceptant i incorporant al seu si tot el que de bo i de dolent hi ha a la societat de la qual forma part, manté al llarg dels temps el compromís de treballar amb tots els qui, generació rere generació, curs rere curs, hi arriben.

Treballar plegats al centre educatiu vol dir conviure i aprendre dels altres i amb els altres; vol dir tenir en compte els antecedents i contextos personals, familiars i socials; vol dir que, a partir de situacions, actuacions, possibilitats i dificultats que es generen en el marc escolar, es convisqui a través de comportaments i actituds de socialització positius per a tothom.

Així, doncs, presentem la societat com el lloc on tots plegats convivim i aprenem; on el centre educatiu és una institució oberta a tothom sense exclusions, que sovint és vista i presentada com a causa i conseqüència de la manera de fer de l'alumnat i que, com a institució educativa, està compromesa amb tots els ciutadans i ciutadanes en l'assumpció de la seva història i la millora del seu futur.

3.1. La societat on convivim i aprenem

Com a societat ens referim al conjunt de persones que vivim segons uns valors i lleis comunes. Com a persones ens desenvolupem en el marc de la fa-

mília, del municipi, del lloc del treball; com a persones interactuem amb tots els qui conviuen i que comparteixen aquests escenaris i marcs de relacions.

Aquestes relacions, establertes entre persones, es produeixen i es manifesten amb infinitat de possibilitats: des de la coincidència de les parts fins a la divergència; des de l'acord fins al desacord; des de l'acceptació fins a l'enfrontament i el rebuig. Aquestes relacions, però, podem establir-les a partir de valors personals i socials que afavoreixin la convivència.

3.1.1. Diferents tipus de manifestacions en les relacions humanes

Els fenòmens relacionats amb la convivència dels ciutadans (tant quan esdevé positiva com negativa) són manifestacions de caràcter social (es dona entre persones) i de caràcter psicològic, sobretot amb tota la seva dimensió emocional (com a comportament atribuïble a l'individu). No és estrany que hagi estat la convivència un dels temes més freqüents i importants en l'àmbit de la societat de la informació i la comunicació.

La convivència és un fenomen social que es dona als centres educatius i més enllà de les aules. La convivència es realitza com a manifestació de determinades actituds en les relacions nacionals i internacionals; en les relacions polítiques i econòmiques; culturals i religioses; ètniques i lingüístiques; en les relacions ciutadanes, escolars, familiars i personals; a l'àmbit públic i al privat; al món social i individual. La convivència reflecteix valors i contravalors propis tant de persones físiques com de persones jurídiques, tant d'individus com de grups d'individus. És per això que no reeixim sempre en la convivència i que a vegades es manifesten desajustaments que poden arribar, fins i tot, a la violència física, cultural o estructural.

Per aquest motiu les actituds que promouen la convivència, com també aquelles contràries, es manifesten amb diferents tipus; tots ells afecten, d'una manera o d'una altra, l'entorn del centre educatiu.

Tot i admetent que les actuacions humanes basades en els sentiments d'ajut i de bona entesa predominen sobre les actuacions d'enfrontament i de violència, no podem deixar de fer esment en la nostra societat de manifestacions de falta de convivència en diferents graus.

Volem afirmar que les relacions de convivència establertes en els àmbits socials i polítics de la nostra societat democràtica són un guany del qual ens en podem sentir orgullosos. Una democràcia que cal aprofundir i defensar davant de conductes basades en l'insult, la calúmia, les baralles, el menyspreu, la burla pública, l'exclusió, la prepotència, la desqualificació personal, la imposició de les idees pròpies o el menyspreu de les de l'adversari polític. Cal que

l'escola formi ciutadans per tal que en la política s'ofereixin i es defensin els valors democràtics de respecte, diàleg, cooperació, solidaritat, pau; per tal d'evitar qualsevol abús del poder social, polític, econòmic, militar... i lluitar-hi en contra

Les relacions econòmiques i laborals s'estableixen per tal de garantir un desenvolupament i un benestar humà generalitzat, solidari i suficient per a tothom. Podem valorar el grau de benestar general de la nostra societat com una de les conquestes fonamentals que tenim com a poble; benestar que cal encara assegurar en sectors marginals de la nostra societat. És per això que és un atemptat a la convivència que afecta aquestes relacions quan es basen en la confrontació d'interessos, en la defensa dels quals una de les parts, la més poderosa, opta pel domini i la prepotència i obliga l'altra part a situacions d'impotència, submissió i indefensió. A vegades el xantatge, l'explotació, el "mobbing" o l'assetjament psicològic al treball són manifestacions d'abús de poder en l'àmbit de les relacions.

En l'escenari urbà i cívic, podem mostrar una infinitat d'activitats culturals i socials que fan possible la vida a la societat i que faciliten el desenvolupament i bon funcionament de les institucions i de les persones. Això no ens pot fer abaixar la guàrdia en la defensa de la convivència i cal fer front, amb valentia i sense renunciar mai a una actuació dins el marc de les lleis democràtiques, a certes manifestacions de comportaments incívics i agressius, de racisme i, a l'extrem, de terrorisme en totes les seves variants.

En el món escolar, l'educació per a la convivència ha esdevingut una finalitat indiscutible per a tots els centres educatius. És per això que, amb totes les dificultats que hi hagi, cal estar satisfets dels esforços perquè tots els nois i noies tinguin el dret i el deure de ser escolaritzats fins als 16 anys i que l'escola aculli tothom, amb independència de la renda econòmica de la família, del seu origen social i cultural o de si forma part de la nostra societat des de fa temps o és un nouvingut d'altres terres, a vegades ben llunyanes. Aquesta escolarització es fa afrontant amb decisió aquells aspectes que dificulten la convivència i que preocupen a la comunitat educativa: malmetre béns mobles i immobles, indisciplina, maltractament entre iguals i manca de respecte en les relacions entre professorat i alumnat.

L'àmbit familiar i domèstic és l'hàbitat on els fills i les filles conreen i construeixen la seva educació emocional, els sentiments i les actituds més profundes i permanents i, a la vegada, adquireixen els models més influents per a l'actuació en tots els àmbits de la seva vida. Per això cal remarcar la transcendència que té per a la convivència l'educació en l'àmbit familiar. Cal, per tant, també en els plantejaments educatius, abordar les temàtiques que, encara que no siguin generals, són prou presents en el nostre entorn social com la violència domèstica, de gènere o de maltractaments a menors.

Totes aquestes manifestacions es donen a l'entorn dels alumnes i les alumnes que, com a ciutadans i aprenents, hi tenen un punt de referència en les seves actuacions i, a la vegada, en el cas de conductes positives, un estímul per reafirmar-se en principis i actituds pròpies dels millors ciutadans possibles.

3.1.2. Possibles causes socials que intervenen en contra de la convivència al centre educatiu

Els actes i hàbits de convivència o del seu trencament són viscuts i exercits per les persones d'una manera individual i aïllada o d'una manera col·lectiva. L'origen dels factors o desencadenants que generen aquestes actuacions pot situar-se en els mateixos àmbits en què es manifesten: el context social i polític, l'econòmic i laboral, el cívic i urbà, l'escolar i el familiar...

Des de totes aquestes "instàncies" es generen causes, factors o models que incideixen en l'educació de la convivència dels nens, joves i adolescents. Però a l'entorn escolar i al centre educatiu resulta complex i difícil l'anàlisi, el diagnòstic i el tractament de les causes socials.

Podem assenyalar que es donen unes causes lligades a les persones individualment i al seu desenvolupament personal, en les quals destaca el component emocional, i altres de referides als seus col·lectius o grups socials, d'entre les quals destaquen les que fan referència a l'entorn econòmic, social i cultural de l'entorn familiar de l'alumnat.

També hi ha mecanismes socials relacionats amb diferents nivells de desenvolupament econòmic i social que generen desigualtats. En algunes institucions culturals i escolars existeixen estructures organitzatives que poden perpetuar i consolidar aquests mecanismes de selecció i marginació; i, fins i tot, es donen sistemes socials que conviuen amb la violència, a vegades institucional. En aquest marc és especialment preocupant la concentració de marginació social en barris determinats que afecta les possibilitats de les escoles de la zona.

La diversitat cultural (amb manifestació en hàbits, costums, creences, llengües...) està transformant el teixit social establert, i aquest canvi és molt més ràpid que el ritme d'adaptació de les institucions i contextos socials tradicionals o establerts. Cal encertar un model de societat que es configuri en una identitat pròpia i que reculli i respecti la diversitat intercultural de l'origen dels seus membres sense renunciar a mantenir-se com a poble. Quan s'ignoren els orígens culturals, ètnics o religiosos, s'acostuma a ignorar el respecte de les minories, i aquestes, abans o després, esclaten, com hem pogut comprovar en països no gaire llunyans al nostre, en onades de violència impulsades per la marginació i per la manca d'integració social i cultural. En una societat que pregoni la llibertat i prediqui la fraternitat, però que no practiqui la igualtat (ni

d'oportunitats, ni de drets, ni de deures) per a tots els seus ciutadans, es pot anar acumulant odi i humiliació entre aquells que en són marginats.

Els mitjans de comunicació, i pel que fa a la infància i l'adolescència els "videojocs", tenen una important responsabilitat i cal que afavoreixin l'educació en valors i el desenvolupament d'aptituds intel·lectuals i d'actituds morals, ètiques i afectives. Cal, per tant, rebutjar i afrontar aquells que generen i ensinistren comportaments i actituds d'agressivitat, insolidaritat i menyspreu respecte a les persones i les coses.

3.2. L'escola: espai i temps COMÚ de convivència social

L'escola és la institució més comuna i més pròpia dels infants, dels joves i dels adolescents i, per tant, l'escenari i el moment, l'espai i el temps més recurrents a l'hora de parlar com a col·lectiu de la seva actuació personal i social.

Quan el ciutadà entra a l'escola o a l'institut es converteix en alumne. La funció del centre educatiu és rebre'l amb tot el que porta a la "motxilla", amb els seus valors i contravalors, amb l'actitud de rebel·lia pròpia de la seva edat, amb les seves fortaleses i capacitats psíquiques, amb el seu desenvolupament personal i emocional. La funció del centre educatiu és col·laborar d'una manera específica i sistemàtica a la socialització i la integració de tots i totes. I és en aquest moment i procés de la seva vida quan l'escola ha de treballar, no per fer-los iguals, sinó diferents, o sigui, persones en el sentit més integral de la paraula, que inclou la part més individual i social, tot aconseguint disminuir les diferències socials que perjudiquin la seva incorporació a la societat.

No és, doncs, estrany que es doni un cert paral·lelisme entre la conducta cívica del ciutadà i la conducta escolar de l'alumne. I, dissortadament, moltes de les conductes d'inadaptació escolar van juntes a alumnes que, com a ciutadans, responen a unes determinades condicions de marginació social o situació econòmica i d'altres semblants.

La vinculació del fracàs escolar, entès com a inadaptació i manca de rendiments acadèmics adequats, amb determinats grups socials és un escull important per a la convivència. L'arribada notable en poc temps d'alumnes immigrants al sistema educatiu ha afegit, no només un increment quantitatiu, sinó un augment de variables qualitatives bàsicament diferents i noves en el sistema. Aquesta incorporació encara no ha estat suficientment acompanyada dels corresponents recursos per donar resposta educativa, ni de canvis en la mentalitat i en la manera d'organitzar el centre educatiu per respondre, no solament a les necessitats específiques dels nousvinguts, sinó també a les repercussions que la seva presència i atenció educativa han ocasionat en la resta dels companys i en l'organització que els acull. Com hem dit anterior-

ment, cal transformar aquesta arribada en una oportunitat per a l'educació en la convivència.

El centre educatiu forma part d'aquesta societat com a finestra i com a mirall, com a regeneradora de noves expectatives personals i reparadora de febleses i mancances. El centre educatiu no pot, però, fer de "depuradora social". És per això que es parla de la dimensió social de l'educació i, des de fa uns quants anys, de treball educatiu en l'entorn en què els centres escolars tenen la seva participació.

3.3. La imatge social dels centres educatius

L'educació i l'escola són al centre dels interessos dels ciutadans: dels alumnes com a usuaris, consumidors, beneficiaris, destinataris i subjectes actius; de molts, com a pares dels actuals alumnes; i de tots els ciutadans adults, com a exalumnes i dipositaris d'experiències personals. No és estrany que tant l'educació com l'escola siguin un dels temes més noticiables a la nostra societat. Els mitjans de comunicació en general, i la pantalla de televisió i les pàgines dels diaris en particular, actuen a vegades com a "casa dels miralls", on una única, objectiva i certa realitat es desfigura, s'engrandeix o s'oculta. Davant d'això, ens trobem, per exemple, que nombrosos estudis i informes confirmen que en els últims anys no ha augmentat la violència escolar entre iguals.

En els últims temps s'ha produït un increment de la consciència social sobre situacions d'injustícia i violència que ja existien, però que s'acceptaven socialment. És per això que hi ha una part positiva en l'increment en els últims anys de l'interès social pel problema de la violència als centres educatius i, sobretot, en la recerca de solucions per tal que l'escola sigui un lloc on els infants i els adolescents puguin desenvolupar-se en plenitud. Aquest interès es manifesta de maneres diferents i en àmbits diversos: com a notícia freqüent en els mitjans de comunicació; com a tema d'investigació en universitats i diferents associacions científiques i professionals; com a contingut de simposis, congressos i jornades de treball; com a argument d'edicions de publicacions especialitzades; com a objecte de dedicació de diferents organitzacions humanitàries; o, com en el cas del nostre Consell, com a motiu d'estudi, preocupació i reflexió.

Per una altra part, la proposició i la derogació de les successives lleis educatives transfereix a la societat en el seu conjunt i a la comunitat educativa una certa visió negativa sobre les raons amb què el debat polític intenta justificar-les i superar les mancances de l'actual sistema educatiu. Aquesta situació sovint crea rebuig i desconfiança en els centres educatius i en la xarxa que els dona suport. Amb la reiterada insistència amb què es presenta el "fracàs escolar" com a causa o justificació d'aquests canvis, sembla que s'hagi de reconèixer el "fracàs" de la llei anterior o dels que no van saber elaborar-la.

La violència, la competitivitat, l'individualisme i moltes de les manifestacions i causes a què hem fet referència abans, i que estan presents en la nostra cultura actual, no sempre es combaten i s'eduquen adequadament des dels mitjans de comunicació, sobretot des de la televisió. Davant d'aquesta realitat, proposem la creació i l'exigència de compliment d'un codi deontològic en el tractament social en els mitjans de comunicació de tot el que fa referència als menors, dintre o fora de l'àmbit escolar.

La influència, tant positiva com negativa dels models i referents, és bidireccional —dels centres educatius a la societat i de la societat als centres educatius—, però amb la diferència que a la societat es manifesta en molts àmbits, indrets i escenaris diferents, mentre que el centre educatiu és tan sols un d'aquests escenaris, en el qual l'alumnat passa només una part proporcionalment menor del seu temps.

Tot i que els comportaments es conformen dintre i fora del marc escolar, en reproduir-se al centre educatiu són presentats com si les causes que els provoquen i les solucions que demanen tinguessin un únic responsable: l'escola o el sistema educatiu en el seu conjunt. L'educació no és un fenomen exclusivament escolar, per molt important que sigui.

3.4. Possibilitats, propostes i compromisos

En proposar solucions, cal tenir present la complexitat i la interrelació de les causes i, ensems, que no hi ha una sola solució. En qualsevol cas, haurem de definir les causes i, sense tractar de buscar culpables, encetar el camí de les solucions més adequades a cadascuna d'elles.

— En relació amb les causes de tipus social, econòmic i polític, cal tenir en compte tots els elements que intervenen en la convivència (econòmics, socials, religiosos, lingüístics, culturals, etc.) i els valors, les opinions i les emocions d'aquells que estan en conflicte.

—A l'àmbit de la societat en general, molts dels conflictes que existeixen no es manifesten en les relacions entre les persones, sinó entre els diferents rols o papers que es representen a l'escenari social. L'actuació dels polítics en la interpretació del seu paper hauria de servir de model i donar exemple als ciutadans. Però, al contrari, no és excepcional comprovar que provoquen enfrontaments i tensions i, fins i tot, amb el seu discurs ajuden a propiciar la fractura social. La solució d'aquests conflictes s'hauria de buscar pel camí del diàleg, que és l'expressió de la democràcia, sobretot entre aquells que, en assumir per delegació el paper de portaveus dels ciutadans, estan cridats a representar-los en les institucions i fòrums públics i, allí, afavorir el consens i el diàleg fins a trobar les solucions pertinents.

— En l'àmbit estrictament social, les persones, com a individus i com a part d'un grup social, tendeixen a actuar d'acord amb les normes i referents de la cultura més significativa del context. Des d'aquesta cultura s'hauria de deixar de jutjar i valorar com a "anormals", i fins i tot com a "rars", determinades conductes, hàbits o costums pel fet de no seguir les pautes de la majoria o, simplement, per tractar-se d'actuacions derivades de les cultures minoritàries. Ser conscients que els altres també poden percebre les nostres actuacions com a "rars" i "anormals" ens hauria d'ajudar a trobar el camí de l'acceptació mútua.

— En relació amb la integració social, des del centre educatiu hem de coèixer, valorar i acceptar com si fossin nostres les diferències culturals, ètniques o religioses i els valors, les opinions i les emocions de totes les persones que configuren el nostre context. Però, a la vegada, hem d'estar oberts a promoure i facilitar la integració d'aquestes diferències en un tot que sigui (i que serà *de facto*) el resultat d'una nova identitat enriquida per les aportacions interculturals i diverses en el seu origen, però definitòries de la nova i única identitat polifacètica i comuna. Això no implica uniformitat, sinó que la diversitat s'ha de mantenir i acceptar com a signe dels orígens culturals de les persones que formen part d'aquesta societat.

— En la relació de les famílies i l'escola s'han d'establir les estratègies i actuacions perquè, mitjançant una comunicació constant i oberta, es creï i es mantingui el clima de confiança mútua i sincera, fugint d'actituds defensives o de culpabilització recíproca.

— Quan pares i mestres presentem l'esforç, el compromís, l'interès, la il·lusió i el treball escolar com el camí més idoni i curt per a una vida professional pròspera, motivem els fills i alumnes vinculant les seves expectatives i èxit personal a una bona adquisició dels aprenentatges escolars. Però la relació entre treball escolar i recompensa laboral i econòmica posterior no sempre van paral·lels. Sense negar les expectatives de futur, s'hauria d'estimular els alumnes a partir de les finalitats de l'ensenyament obligatori que per si mateixes ofereixen prou motivacions i raons de tipus personal i social per justificar i incentivar la seva dedicació actual. A més a més, caldria objectivar aquestes expectatives de futur en funció de l'estudi i del treball estrictament escolars i ajudar que els estudiants trobin sentit i significat a tot el que fan al centre educatiu, si més no en funció del propi i actual desenvolupament personal. Finalment, és evident que certs continguts curriculars i determinats aspectes de la formació només es poden assolir a l'escola o, si més no, presenten al llarg de l'escolarització el seu moment maduratiu òptim.

— La solució a conductes agressives i violentes en el marc escolar no la trobarem amb l'exclusió o l'expulsió de l'alumnat. Cal avançar en la creació d'escenaris de cooperació i creació comunes, on es posi en joc la pròpia individualitat i la identitat cultural en interacció amb la dels altres; on s'hagi

d'actuar a partir de les característiques i els dèficits cognitius, emocionals i conductuals; on es presentin com a models infants i joves moguts per horitzons i utopies accessibles; on hagin de posar-se en joc actuacions basades en els referents culturals més comuns, intentant en tot moment integrar les diferències com quelcom assumible per tothom i no pas com si es tractés d'assimilar un cos estrany.

— L'exemple de convivència i confiança mútua s'ha d'ampliar a tots els adults, professorat, personal d'administració i serveis i pares i mares d'alumnes, com també als òrgans de l'Administració i els diferents professionals que des de dintre o fora del sistema educatiu col·laboren en la consecució de les seves finalitats. La convivència, com qualsevol altra actuació dels nostres alumnes i fills, ha estat i és objecte d'aprenentatge i de mestratge, sobretot per part de l'actuació exemplar dels membres de la comunitat educativa.

— El canvis reiterats de sistema educatiu, amb repercussions tant en el currículum com en l'orientació i els criteris d'avaluació i en l'oferta de sortides professionals, incideixen negativament en el crèdit social del sistema mateix i en l'eficàcia dels esforços d'ensenyament i d'aprenentatge. És necessari que els qui ostenten el mandat dels ciutadans arribin al consens i pacte en l'establiment d'uns principis mínims, a l'acord en els criteris normatius generals i al compromís en el respecte a l'autonomia en les pràctiques educatives i organitzatives dels centres. Els centres han de gaudir del grau d'autonomia suficient per poder adequar el seu projecte a les necessitats del context on es generen les actuacions, els hàbits i les actituds de violència i convivència. L'autonomia i la dependència orgànica i de gestió haurien d'establir-se en funció d'una escala clarament definida, on els centres escolars disposessin del més alt grau d'autonomia davant la dependència dels poders estatals i autonòmics.

Annex. Prevenció i tractament del conflicte

El tractament del conflicte, la manera de solucionar-lo, és fonamental per a la convivència, ja que el conflicte és natural a les organitzacions i en la convivència. Efectivament, no ens pot espantar que tinguem criteris i visions diferents de les coses, fins i tot interessos no sempre coincidents. Això forma part de la naturalesa de la diversitat de persones del centre. El que importa, per tant, no és l'existència del conflicte, sinó la rapidesa i la normalitat amb què se solucioni en benefici de tothom.

La convivència comporta molts aspectes satisfactoris i ens fa créixer com a persones i com a institucions. Conviure, però, significa moments d'una bona entesa i també moments de diferències i de problemes. Cal assumir, per tant, que una institució tan complexa com un centre escolar inevitablement tindrà conflictes. És a dir, el conflicte és natural i cal afrontar-lo sense dramatismes i encertadament.

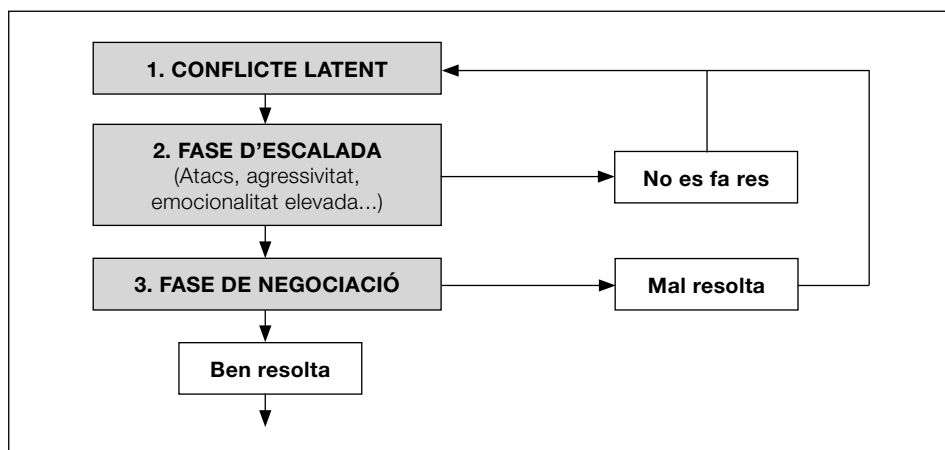
Així, doncs, allò que fonamentalment diferencia un centre d'un altre no és pas l'existència de conflictes, sinó la manera com el centre els resol. No cal dir que aquesta característica institucional també la podem aplicar al professorat —n'hi ha que té més capacitat de resoldre problemes que un altre— i al mateix alumnat, més actiu o més passiu en les solucions, o a les famílies. Òbviament, resoldre bé els seus conflictes és un indicador de qualitat del centre educatiu. I veurem posteriorment que resoldre bé no vol dir solament utilitzar mitjans adequats. Cal, a més, actuar en el moment oportú, ja que els conflictes no són realitats estàtiques i, si no se solucionen ràpidament, escalen, és a dir, s'agregen. Escalar vol dir que al conflicte inicial s'hi sumen progressivament pèrdues de confiança, malentesos, intervenció d'altres persones, etc. Llavors, el conflicte es fa més gran i, sobretot, més complex. Hi ha nombrosos adjectius al conflicte inicial substantiu.

Una proposta d'actuació basada en les fases dels conflictes

L'estudi de les organitzacions ens ha aportat el coneixement que els conflictes són processos dinàmics i que tenen evolucions pròpies i diferenciades. No hi ha conflictes idèntics encara que alguns tenen aspectes en comú. Un conflicte no solament té una part de contingut específic, sinó que hi ha implicada tota la variabilitat emocional de les persones que en formen part i amb cadascun dels seus contextos.

D'una manera genèrica es resumeix al quadre número 1. L'exemplificació es concreta en la resolució de conflictes on intervé l'alumnat, però es pot fer extensiva a quan hi intervenen altres parts.

Quadre 1. Evolució del conflicte. Progressió del conflicte i dinàmica cíclica si no es resol

4. Fase de resolució

Cal destacar quatre moments del conflicte que necessiten actuacions específiques:

Fem esment de la necessitat que els centres educatius per millorar la convivència actuïn amb visió general de l'evolució dels conflictes i fent un seguiment específic segons el que correspon a cada fase.

A. Prevenció del conflicte

El centre educatiu que intenti solucionar els conflictes que van sorgint sense reflexionar sobre les causes que els originen fomenta involuntàriament la reiteració dels problemes. És a dir, intentar resoldre els conflictes sense actuar en les causes personals, emocionals i organitzatives, comporta que d'una manera habitual es repeteixin una vegada i una altra. La reiteració del conflicte augmenta progressivament la manca de confiança entre les parts i, per tant, hi ha més possibilitats que es reproduïxin. Cal estar atents no solament a donar resposta als problemes que sorgeixen, sinó també a actuar per proveir de recursos organitzatius el centre per tal d'evitar l'escalada continuada de conflictes entre les diverses persones i estaments de la comunitat educativa.

Cal actuar en totes les qüestions relacionades amb allò que fa que els conflictes no escalin. Per exemple: comprensió, comunicació oberta, expressió d'emocions i sentiments, habilitats del pensament, procediments alternatius de resolució de conflictes, participació, convivència pacífica i mediació entre alumnes. I això es fa tant amb referència a l'educació de l'alumnat com en la formació del professorat i en les escoles de pares i mares.

El conflicte sorgeix de diverses situacions que impliquen solucions diferents. Cal actuar en les causes. Per tant, en els centres els orígens dels conflictes són diversos. Aquesta realitat comporta que els centres que resolen efectivament els conflictes saben que encara que es manifestin en forma de trencament d'una norma, l'origen el trobem en qüestions comunes a totes les organitzacions: interessos oposats entre dues o diverses persones o entre diversos col·lectius (a vegades no es manifesta com a oposició, però tenen interessos diferents que s'expressen d'una manera més o menys efectiva), o, per exemple, que hi hagi una lluita per exercir el poder, o que les pròpies estructures incitin a la violència perquè exclouen una part de l'alumnat o del professorat o dels pares i mares dels alumnes o del personal del centre, o en forma d'invasió o falta de respecte d'un rol determinat, o per no cobrir amb recursos les expectatives que es tenen, etc.

B. Fase de confrontació. Gestió de la crisi

Els conflictes escalen i hi ha confrontacions molt directes. Cal preveure com s'abordaran aquests moments d'agressió i de victimització, de malentesos, d'emocions inadequades i explosives. El centre ha de tenir procediments clars per afrontar d'una manera coherent les crisis de convivència que es generin.

Hem de passar d'un model reactiu a un model proactiu. La convivència no ha de ser imposada, sinó que ha d'impregnar-se en el fer de cada dia i en el desenvolupament de totes les activitats. Fins ara teníem un model de convivència en què la norma i, per tant, la disciplina i la sanció si es trenca, són els referents en la solució dels conflictes. Cal anar més enllà si volem implicació, creixement i conciliació, que són necessaris si parlem de convivència.

El centre actua d'una manera proactiva. En el marc escolar s'han d'afavorir espais, escenaris i situacions per convida junts. D'altra banda, el centre educatiu ha de tenir clar que no es pot inhibir del conflicte en tota la dimensió personal i emocional dels qui hi participen i que, a més, ha d'analitzar el propi comportament com a organització, perquè s'ha de resoldre en el context, amb els agents que l'han creat i definint-ne bé les causes.

Calen procediments clars per a tots i totes, i estar preparats i educats emocionalment per respondre adequadament en els moments de les explosions dels conflictes. Cal recordar que moltes vegades quan no es resolen bé les situacions d'escalada de conflicte creixen els malentesos i les distàncies entre les persones. Només coneixent-nos a nosaltres i entenent les emocions dels altres podem preparar-nos per respondre adequadament a les crisis.

C. Fase de negociació. Mediació

És clar que les bones solucions es donen si els processos de resolució són coherents, clars, participatius, si tenen en compte les parts i les seves emocions, el seu pensament, com també si hi dediquem temps i espais adequats.

Al conflicte sempre hi ha parts. És per això que cal fomentar la participació en la resolució dels problemes de convivència. Habitualment es relaciona el conflicte a una situació de desajustament entre una conducta i una norma, sense reflexionar sobre la part personal o emocional ni tenir en compte si la norma mateixa no és adequada.

Quan en la convivència apareix el conflicte, cal sempre analitzar-lo com a parts que entren en confrontació i, per tant, en les propostes de solucions també totes les parts han de ser-ne protagonistes. Per millorar la convivència cal que en el plantejament de drets i deures i de procediments de resolució de

conflictes hi hagi presència de totes les parts. També és important la participació en els processos de recerca de solucions i, finalment, en l'aplicació dels acords a què s'arribi.

És especialment rellevant la participació de l'alumnat. En totes les etapes la participació s'ha de tenir present en la programació de les activitats. La implicació dels alumnes en la recerca i en l'execució de solucions dels conflictes és molt important i afavoreix la convivència.

Sovint l'alumnat no es considera implicat en la convivència ni, per tant, en la participació en les solucions als possibles conflictes. És preocupant la poca consciència de responsabilitat de l'alumnat (en el sentit de no sentir-se responsable), com també la poca participació en les solucions als possibles conflictes. L'alumne ha de ser responsable, s'ha d'implicar i ha de respondre del que fa.

Cal també esmentar en aquest context participatiu que la tendència a la judicialització dels conflictes als centres és un tema molt preocupant. Les famílies, a vegades, posen denúncies sense ni tan sols parlar-ne amb els tutors o la direcció, quan en la majoria de casos el problema s'hauria de resoldre al centre. Es busca la confrontació d'entrada. Per exemple, la proliferació de denúncies per assetjament escolar o "bullying" als estaments judicials representa ara un problema greu de convivència als centres.

Les institucions judicials existeixen per defensar els drets dels ciutadans, però quan es trivialitzen es provoca un fenomen contrari al que es pretén. Quan en un conflicte en què hi ha una visió diferent entre una família i un centre es busca ja des de l'inici la intervenció d'alguna instància externa al centre, com la Inspecció educativa o la justícia ordinària, és obvi que implica un trencament de la confiança que fa difícil la convivència i genera emocions negatives. En aquest clima, la convivència se'n ressent.

Els mitjans de comunicació no ajuden gaire a resoldre efectivament els problemes, ja que, en la seva recerca de qüestions que atreguin l'interès públic i aprofitant l'impacte emocional que aquests temes comporten, exploten, a vegades sense cap mirament i generalitzant, sospites, dubtes i recances sobre el sistema educatiu i les escoles.

Cada vegada més s'adopten models alternatius al del judici per a la resolució de conflictes, entre els quals destaca la cultura de la mediació. Apostem clarament per fomentar-ne l'ús i la generalització. Cal potenciar la negociació, la mediació, l'arbitratge i la conciliació perquè resultin més eficaços a mitjà termini, ja que, com que fomenten la implicació de les parts, hi ha moltes més possibilitats d'evitar les reiteracions i de resoldre els conflictes d'una manera consistent.

Especialment la mediació entre els alumnes ens sembla un programa que cal potenciar, ja que té totes les característiques que demanem a una bona convivència. Les parts interactuen, expressen les emocions, busquen solucions i arriben a acords. És un bon mètode de resolució i una bona escola d'aprenentatge.

D. Fase de solucions

Si tenim mitjans alternatius de resolució de conflictes haurem de veure que els acords necessiten cura i seguiment. Els bons acords han de conciliar les parts, han de rehabilitar les víctimes i, per tant, els agressors han d'assumir les responsabilitats, han de reconstruir la convivència. És tan important el seguiment dels acords com el procés per arribar-hi.

Els conflictes i la seva solució no són iguals en un centre que afavoreix la convivència, perquè les persones no som iguals. Les solucions millors per a la convivència són aquelles que responen més adequadament a les necessitats i les relacions entre les persones. El coneixement de les diferències i el reconeixement entès com a acceptació afavoreix la convivència i trenca els estereotips, per la qual cosa és un element imprescindible per a la resolució de conflictes. Tot conflicte de convivència té causes, entre altres, en el sistema emocional de l'alumnat i totes les solucions impliquen emocionalment l'alumnat. És per això que la personalització és imprescindible.

Ens sembla que les solucions han de tenir les tres R que va definir el pensador Galtung:

— **R de Reconciliació.** Sempre que hi ha un conflicte, i sobretot quan ha escalat, aquest té conseqüències emocionals més o menys importants. Cal, per tant, plantejar-se la reconciliació com un element necessari en la solució per tal que realment la convivència basada en la confiança mútua quedi restablerta.

— **R de Rehabilitació.** Tant com sigui possible, les persones que han intervingut en un conflicte han d'assumir que si han produït danys a un altre d'alguna manera han de rehabilitar-lo. Pel que fa a qüestions físiques com trencar un objecte material és fàcil de concretar, però és més difícil concretar-ho quan el dany està lligat a la persona i afecta la seva autoestima.

— **R de Resolució.** Precisem la nostra atenció en el fet que posem les mesures per tal que el conflicte no torni a escalar. Aquesta fase s'uneix al concepte de prevenció davant del conflicte.

L'escola és una institució educativa; per tant, en la solució del conflicte TOTS

HI GUANYEM. La convivència és una finalitat i alhora un mitjà per a la institució educativa. És per això que no és una solució definitiva als problemes de convivència que hi hagi una part guanyadora i una part perdedora o, fins i tot, que hi hagi una part que cregui que és perdedora. La convivència vol empatia entre les parts i saber veure que les imposicions sense cap més element provoquen rebel·lies a la pràctica en futurs propers.

Aclarir els papers de la família i l'escola en la solució dels conflictes, en el sentit de coresponsabilitat, ajudaria a la convivència. El professorat i les famílies han de col·laborar i aportar solucions conjuntes. Conviure vol dir també entendre's, i en qualsevol cas implica l'acceptació emocional dels altres.

Finalment volem insistir que la resolució positiva de conflictes, com tota la convivència, és un aprenentatge, on cal saber què s'ha de fer i compartir uns valors comuns de voler la convivència rica i plena. Però l'aprenentatge implica sempre un entrenament. A resoldre bé els conflictes se n'aprèn i l'escola també n'ha d'aprendre.

Aquest document fou aprovat en la sessió plenària del Consell Escolar de Catalunya del 19 de desembre de 2005.

Document 5/2005: Aportació del Consell Escolar de Catalunya al document “Debat Curricular. Reflexions i Propostes”

Introducció

En el *Pacte Nacional per a l'Educació* s'anunciava un debat sobre els aspectes curriculars. Així, el 18 d'octubre de 2005, va quedar obert el debat curricular amb l'acte de presentació, presidit per la consellera d'Educació.

En aquest debat, obert a tota la societat, el Consell Escolar de Catalunya hi participa amb aquesta aportació.

El treball del Consell ha consistit en una reflexió per aportar elements per al debat des del punt de vista de la demanda social, és a dir, què demana la societat al sistema educatiu perquè les persones estiguin formades amb vista a les noves realitats del segle XXI.

Així, doncs, el Consell n'ha fet una reflexió en un temps curt, que queda recollida en unes valoracions generals, unes consideracions més concretes referides al text proposat, unes propostes per al desenvolupament i l'aplicació del currículum, i també es responen les preguntes finals de cada àmbit. Es tracta d'una suma d'opinions, mostra de les diferents sensibilitats que són presents al Consell.

Es considera que amb el document elaborat per experts, en què s'hi recullen les grans línies del currículum sobre les àrees de coneixement, s'ha fet un esforç important per avançar en plantejaments globals que emmarquin l'acció educativa i que garanteixin un enfocament comú en el desenvolupament dels aprenentatges en les diferents disciplines.

Així i tot, es demana que quan es concretin les línies del currículum s'analitzin quines són les competències bàsiques i fonamentals, i quines són d'ampliació o aprofundiment, per tal d'ajudar mestres i professorat en les programacions perquè no s'ha de donar el mateix tractament a un tipus o altre de competències.

També volem remarcar que temes clau, bàsics i imprescindibles són la selecció de continguts, la nova orientació i naturalesa dels aprenentatges i com els ensenyem.

En el desplegament dels eixos fonamentals que proposen els experts i en el treball posterior de construcció del disseny curricular hi ha d'haver prou marge d'autonomia per a la intervenció dels professionals, a fi de poder adaptar el currículum a la realitat dels centres.

Així mateix assenyalem que per donar respostes educatives vàlides davant aquests nous reptes i garantir la capacitació del professorat, caldrà, en un futur, fer un debat sobre la formació inicial a les universitats i vetllar especialment perquè la formació permanent ofereixi noves eines al professorat per dur a terme aquests canvis metodològics que es proposen.

Finalment, volem remarcar que aquest debat curricular s'ha plantejat només en allò que afecta l'escola, però estaria bé que es reflexionés sobre aquells aspectes que s'assoleixen mitjançant la formació al llarg de la vida, perquè tot no es pot incloure al currículum. L'educació és un procés global. En aquest sentit, ens agradaria que des d'altres àmbits no vinculats directament al món educatiu també es participés en aquest debat.

Àmbit I: Ensenyar i aprendre llengua i comunicació en una societat multilingüe i multicultural

Valoracions

Valorem molt positivament aquest document. Considerem que es tracta d'una aportació innovadora i agosarada en el sentit que introdueix conceptes que, encara que són coneguts, no han estat implantats d'una manera general en el nostre sistema educatiu.

Destaquem, entre altres, la reflexió metalingüística que es fa respecte del mateix fet de la llengua, que situa el plantejament curricular en el context del desenvolupament competencial; la importància que es concedeix a la llengua parlada; l'èmfasi que es fa de l'enfocament comunicatiu de l'àrea lingüística i el paper rellevant que s'assigna a l'autonomia dels centres i a l'entorn en la definició i concreció del projecte lingüístic.

És especialment interessant la proposta multilingüística que plantegen, clarament superadora de l'orientació bilingüe actual, i la preocupació que manifesten respecte de l'empobriment real de l'ús de la llengua.

Amb tot, no queda clar si algun d'aquests plantejaments es podria implantar d'una manera general. Hi manca una certa reflexió de la realitat sociològica i cultural dels centres i de la necessitat de graduar la seva proposta d'acord amb aquesta.

Consideracions

— Es considera millor parlar d'interculturalisme, d'una "realitat amb cultures diferents" que de pluriculturalisme, perquè d'aquesta manera s'entén que la cultura catalana és plural i adequada als ciutadans que hi ha a Catalunya.

- Es demana explicitar, en els mateixos termes que es fa per al català, que s’ha de tenir un bon domini del castellà.
- Cal assenyalar com afecten els nous llenguatges (SMS mòbils, internet, etc.) a l’aprenentatge de la llengua, especialment l’ortografia.
- Cal destacar la tasca que s’ha fet en el passat amb els programes d’immersió lingüística i la formació realitzada, que és la que es necessita per aplicar el currículum de llengua.
- Cal tenir en compte l’atenció a la diversitat i fer-hi referència.
- Cal veure l’avaluació d’una manera transversal i establir quins elements s’han de tenir en compte, de la mateixa manera que quan es parla de competència plurilingüe es diu que s’introdueixi en altres matèries la visió integrada de la llengua.

Aportacions referides al desenvolupament i l’aplicació del currículum

- El currículum és un element prescriptiu, que conté aquells coneixements bàsics que la societat considera necessari que assolixin tots els alumnes i ha de ser dinàmic, perquè s’adapti a les necessitats i a la realitat, i orientat al desenvolupament competencial dels alumnes. Al professorat li correspon aplicar-lo, d’acord amb el projecte curricular del centre, que, a la vegada, ha de respondre a les necessitats del seu alumnat.
- El professorat no es pot deixar portar per actituds personals, quant a l’ensenyament en català. Ha de tenir present el projecte lingüístic del centre. És necessari que assumeixi que ha d’ensenyar el que estableix el currículum i compartir el projecte curricular del centre. Cal assumir que “ensenyar llengua” és un tema de tothom i no només de l’especialista. A la secundària, especialment en els ensenyaments postobligatoris, és necessari que hi hagi especialistes, però cal que es treballi d’una manera coordinada i amb caràcter transversal.
- Cal millorar la formació permanent del professorat quant a expressió, comprensió, fluïdesa verbal i coneixement de la literatura clàssica i actual.
- L’existència i l’ús de la biblioteca escolar és un element indispensable per fomentar la lectura i afavorir la cerca d’informació.
- Cal tenir en compte la realitat que tenim i demanar a l’entorn social que es responsabilitzi de la normalització lingüística.
- És imprescindible canviar aspectes de l’organització escolar (recursos,

temps escolar, inèrcies del professorat, etc.), per poder avançar amb el currículum.

— Un enfocament per arribar a trobar elements comuns entre totes les àrees, seria fer una programació no per continguts sinó per activitats. Un gran canvi que caldria estudiar com fer-lo possible.

Qüestions per a la reflexió i el debat

— S'està d'acord amb el plantejament del document, però cal completar la proposta recollint que la introducció al cicle inicial de la llengua estrangera es faci amb prudència i que es deixi flexibilitat per escollir quina llengua (francès, anglès, etc.), d'acord amb l'entorn cultural i geogràfic.

— El pluriculturalisme s'ha d'entendre en el sentit que hi ha una realitat amb cultures diferents, és a dir, que la cultura catalana és plural i adequada als ciutadans que hi ha a Catalunya.

— Hi ha dubtes sobre com ha de ser el procés de selecció, la formació inicial i permanent, el treball cooperatiu del professorat, etc. No és un procés fàcil.

— Es considera que queda ben explicitat en el document la rellevància dels llenguatges audiovisuals, dels mitjans de comunicació i de les TIC. Cal intentar dosificar i gestionar la gran quantitat d'informació que els alumnes tenen a l'abast a través d'internet i altres mitjans audiovisuals.

— Respecte a l'avaluació, cal incloure una visió integradora i transversal de l'avaluació i establir quins elements s'han de tenir en compte.

Àmbit II: L'educació social i cultural en la societat actual

Valoracions

Entenem que aquest és un document que pot ser molt útil des de la perspectiva escolar, malgrat que conté algunes mancances que tractarem d'assenyalar al llarg de la nostra aportació.

Així veiem que el document, orientat a l'educació social i cultural, està molt centrat en la geografia i la història i, en canvi, hi ha molt poques referències d'altres àmbits com la filosofia i la història de l'art, de tanta importància en la formació integral de l'alumnat.

També creiem que no queda prou reflectida la importància que tenen les cièn-

cies socials pel seu caràcter nuclear en la construcció integrada del coneixement. Les ciències socials connecten totes les matèries i permeten el tractament globalitzat dels diferents sabers.

Caldria, consegüentment, aprofundir en les possibilitats que les ciències socials ofereixen per al treball d'àmbit interdisciplinari i transversal respecte de les altres àrees.

Consideracions

— El document, tot i que recull que l'àrea ha de facilitar eines per interpretar la realitat, no les reflecteix en els plantejaments ni en les propostes. S'hauria de reflectir el caràcter vertebrador de les ciències socials respecte de la resta dels coneixements, que afavoreix la possibilitat d'entendre el món d'una manera unitària.

— Les propostes metodològiques són massa generals. Caldria aprofundir en les possibilitats que les ciències socials ofereixen en la construcció integrada del coneixement i en el desenvolupament competencial dels alumnes.

Aportacions referides al desenvolupament i l'aplicació del currículum

— Convindria establir els elements necessaris per afavorir el treball d'àmbit interdisciplinari i transversal respecte a altres àrees.

— Es considera que tant per als alumnes autòctons com per als que tenen realitats culturals i socials diferents, cal que hi hagi uns espais comuns irrenunciables que els serveixin de referència a tots, als autòctons i als nousvinguts, si bé respectant les diferents cultures i identitats.

Qüestions per a la reflexió i el debat

— Es considera que les categories no estan ben definides ni és apropiada aquesta diferenciació entre "dimensió espacial" i "dimensió temporal".

— Per saber si les prioritats són les fonamentals, és necessari prèviament establir i definir millor les categories.

— El document tracta d'una manera molt correcta aspectes com la interdisciplinarietat o la necessitat de contextualitzar els continguts, però cal aprofundir en la definició de les prioritats que estan referides a un sol apartat i caldria repartir-les dins del text.

— Cal canviar el plantejament sobre la dimensió espacial, ja que el que caracteritza que el medi sigui pròxim o llunyà no és la distància física, sinó que és pròxim o llunyà segons que hi tinguis accés o no. Les TIC han modificat aquests conceptes i en el document no s'ha tingut en compte.

— S'està d'acord que les qüestions quarta i cinquena cal relacionar-les amb el paper de les TIC.

— Cal assenyalar que la rellevància d'aquesta àrea és nuclear, a més de transversal, ja que les ciències socials s'han d'entendre com l'eix vertebrador de la resta dels coneixements que permet interpretar el món.

— Es considera que l'educació en valors no es pot entendre sense relacionar-la amb l'àrea de les ciències socials.

Àmbit III: L'educació tecnocientífica: les ciències, la tecnologia i les matemàtiques

Valoracions

És, probablement, el document amb l'enfocament més original. Agrada especialment el fet que, a diferència d'altres àmbits, no proposen una relació de continguts, ni els defineixen, sinó que assenyalen que és el professor qui ha de decidir quins continguts lligats al context afavoriran el desenvolupament de les competències, i que cal partir de la realitat.

El plantejament curricular és particularment entenedor i innovador. Incorpora d'una manera absolutament clara tot el tractament actualitzat del desenvolupament competencial dels alumnes.

També es fa una valoració positiva del treball per models que es planteja en matemàtiques i en ciències experimentals.

Consideracions

— Cal explicitar que quan es fa referència a "l'educació en ciència" i a "les ciències", s'està fent referència a "les ciències naturals".

— S'hauria de buscar una fórmula perquè sense repetir constantment els dos sexes quedés recollit també el femení, i destacar explícitament el paper de les dones en el camp científic.

— Es fa referència al tema de la salut, la reproducció i les relacions sexuals d'una manera molt reduïda i aïllada.

— Respecte a la tecnologia, cal que se li doni un enfocament més transversal, perquè està present en totes les àrees, tot oblidant ja la idea de tecnologia lligada exclusivament al treball manual, i destacar la importància del seu tractament transversal en els cinc àmbits.

Aportacions referides al desenvolupament i l'aplicació del currículum

— L'educació sexual, el respecte pel propi cos i el de les altres persones haurien de ser tractats no només des de les ciències socials i l'ètica. Cal fomentar unes relacions respectuoses, més solidàries i menys violentes entre els dos sexes, eliminant els rols tradicionals estereotipats entre nois i noies; tot això passa per una visió coeducativa en què l'educació sexual i afectiva és un pilar bàsic.

Qüestions per a la reflexió i el debat

— Respecte als elements fonamentals per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les ciències, la tecnologia i les matemàtiques, cal que hi hagi una interrelació entre els conceptes.

— Es considera molt important canviar la manera d'ensenyar les ciències i aconseguir que s'entengui que el que s'estudia serveix per aplicar-ho a la vida. Els coneixements s'han de poder aplicar i saber utilitzar en la vida quotidiana.

— En el document caldria incloure-hi alguna referència al pensament crític de l'educació, a fi que el model d'educació vagi lligat a l'entorn.

— Cal que hi hagi un canvi en el plantejament de l'ensenyament d'aquestes àrees i, per fer-ho, es necessita formació del professorat. Tothom ha de ser "mestre" en el concepte ampli del terme, en el sentit que cal transmetre coneixements que serveixin per a la vida.

— Les prioritats estan ben definides, però caldria concretar-les.

Àmbit IV: Els llenguatges corporal, musical, i visual i plàstic

Valoracions

Valorem positivament l'enfocament general d'aquest àmbit, perquè es parlex dels llenguatges (corporal, musical, i visual i plàstic) com a diferents eines de comunicació i expressió, i no de matèries o àrees, com s'ha fet sempre.

Agrada molt especialment l'enfocament de la música, perquè es tracta molt bé la transversalitat amb altres àrees.

També es considera molt important l'apartat sobre "Desenvolupar i exercir la creativitat" tant pel que afecta a aquestes àrees com per a totes les altres. Entenem que caldria incloure-ho en els cinc àmbits.

Consideracions

— Es considera que es dóna una visió massa positiva d'aquestes àrees en el sentit que, després, en el món del treball i en el desenvolupament d'aquestes àrees, hi ha dificultats per sortir-se'n, per obrir-se camí professionalment.

— Cal que s'indiqui com es gestiona tot el que es proposa (quin tipus de professorat, quina formació es requereix, quins recursos, etc.).

— Cal que es defineixi el concepte "imatge", a fi de poder entendre clarament què planteja el document.

— Es troba a faltar un enfocament més actual dels mitjans de comunicació de massa i de les TIC, en el sentit que encara es veuen com a instruments i no com a elements per a la creativitat.

— Caldria en totes les àrees separar els aspectes instrumentals propis dels que són comuns i destacar que la part instrumental de cada matèria és la que correspon a l'especialista.

Aportacions referides al desenvolupament i l'aplicació del currículum

— Cal que quan es concreti el currículum es recullin tots els elements transversals que s'assenyalen.

— Caldria insistir en el tema de la interdisciplinarietat d'aquestes àrees i defensar la importància dels crèdits variables.

— En els programes de qualificació professional que estableix la LOE cal que es tinguin en compte les capacitats dels alumnes en aquests àmbits, ja que els ensenyaments artístics tenen una gran potencialitat socialitzadora i motivadora.

— Cal tenir molt present que aquests camps referits a les TIC i els mitjans audiovisuals avancen molt ràpidament i, per tant, s'ha d'enfocar el currículum amb aquesta visió de futur i d'avantguarda.

— És necessari que es millori la formació cultural del professorat, especialment en aspectes relacionats amb manifestacions plàstiques, estètiques, vi-

suals, musicals, etc., ja que, per poder “educar” l’alumnat en aquests àmbits, cal que el professorat tingui formació cultural en aquests camps. Cal insistir més a lligar l’educació de la sensibilitat amb l’entorn.

Qüestions per a la reflexió i el debat

— Cal incloure alguna referència a la dimensió social d’aquests llenguatges en la realitat i assenyalar les dificultats o problemes que hi ha en els diferents camps artístics en la societat actual i matisar el to massa positiu que el document té.

— Manca indicar com es gestionen (professorat, recursos, formació, etc.) i es programen totes les propostes i cal assenyalar que, si bé tots aquests llenguatges són importants com a mitjà d’expressió, els alumnes no poden fer-los tots i, per tant, es proposa que hi hagi optativitat o bé alternança d’aquests llenguatges en les diferents etapes educatives.

— Cal recollir la importància dels plans d’entorn i que s’organitzin sortides culturals, però integrades en la programació general del centre. L’escola s’ha d’interessar perquè l’entorn doni respostes a les seves necessitats.

— És necessari que tot el professorat tingui més cultura i formació, una formació més integral i continuada.

— Es consideren positives les activitats de les escoles de música, les d’arts com també els clubs esportius. Cal, però, que en el document es reculli la dimensió formadora i culturalitzadora d’aquests centres.

— Es constata que en alguns casos i zones determinades de Catalunya es produeix una certa discriminació social, perquè no totes les famílies es poden permetre que els seus fills puguin estudiar, per exemple, a l’escola de música.

— Cal puntualitzar, però, que algunes d’aquestes activitats extraescolars (esportives, idiomes, etc.) no sempre són educatives i caldria una regulació normativa.

Àmbit V: Desenvolupament personal i ciutadania

Valoracions

Valorem positivament aquest document. Agrada d’una manera particular el plantejament dels tres eixos de continguts, la concreció i especialment que es digui que són transversals i que han d’impregnar totes les matèries.

Considerem que a partir de l'apartat IV el document abandona el to inicial una mica teòric i filosòfic i aporta amb escreix elements de caràcter molt pràctic.

Preocupa especialment el tractament que el text dóna al tema de les emocions, escàs i a vegades amb un sentit restrictiu. Entenem que les emocions estan particularment presents en la integració dels valors.

També preocupa l'orientació de l'acció tutorial, molt centrada en la figura del tutor i no tant en el programa i en l'actuació coordinada i compromesa de tot el professorat i del conjunt de la institució mateixa.

Consideracions

— S'ha d'indicar d'una manera clara en quins principis ètics se sustenta el que planteja el document.

— Cal introduir amb decisió el paper de l'educació emocional en el desenvolupament personal i revisar percepcions restrictives com quan es parla de "control" amb un enfocament negatiu, amb aquella idea, ja desfasada, que cal controlar qualsevol manifestació de sentiments i emocions, i que va contra la tendència actual de la necessitat i la importància d'educar en com fer fluir les emocions d'una manera correcta. Des de la perspectiva de l'educació integral cal que s'hi integri el món dels sentiments.

— Convindria revisar el tercer paràgraf d'"aprendre a habitar el món", per tal de donar-li un enfocament realista i no pessimista.

Aportacions referides al desenvolupament i l'aplicació del currículum

— L'acció tutorial no és una responsabilitat individual. Tot el professorat ha d'estar implicat en el pla d'acció tutorial, que ha d'estar definit i ha de constar en el projecte curricular i el projecte educatiu de centre.

— La inserció laboral, el que actualment s'anomena "el suplement per a la carrera dels alumnes", és un element més de l'acció tutorial i de tot el que és fonamental en el desenvolupament de la persona com a ciutadà que s'ha d'integrar en la societat i en el món laboral. La inserció laboral és un element transversal d'aquest àmbit.

— Cal que s'investigui com valorar si el que està fent un centre sobre aquest àmbit és el més adequat, és a dir, com obtenir uns resultats fefaents que permetin a un centre tenir la certesa que allò que fa està bé.

Qüestions per a la reflexió i el debat

— Cal completar les propostes per integrar en els àmbits d'aprenentatge el component emocional i indicar d'una manera clara quin és el punt nuclear, és a dir, els principis ètics en què se sustenten.

— Tots els aspectes que es proposen no només s'han de treballar en la tutoria i en l'aula, sinó en totes les situacions quotidianes (al pati, a l'entrada i sortida del centre, al menjador, etc.).

— S'assenyala com a aspectes negatius que no afavoreixen poder treballar a fons el que el document proposa, l'extensió i la "compartimentació" de les matèries del currículum i l'organització dels centres molt fragmentada. Cal un canvi de cultura del professorat i també de les famílies, perquè entenguin la importància de treballar tots aquestes aspectes conjuntament escola i família, i que no "traslladin" tota la responsabilitat a l'escola.

— Cal també ajudar el professorat amb formació i suport quant a aquests temes d'educació emocional, a escala d'organització.

— Tot el professorat ha d'estar implicat en el pla d'acció tutorial, que ha d'estar definit en el projecte curricular i el projecte educatiu de centre.

Aquest document fou aprovat en la sessió plenària del Consell Escolar de Catalunya del 19 de desembre de 2005.

Document 1/2006: *L'avaluació de la qualitat en el sistema educatiu*

Aportació del Consell Escolar de Catalunya a les Jornades de Consells Escolars de les Comunitats Autònomes i de l'Estat

1. L'impuls de la qualitat

1.1. Principis bàsics de l'actuació avaluativa

1.1.1. Importància i necessitat de l'avaluació

El sistema educatiu desenvolupa un tipus d'activitat social que demana d'una manera especial la participació, perquè l'actuació educativa s'exerceix tant en nom dels interessos generals de la comunitat com per delegació expressa dels principals responsables de l'educació dels infants i dels joves, és a dir, pares, mares i tutors. L'educació no es presenta, doncs, com una simple activitat tècnica que correspondria exclusivament als seus professionals, sinó que incideix sobre els valors socials, sobre el conjunt de la cultura i sobre la personalitat individual de cada ciutadà.

L'avaluació de l'educació ha de ser entesa en sentit ampli. No es refereix únicament a l'oferta educativa i els mètodes d'ensenyament, sinó també al finançament, a la gestió, a l'orientació general i a l'assoliment d'objectius a llarg termini. Engloba les nocions de dret a l'educació, d'equitat, d'eficiència, de qualitat, d'assignació global de recursos, i depèn en gran mesura de les autoritats públiques.

Els integrants de la comunitat educativa han d'opinar sobre els objectius, els processos, els recursos i els resultats. En aquest sentit, cal insistir que l'avaluació és un instrument valuós per a la gestió de la millora de la qualitat.

Així, doncs, l'avaluació en educació és un concepte global que abraça tot el sistema, tota la institució on el sistema es materialitza i que inclou també altres àmbits no directament vinculats amb el món educatiu.

L'impuls d'una cultura de l'avaluació parteix de la comprensió del sentit de l'avaluació com a eina per a la gestió de la millora, però hi ha molts aspectes en què cal aprofundir.

Cal vetllar i vigilar perquè la informació sobre els resultats obtinguts no generi perversió, i cal saber acceptar els resultats. La primera fase de la cultura avaluativa és necessària per adquirir les tècniques i els procediments per ava-

luar. Cal entrar en una segona fase molt important que és gestionar la informació.

En aquesta segona fase no s'utilitza prou la informació dels resultats per veure com es pot millorar. Cal reflexionar sobre com reverteix aquesta informació en l'avaluació de l'alumnat. La informació avaluativa té dos vessants: un cap a l'alumnat i l'altre cap al professorat.

L'avaluació externa s'ha de vincular estretament amb l'avaluació interna. El professorat i els centres haurien de treballar conjuntament amb la Inspecció per poder fer una reflexió compartida prenent com a base la informació obtinguda.

Els resultats de l'avaluació externa han de servir d'orientació per saber allò que és bàsic i incideix en el funcionament del centre. Han de servir com a guia per al treball dels centres. Cal entendre que l'activitat d'avaluació de l'alumnat ha de servir d'activitat formativa.

1.1.2. La participació de la comunitat educativa en l'avaluació dels diversos àmbits del sistema educatiu

La participació del conjunt de la comunitat educativa en la definició dels objectius del sistema educatiu, en la determinació dels processos avaluatius, en la valoració dels resultats i en la presa de decisions de millora, es considera fonamental. Cal organitzar i dinamitzar la participació com un dels elements bàsics de desenvolupament de la qualitat.

Activar la participació comporta necessàriament la progressiva implicació dels diferents sectors i facilita l'aprofundiment en els processos de desenvolupament de l'autonomia dels centres.

L'autonomia dels centres, conjuntament amb la participació efectiva dels sectors implicats, és un factor absolutament necessari per garantir el servei a la comunitat i condueix a la determinació de models d'avaluació plens de significació i compromís per a tota la comunitat educativa.

L'avaluació, per tant, no es pot abordar separada d'una descentralització i d'una participació efectives.

L'autonomia ha de possibilitar centres educatius que esdevinguin organitzacions intel·ligents en el sentit que aprenen de la seva pròpia experiència, amb personalitat pròpia, amb autoconsciència relativa a les necessitats i les demandes del seu entorn i que són responsables de les seves accions.

Els projectes globals de centre han de ser el resultat del consens entre tota

la comunitat educativa i representen un compromís de totes les persones que hi estan implicades. És una expressió de la participació democràtica pel fet que comporta poder manifestar les opinions diverses i prendre part en les decisions col·lectives.

L'elaboració dels projectes de centre no s'ha de limitar a una interpretació de la normativa, sinó que ha d'entomar la tria del mètode, la selecció i la prioritjació de finalitats, la repartició de responsabilitats i funcions entre els agents concrets, les formes de participació social, de responsabilitats i de gestió, els nivells i els models d'avaluació.

L'autonomia és, doncs, necessària per atendre la diversitat de l'alumnat i adaptar-se al medi. És un element de qualitat del sistema educatiu, i el millor camí per avançar cap a una escola més eficaç i eficient en la gestió dels seus recursos i l'assoliment dels seus objectius. Una escola que produeixi cultura i que es posi amb criteri davant de la societat, plenament arrelada al seu entorn i constructora de valors i coneixement.

1.2. Els plans estratègics de centre

Tots els centres docents sostinguts amb fons públics de Catalunya són invitats a dissenyar el seu pla estratègic. Aquest constitueix la proposta de qualitat específica del centre, a desenvolupar en un període de quatre anys i que li permet aprofundir en la seva autonomia de funcionament.

En tot pla estratègic han de constar-hi els objectius de qualitat que es persegueixen, s'hi han de determinar els processos que se seguiran, els resultats que s'esperen aconseguir, els indicadors bàsics que serviran per comprovar-los i els recursos que caldrà esmerçar per poder garantir el desenvolupament del pla.

L'aprovació del pla suposa la signatura d'un contracte programa en què s'especifica el compromís adquirit per l'Administració i pel centre mateix. Hi consta el temps de durada i els recursos assignats per al desenvolupament del pla, i sobretot s'hi especifiquen els objectius que pretén aconseguir el centre escolar.

1.3. Els correctors dels diferents nivells del sistema educatiu

1.3.1. L'estructura d'indicadors del sistema educatiu a Catalunya

L'Administració educativa a Catalunya té desenvolupada una estructura pròpia d'indicadors sobre l'estat general del sistema educatiu. Els indicadors

s'actualitzen cada any i serveixen per poder regular el funcionament a escala del macrosistema, però també són utilitzats en les actuacions a escala del microsistema.

1.3.2. Els resultats de les competències bàsiques

Des de l'any 2001 i amb caràcter bianual s'avaluen les competències bàsiques dels alumnes de Catalunya. El primer any del bienni l'acció es concentra a primària i el segon a secundària.

Amb els resultats obtinguts d'una mostra àmplia, s'elaboren un conjunt d'elements correctors del sistema que es debaten a escala global, però també en el marc de cadascun dels centres.

El Departament d'Educació confecciona diversos sistemes de devolució dels resultats, que van des de la presentació estadística dels resultats obtinguts, segregada per criteris de grandària de la població, gènere o nivell socioeconòmic, fins a una anàlisi de les competències en què hi ha hagut més dificultats, amb indicació de les possibles causes per tal d'orientar el debat en el marc escolar.

1.3.3. Els plans d'acció tutorial. Tutoria i orientació

La concepció de la tutoria a Catalunya té el nucli vertebrador fonamental en el Pla d'acció tutorial, que es considera responsabilitat de tot el centre i que ha d'estar integrat en el context del projecte educatiu.

Tota la institució i, per tant, tot el professorat són responsables del funcionament del pla. La tasca del tutor és la de dinamització, però ha de comptar amb el suport global del centre.

El tutor té una reducció horària i un complement econòmic i li correspon fer la proposta específica de pla, que ha de ser aprovat pel claustre i el consell escolar.

En el pla han de figurar-hi específicament els objectius a aconseguir, les activitats programades per al curs, l'assignació de responsabilitats i els recursos que caldrà esmerçar.

1.3.4. La formació del professorat i de pares i mares

La formació del professorat constitueix un dels eixos fonamentals associats

a la qualitat educativa. A Catalunya, l'Administració educativa té elaborat un Pla de formació del professorat, que preveu bàsicament dos tipus d'actuacions:

— Un sistema de cursos presencials, en els quals s'ofereix una àmplia varietat de possibilitats formatives als professors.

— Un sistema de formació desenvolupada a partir de propostes de recerca-acció i que és duta a terme en el context formatiu del centre.

Al marge d'aquestes propostes, l'Administració educativa ofereix altres alternatives més minoritàries però de gran importància: permisos personals per desenvolupar projectes específics, estades formatives fora del país, ajudes per formar-se en cursos reglats, etc.

Quant a la formació dels pares, es vehicula generalment mitjançant les associacions de mares i pares, bé a escala de centre o territorial. Aquestes associacions han demostrat al llarg del temps la seva capacitat i dinamisme per a l'organització d'escoles de pares, trobades, conferències, cursos de formació, sessions informatives i un conjunt d'activitats de gran qualitat que gaudeixen d'una àmplia acceptació en el context social català.

1.3.5. La selecció del professorat

En el marc de l'escola pública no es pot parlar de selecció del professorat, fora dels sistemes que ja té arbitrats la funció pública docent. L'escola concertada també té regulat el seu propi sistema.

Tot i això s'està treballant des de l'Administració i amb els agents socials la possibilitat d'establir algun sistema de flexibilització en el marc dels contractes-programa i per atendre en millors condicions aquelles situacions que demanin algun tipus d'actuació extraordinària.

1.3.6. Les administracions educatives i l'impuls de la qualitat

En el marc de la nostra comunitat cal esmentar dues accions de gran importància lligades a la voluntat ferma d'impulsar la qualitat educativa:

— **La Conferència Nacional d'Educació:** Aquesta iniciativa va suposar que durant dos anys tota la comunitat educativa fes una reflexió sobre els eixos bàsics de la qualitat educativa, a partir de la qual es van formular propostes diverses que han servit de guia a la presa de decisions de l'Administració en els anys posteriors.

— **El Pacte Nacional per a l'Educació:** Aquest és el gran repte en què estem en aquest moment. Gestionar amb eficàcia la qualitat no és tan sols un problema administratiu o tècnic, sinó que requereix el compromís, l'impuls i la implicació de tothom. El Pacte cerca aquest compromís nacional per tal de projectar amb convicció compartida els canvis profunds que l'educació demana per afrontar el futur amb garanties d'èxit.

2. Situació actual de l'avaluació a Catalunya

2.1. Activitats i experiències relacionades amb l'avaluació i el desenvolupament de la qualitat

La Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general de sistema educatiu (LOGSE), preveu l'avaluació com un element necessari per a la qualitat de l'educació i l'adequació a les demandes socials i a les necessitats educatives.

A partir de la creació del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (1993) es van posar en marxa diferents línies d'avaluació del sistema, en col·laboració amb els centres educatius, la Inspecció d'Educació, la Direcció General d'Ordenació, etc., com ara:

a) L'obtenció i la publicació periòdica del *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament* de Catalunya amb l'objectiu de definir, fixar i elaborar un nucli d'indicadors comparables en l'àmbit internacional, seleccionats de l'OCDE, i un altre nucli d'indicadors coordinats i comparables amb l'àmbit estatal i internacional.

b) *Avaluacions generals de les diferents etapes educatives.* Des del seu inici, aquestes avaluacions han anat molt aparellades a l'aplicació de la LOGSE i coordinades per l'INECSE. La majoria de vegades s'ha ampliat la mostra estatal per poder obtenir dades significatives per a Catalunya.

Periòdicament s'han realitzat avaluacions de les diferents etapes educatives de l'ensenyament obligatori per tal de conèixer els resultats de l'alumnat en relació amb els mínims del currículum establerts per l'Estat i també les variables de context i de processos educatius que poden incidir en aquests resultats.

Pel que fa a les àrees avaluades, també, des del començament, s'ha elaborat des de Catalunya la prova de llengua catalana i la de coneixement del medi social i cultural.

Els estudis s'han realitzat cada quatre anys i les proves s'han elaborat amb uns ítems d'ancoratge que permeten comparar els resultats i detectar possibles tendències.

En el cas de la primària, han estat els anys 1995, 1999 i 2003. En el cas de la secundària, la mostra de l'any 1996 incloïa alumnat de l'antiga primària (EGB), de batxillerat (BUP) i de formació professional (FP). Es va fer una segona edició de les proves l'any 2000.

c) *Avaluació de les competències bàsiques*. El 2001 s'inicia un procés d'avaluació del domini de les competències bàsiques per part de l'alumnat de quart de primària i segon d'ESO que pretén afavorir tant l'avaluació de centres (interna i externa) com l'avaluació del sistema educatiu.

d) *Avaluació d'àrees específiques*. Respon a una preocupació compartida amb altres països (Comissió de les Comunitats Europees) per conèixer els resultats de l'alumnat i també els processos educatius en àmbits rellevants, pel seu caràcter d'aprenentatge bàsic (comprensió lectora, competència matemàtica i científica) o pel seu caràcter emergent en un món globalitzat (llengua anglesa- Projecte Orator) i coneixement i ús de les TIC (SITES M2). La participació de Catalunya en el Projecte Pisa, coordinat per l'OCDE, i el Projecte TIMSS, coordinat per l'IEA, s'ha realitzat en el marc de la participació de l'Estat i coordinada per l'INECSE.

e) Altres estudis:

— *El clima escolar als centres de secundària de Catalunya (1996-1997)*. Aquest estudi responia a la demanda de la Conselleria d'Ensenyament d'elaborar un informe i unes propostes en relació amb el clima escolar existent en els centres docents de Catalunya sostinguts amb fons públics, a fi que les propostes esdevinguin una bona eina per iniciar la reflexió i millorar i establir compromisos i activitats que facin evolucionar els centres.

— *L'Avaluació de l'Acció 1 de Comenius-Programa Socrates en el marc de la Comissió Europea. Curs 97-98*. Avaluació duta a terme en el marc de la Comissió Europea que va consistir en el disseny i pilotatge d'instruments per avaluar les accions del Programa Socrates/Comenius 1.

La Llei orgànica 9/1995, de 20 de novembre, de la participació, l'avaluació i el govern dels centres docents (LOPAGC) estableix que les administracions educatives han de posar en marxa plans d'avaluació d'aplicació periòdica als centres docents sostinguts amb fons públics.

L'Ordre de 20 d'octubre de 1997, per la qual es regula a Catalunya l'avaluació dels centres docents sostinguts amb fons públics, defineix les actuacions d'avaluació interna i externa, i determina dos àmbits d'avaluació: el de l'ensenyament-aprenentatge i l'organitzatiu.

L'avaluació interna va ser feta pels centres mateixos amb la participació dels

òrgans de govern i de coordinació i els diferents sectors de la comunitat educativa; l'avaluació externa, per la Inspecció d'Educació.

Per implementar i generalitzar l'avaluació interna dels centres docents en el marc de l'Ordre de 20 d'octubre de 1997, des de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa es van dur a terme un conjunt d'actuacions. Així, es va posar a disposició dels centres un conjunt de materials orientatius com una estratègia metodològica per aconseguir una de les principals finalitats de l'avaluació: analitzar les situacions o els fenòmens educatius per tal de comprendre'ls i poder generar, a partir d'aquí, intervencions de millora, si fa el cas. També amb l'objectiu de reflexionar respecte de les diverses tècniques de recollida d'informació i elaboració de l'autoinforme avaluatiu i, posteriorment, i de manera més detallada pel seu caràcter més precís, presentar les tècniques de prova, pensades fonamentalment per a les anàlisis estandarditzades dels processos i resultats dels aprenentatges.

Així mateix, també des de Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa es va promoure el *Projecte de qualitat i millora contínua*, que va consistir en l'ús de models de referència com el model EFQM i la norma ISO 9001. Aquesta experiència va passar a dependre totalment de la Direcció General de Formació Professional durant el curs 1999-2000.

Com que l'inici del primer pla triennal de l'avaluació interna coincidia amb el curs següent al d'acabament de la primera promoció d'alumnat que havia estudiat en el marc dels ensenyaments de la LOGSE, d'una manera general els centres d'educació infantil i primària van iniciar primerament els plans d'avaluació interna. Tres anys més tard ho van fer els centres de secundària.

El *Pla director de la Inspecció d'Ensenyament (1997-2001)* determina un pla específic d'aquest període per a l'avaluació externa dels centres docents sostinguts amb fons públics, tant de primària com de secundària obligatòria.

Les actuacions, tant d'avaluació interna com d'avaluació externa, s'orienten a analitzar l'organització i el funcionament dels centres docents per tal de proporcionar-los elements per reflexionar sobre la pròpia praxi i prendre decisions de millora en relació amb la planificació i el desenvolupament de l'organització i el procés d'ensenyament-aprenentatge.

• **La Conferència Nacional d'Educació 2000-2002**

Dins del marc del *Programa d'Educació 2000-2004*, la Conferència Nacional d'Educació fou una iniciativa organitzada des del Consell Superior d'Avaluació (CSAV), que consistia a fer un diagnòstic exhaustiu del sistema educatiu català, una vegada acomplert el calendari d'aplicació de la reforma educativa

de la LOGSE. Així, es van marcar com a objectius enfortir el compromís de la comunitat educativa i de la societat en la millora del sistema educatiu, plantejar l'anàlisi del sistema per arribar a solucions de consens, arribar a fer explícits els criteris organitzatius que es consideren més adients per al nostre sistema educatiu i consolidar els principis bàsics, modificant, si cal, certes estratègies d'acció.

La definició de les competències bàsiques que l'alumnat hauria d'haver adquirit en finalitzar l'educació obligatòria i la seva gradació entre primària i secundària és un treball coordinat pel Consell que va rebre un gran impuls en el marc de la Conferència Nacional d'Educació. En el cas de les TIC i de l'educació física i artística es va realitzar en col·laboració amb altres organismes d'avaluació de diferents comunitats autònomes. Pel que fa a l'avaluació dels aprenentatges, a l'orientació i a les tutories educatives, es va dissenyar un pla específic dins la Conferència per fer una diagnosi i valoració, i definir unes propostes de millora d'aquests àmbits.

• **Pla director de la Inspecció d'Educació 2002-2006**

D'entre les actuacions de la Inspecció d'Ensenyament per al període 2002-2006, cal assenyalar les referides a l'avaluació, que es concreten en el *Pla específic d'avaluació externa dels centres docents*.

Aquest pla significa la continuació de l'activitat avaluadora de la Inspecció d'Educació iniciada anteriorment als centres d'educació infantil i primària, perquè dona una atenció preferent a l'etapa d'ESO, implantada ja d'una manera generalitzada, i realitza també una aplicació específica en el segon cicle de l'educació infantil.

L'Ordre ENS/289/2002 ratifica i complementa les línies i criteris d'actuació de la Inspecció d'Ensenyament en un període determinat, que es concreten en cada pla director, amb l'objectiu de donar coherència global a les activitats dels inspectors i inspectores d'educació que se'n deriven, i que defineix les activitats específiques de supervisió, assessorament i avaluació que els inspectors han de dur a terme en els centres docents.

Les actuacions específiques que es prioritzen en el Pla són les següents:

— Actuacions focalitzades en una etapa o nivell dels ensenyaments de règim general, en ensenyaments de règim especial i en altres ensenyaments.

— Actuacions focalitzades en processos concrets de gestió educativa dels centres docents, com l'assoliment de les competències bàsiques per part de l'alumnat i els plans estratègics i els plans d'avaluació interna.

— Actuacions focalitzades en la resposta escolar a determinats plantejaments d'atenció i innovació educativa, com l'atenció a l'alumnat immigrat, els usos lingüístics i l'ús de les TIC en els centres docents.

D'acord amb el Decret 132/2001, de 29 de maig, que estableix la regulació dels plans estratègics dels centres docents públics, s'ha dissenyat el *Projecte d'Autonomia de Centres (PAC)*, que és una estratègia del Departament d'Educació per millorar la qualitat del servei educatiu que presten les escoles públiques i, en particular, per reduir el fracàs escolar, millorar el rendiment general de l'alumnat i afavorir la cohesió social. Per tant, els trets distintius del PAC són: obtenció de més marge d'autonomia per part del centre, gestió basada de la planificació estratègica i formalització d'un acord entre el centre i el Departament d'Educació.

Aquest projecte vol afavorir la participació de centres de tot el territori i de diverses tipologies, entorns i nivells de complexitat. S'han planificat dues iniciatives complementàries: la primera s'articula mitjançant una convocatòria pública d'autorització de plans estratègics per a la promoció de l'autonomia, mentre que la segona s'adreça especialment a centres de secundària amb alumnat amb risc d'exclusió social.

La Inspecció educativa prepara una avaluació específica amb aquests centres, fent un seguiment del procés de millora de la seva autonomia de gestió.

• **Pla d'Avaluació. Projecte del Departament d'Educació**

El *Programa 2004-2007. Una educació per a la Catalunya del segle XXI* ha estat concebut com una eina de treball flexible i oberta a la participació de la societat. Un programa que estableix els objectius generals i les actuacions principals amb l'horitzó d'avançar cap a la millora de l'educació per a tota la població escolar. Un d'aquests objectius és treballar per aconseguir una escola innovadora i de qualitat. En aquest sentit, un dels factors de primer ordre per a la millora de la qualitat de l'educació és l'avaluació.

Així, doncs, durant el primer semestre de 2004, el Departament d'Educació va endegar una Comissió del Pla d'Avaluació integrada per diferents unitats: el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, la Direcció General de Formació Professional i Educació Permanent, la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa, la Direcció General d'Administració i Serveis, la Direcció de Planificació Educativa i la Subdirecció General de la Inspecció d'Educació.

El Pla d'Avaluació neix amb la voluntat de coordinar totes les accions avaluatives que dugui a terme el Departament d'Educació per garantir l'eficàcia i l'eficiència del sistema i orientar les actuacions d'avaluació dels centres educatius.

El disseny de l'avaluació parteix d'una perspectiva global, sistèmica, cultural i participativa.

Es preveuen tres tipus bàsics d'accions avaluatives:

- Sistema d'indicadors (de control, de recursos, de processos i escolarització, de resultats)
- Estudis d'avaluació
- Recerques en avaluació

La coordinació dels diferents àmbits d'avaluació demana, perquè sigui efectiu, considerar:

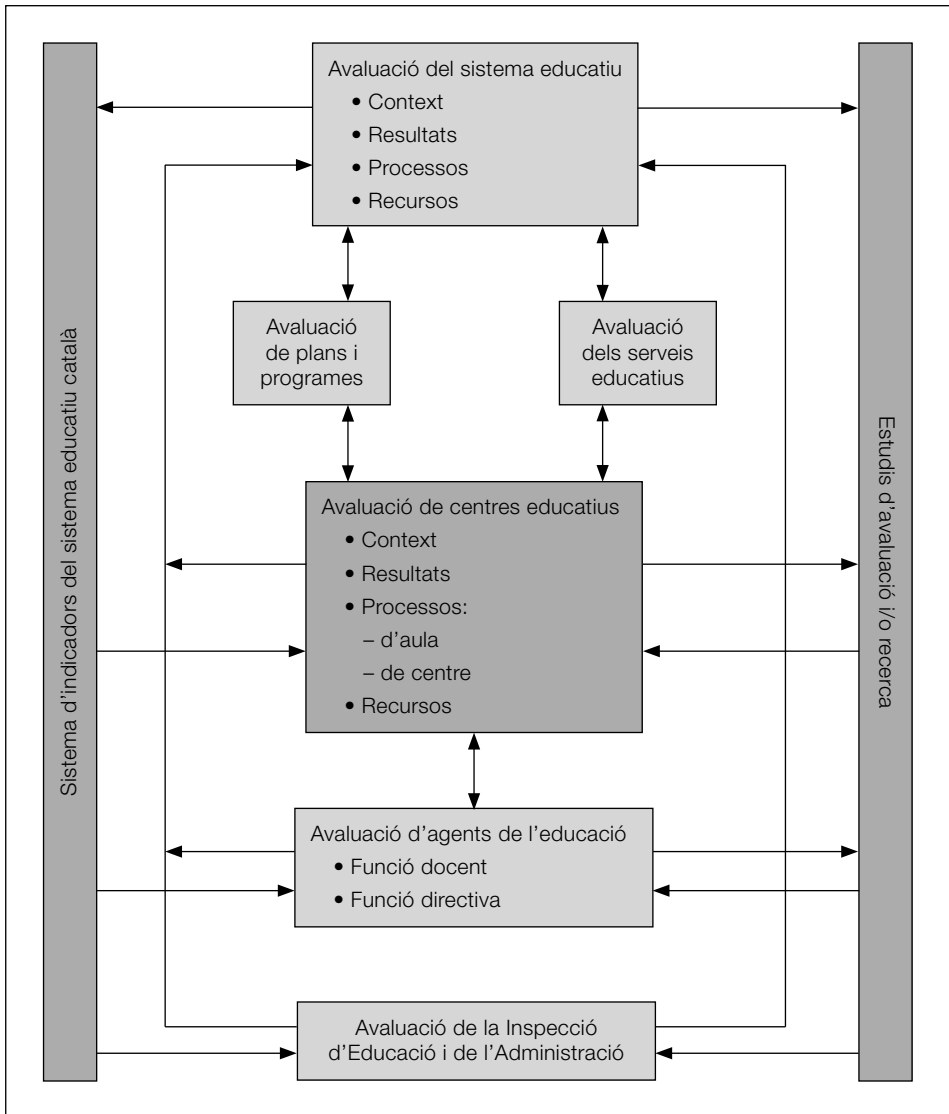
– Una sèrie d'elements:

- Concepte de qualitat compartit, inspirat en els mateixos valors i principis.
- La incidència de tota l'activitat avaluativa en la millora de la qualitat.
- Un sistema d'indicadors coherent, basat en el mateix concepte de qualitat.

– Una sèrie de condicions:

- La definició de plans d'avaluació successius que concreten el conjunt de les accions.
- La selecció i l'intercanvi d'informació avaluativa.
- La gestió de l'avaluació a partir de models protocol·litzats i informatitzats.
- L'establiment de relacions d'interdependència de les informacions obtingudes des dels diferents àmbits, de manera que es potenciïn els resultats.

L'esquema de la pàgina següent il·lustra els **àmbits de l'avaluació** i la manera com s'interrelacionen.

• Concreció del Pla d'Avaluació del Departament d'Educació per a l'any 2006

La concreció temporal del Pla d'Avaluació en un període de quatre anys queda reflectida en el Pla Plurianual. A la vegada, aquest té concrecions anuals i pretén veure d'una manera integrada el conjunt d'activitats d'avaluació referides als diferents àmbits i agents del sistema, a fi que es percebi el seu caràcter global i sistèmic i la seva coherència, i s'afavoreixi, tant com sigui possible, la simplificació dels processos avaluatius, la participació en l'avaluació de tots els implicats i la seva utilitat per a la millora.

Avaluació del sistema

La responsabilitat correspon al Consell Superior d'Avaluació. La informació s'obté per mitjà dels programes i també de l'avaluació diagnòstica de centres que la Inspecció d'Educació realitza. Per tant, els centres que configuren la mostra sovint coincideixen per tal de triangular i validar la informació. Enguany l'avaluació se centra bàsicament a l'ESO.

Estudi	Objectiu	Edats i nivells	Àrees	Mostra
PISA 2006 (OCDE)	Obtenir indicadors internacionals de rendiment	15 anys – 4t ESO	Ciències, matemàtiques, comprensió lectora	50 centres 1.500 alumnes
SITES 2006 (IEA)	Conèixer l'ús de les TIC en pràctiques pedagògiques	2n ESO	Ús TIC (ciències, matemàtiques)	400 centres 1.600 professors Coordinadors informàtics
Anglès	Conèixer nivell d'anglès	4t ESO	Llengües estrangeres	50 centres 1.500 alumnes
Ciències socials	Avaluar coneixements al final ESO àrea	4t ESO	Geografia, història i ciències socials	50 centres 1.500 alumnes
Valors i educació ciutadana		4t ESO	Transversal	50 centres 1.500 alumnes
Estudi sociodemogràfic	Conèixer usos lingüístics alumnat i factors	4t ESO	Índex socioeconòmic i usos lingüístics	50 centres 1.500 alumnes
PIRLS (IEA)	Conèixer nivell comprensió lectora alumnat	4t primària	Llengua	Mostra estatal
Competències bàsiques	Millorar els aprenentatges de l'alumnat	2n ESO	Àmbit matemàtic	200 centres

Avaluació de centres

L'avaluació de centres correspon a la Inspecció d'Educació i hi participen directament els centres educatius. Destaca la implantació d'un model d'**avaluació global diagnòstica de centre** (AGD), que permet la utilització de la informació per a estudis del sistema. Es manté, a més, una avaluació focalitzada, continuació del *Pla d'avaluació externa de la Inspecció 2002-2006*. L'AGD es relaciona amb el programa d'autonomia de centres, és a dir, amb la planificació estratègica.

Les **competències bàsiques** depenen de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i la Inspecció en fa el seguiment per tal d'assegurar l'avaluació interna dels centres. El **Projecte de qualitat i millora contínua** depèn de la Direcció General de Formació Professional i Educació Permanent i de la Inspecció.

Estudi	Objectiu	Edats i nivells	Àrees	Mostra
Avaluació global diagnòstica	Millorar aprenentatge alumnat. Presa decisions de millora. Planificació estratègica	Centre	161 indicadors: context, resultats, processos: organitzatius i aula, recursos	121 centres: 96 de secundària 25 de primària
Avaluació externa focalitzada	Millorar aprenentatge alumnat. Presa decisions de millora de centre	Centre	Temes organitzatius i/o curriculars	270 centres
Competències bàsiques	Millorar aprenentatges alumnat. Presa decisions de centre	2n ESO Centre	Àmbit matemàtic	200 centres
Projecte de qualitat i millora contínua	Millorar la gestió de centres	Centre	Indicadors de processos (ISO)	50 centres amb dos o més cicles
Avaluació interna centres	Millorar el centre	Centre	Temes organitzatius i curriculars	Tots els centres

Avaluació de plans i programes i serveis

La Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa avalua la qualitat dels programes i els serveis mitjançant la valoració de la incidència en els centres que realitza la Inspecció.

Estudi	Objectiu	Edats i nivells	Àrees	Mostra
Serveis educatius integrats	Valorar la incidència del servei en la millora dels centres	Serveis i centres		12 serveis educatius integrats
Aules obertes	Valorar la incidència de la innovació en el funcionament del centre	Centre	Atenció a la diversitat	90 aules
Unitats de suport a l'educació especial (USEE)	Valorar la incidència de la innovació en el funcionament del centre	USEE	Atenció a la diversitat	30 USEE
Aules d'acollida	Valorar la incidència de la innovació en el funcionament del centre	Aules acollida	Atenció a la diversitat. Llengua	200 centres

Avaluació de la funció pública docent

S'implementa una valoració de la funció directiva i de la funció docent d'una manera integrada, d'acord amb l'aplicació dels canvis derivats del decret de selecció de directors i del decret sobre personal interí. La finalitat de l'avaluació és la millora de la funció, però pot tenir conseqüències amb relació a la continuïtat de càrrecs, per part dels directors, o de contracte, en els interins. La Inspecció realitza l'avaluació amb la participació conjunta de la direcció del centre i el professorat.

Estudi	Objectiu	Edats i nivells	Àrees	Mostra
Avaluació de la direcció en pràctiques	Millorar la funció directiva, permet la continuïtat després del primer any		Organització de centre	Directors en pràctiques: 1.300
Avaluació de la direcció processual en tres anys	Millorar la funció directiva, permet la continuïtat per tres anys en acabar el primer període		Organització de centre	1.300 directors
Avaluació d'opositors en pràctiques	Millorar la funció docent, permet la continuïtat després del primer any		Organització de l'aula i funció docent	1.245 opositors
Avaluació de professorat interí el primer any	Acompanyar i millorar la funció docent, permet la continuïtat després del primer any		Organització de l'aula i funció docent	1.800 interins

Avaluació de la Inspecció d'Educació

Aquest curs 2005-2006 s'està realitzant l'avaluació del *Pla director de la Inspecció 2002-2006*. El *Pla director 2006-2010* inclou una proposta d'avaluació de la Inspecció, en la qual participaran la comunitat educativa, l'Administració educativa i la Inspecció mateixa.

2.2. Reflexions crítiques sobre el sistema avaluatiu global

Tot i reconèixer els esforços esmerçats per part dels sectors implicats en totes les accions avaluatives al llarg d'aquests darrers anys, la qual cosa ha incrementat el coneixement i l'experiència de l'avaluació tant respecte als centres com al sistema educatiu, constatem que també és necessari:

- una millor vinculació entre les actuacions avaluatives efectuades (avaluació interna, avaluació externa i competències bàsiques);
- una relació més explícita entre els resultats de l'avaluació i la presa de decisions per a la millora;
- una millora de la percepció que el professorat té sobre la utilitat de les avaluacions dutes a terme.

I, en aquest sentit, apuntem un seguit de **consideracions**:

1. El pla d'avaluació actual (abril de 2005) és molt ambiciós i cal adaptar-lo al ritme, el calendari i les prioritats del sistema en general i dels centres en particular.

2. Els processos avaluatius no sempre estan prou coordinats, molt especialment els d'avaluació externa i interna dels centres, que caldria que estiguessin estructurats des de perspectives més unitàries.

3. Els processos avaluatius no sempre tenen caràcter global. Han de focalitzar-se en tots els elements significatius de l'àmbit a avaluar, han de considerar tant els processos com els resultats i han d'anar associats a la presa de decisions de millora. Oblidar-se d'aquests aspectes deslegitima l'acció avaluativa.

4. L'avaluació genera molta informació i no sempre s'explota adequadament per traslladar-la a decisions de millora. Molt sovint s'esgoten les energies en la recollida d'informació i no es garanteix el compliment de les conseqüències que se'n deriven. Cal organitzar també el seguiment sobre el compliment de les decisions que es deriven dels processos avaluatius.

5. No sempre són clares les polítiques d'informació a la comunitat. La manca d'informació, la informació impròpia o simplement la tardança a informar

generen fàcilment actituds de les quals poden derivar conseqüències perverses.

6. Cal lluitar contra el perill de convertir els processos avaluatius en processos purament burocràtics. Molt sovint es genera la percepció que avaluar es limita a complir formalment una obligació.

7. Cal inserir el procés avaluatiu en el marc participatiu de la comunitat educativa. Sense participació no hi ha implicació i sense aquesta no hi ha millora. No sempre els processos seguits prioritzen la participació com a element clau del sistema.

8. L'Administració educativa, inclosa la Inspecció d'Educació, ha de desenvolupar criteris i procediments per avaluar el seu funcionament. Per realitzar aquesta avaluació s'haurien de tenir en compte els criteris i les opinions de la comunitat educativa.

9. La implantació dels processos avaluatius s'ha de fer amb molta cura, però amb decisió, afavorint la formació dels implicats i tractant de sumar voluntats i no restant-les. En moltes ocasions l'avaluació es converteix en element de confrontació en alguns centres.

10. Cal, en definitiva, mantenir el caràcter cultural de la avaluació, que exigeix actuar amb cura en tots els aspectes esmentats.

2.3. Detall cronològic de les actuacions desenvolupades a Catalunya relacionades amb l'avaluació

1993: Decret 305/1993, de 9 de desembre, de creació del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu).

1994-1995: Comença l'elaboració del sistema d'Indicadors d'Ensenyament.

1997: Ordre de 20 d'octubre de 1997, per la qual es regula l'avaluació dels centres docents sostinguts amb fons públics (Llei orgànica 9/1995, de 20 de novembre, de la participació, l'avaluació i el govern dels centres docents).

- Avaluació externa de centres: Pla director de la Inspecció d'Ensenyament (1997-2001)
- Avaluació interna de centres

2000-2002: *Conferència Nacional d'Educació*: competències bàsiques.

2001: Avaluació de competències bàsiques a 4t de primària i 2n ESO.

2002-2006: *Pla director de la Inspecció d'Ensenyament.*

2004-2008: *Pla d'Avaluació. Projecte del Departament d'Educació.*

Aquest document va ser aprovat en la sessió plenària del Consell Escolar de Catalunya el 27 de febrer de 2006.

Document 2/2006: Informe del Consell Escolar de Catalunya sobre el “Document de bases per a la Llei d'Educació Permanent de Catalunya”

El Consell Escolar de Catalunya ha analitzat el *Document de bases per a la Llei d'Educació Permanent de Catalunya* amb la voluntat de fer un informe valoratiu global, que aporta consideracions de caire divers, des de la participació de la comunitat educativa que representa, perquè esdevinguin referències a tenir en compte per a la redacció d'una proposta de nova llei d'educació de persones adultes. Aquest informe expressa tant acords com desacords amb les propostes del document de bases i presenta alguns suggeriments nous.

1. Valoració general

Es considera positiu que s'efectuï una reflexió sobre l'educació permanent avui per avançar en oferir oportunitats per aconseguir una formació bàsica o accedir a nivells superiors d'educació a totes les persones adultes que conviuen en una societat avançada com la nostra. Cercar la millor manera que el sistema sigui obert, flexible i el més adequat a les noves necessitats és un repte compartit.

Sobre el mateix concepte d'educació permanent, massa ampli i genèric, es proposa mantenir “educació” i recuperar “de persones adultes”.

A partir de l'experiència de l'aplicació de la Llei 3/1991, es constata que no s'ha desenvolupat del tot i, per tant, es demana que s'acoti el contingut de la futura normativa perquè realment pugui incidir a augmentar el nivell de competències bàsiques de la població adulta, afavorir la cohesió social i atendre les noves necessitats que sorgeixen en la nostra societat. En aquest sentit, es demana que la llei s'elabori amb la idea que pugui tenir una vigència llarga, que es defineixi el finançament que el seu desplegament comportarà i, sobretot, que es basi en la coresponsabilitat de les administracions autonòmica i local, per la qual cosa és imprescindible que les accions adreçades a les persones adultes que els diferents departaments de la Generalitat realitzen en un mateix municipi estiguin ben coordinades.

2. Proposta d'un nou model

La necessitat de més formació permanent per a les persones adultes caldria relacionar-la amb els alts índexs de població activa que no disposa del graduat en educació secundària (GES), i també amb les mancances que hi ha de forma-

ció permanent a l'empresa, la baixa capacitat d'innovació i les poques oportunitats que tenen els treballadors per accedir a una millor formació i qualificació professional.

En aquest sentit es demana que es reordeni la justificació de l'educació de persones adultes situant en primer lloc la perspectiva de les persones, després la perspectiva social i, en tercer lloc, la perspectiva econòmica.

Convé endreçar la situació dels centres que fan formació bàsica per a les persones adultes i potenciar aquesta xarxa, perquè cada centre ha treballat d'una manera massa individual, no hi ha hagut unes línies generals establertes o criteris prou clars i, sobretot, ha mancat una actuació pública unificada i sistemàtica en l'àmbit de l'educació de persones adultes.

És cert que l'educació d'adults va néixer lligada a reivindicacions de moviments veïnals i socials. Ara, cal que aquesta especificitat d'origen que l'ha marcat durant molts anys sigui superada per una valoració diferent, d'acord amb les necessitats que la nostra societat demana, però sense deixar de constatar que l'educació permanent ha de permetre l'adquisició de les competències bàsiques a les persones de determinats col·lectius amb risc d'exclusió social o amb fracàs escolar i oferir el màxim nombre de possibilitats per continuar avançant en l'àmbit personal i el social.

3. Necessitat i objectius de l'educació de persones adultes

Així, doncs, ha de quedar ben explicat que l'objectiu d'educació al llarg de la vida és molt més ampli que aconseguir i actualitzar la formació bàsica. Cal tenir en compte la definició de la Comissió Europea: "Tota activitat d'aprenentatge feta al llarg de la vida amb l'objectiu de millorar els coneixements, les competències i les aptituds amb una perspectiva personal, cívica, social o relacionada amb el treball".

Es troba a faltar que hi constin temes relacionats amb la formació per a la ciutadania, que s'expliqui com es garanteix la igualtat d'oportunitats, que es faci una referència clara al finançament i que es consideri també l'equilibri territorial perquè hi hagi igualtat de possibilitats.

Caldria explicar millor què s'entén per "competències transprofessionals", perquè potser algunes es podrien considerar incloses en les competències bàsiques corresponents a l'ensenyament obligatori. En totes les àrees hi ha competències bàsiques professionalitzadores o enfocades al món laboral, però sembla que aquí es vol donar un tractament més específic a determinades competències professionals que són d'aplicació directa al món laboral. En tot cas, convé aclarir-ho.

Es demana que les referències a la formació professional quedin més obertes a altres ensenyaments professionalitzadors.

4. Destinataris, àmbits i modalitats

Cal considerar que la franja d'edat dels 16 als 18 anys forma part del sistema educatiu, encara que a partir dels 16 l'educació no sigui obligatòria, i, per tant, és dins el sistema que s'han de resoldre els problemes. Els centres ordinaris han d'esgotar tots els recursos previstos per atendre la diversitat i cal crear-hi mecanismes específics per atendre les necessitats dels nois i noies de 16 a 18 anys que no aproven l'ESO. En aquest sentit, es veu bé que la LOE prevegi programes de diversificació curricular i programes de qualificació professional inicial que ajudaran a resoldre la problemàtica d'aquesta franja d'edat dels 16 als 18 anys, que en cap cas no és funció dels centres d'educació de persones adultes.

Així, doncs, s'està d'acord amb el límit inferior als 18 anys i que, excepcionalment, sigui als 16 si es compleixen unes condicions com, per exemple, les que exigeix la LOE o si es tracta d'alumnat nouvingut que arriba a Catalunya amb els 16 anys complerts i amb un nivell escolar baix. En canvi, s'és partidari de no limitar l'edat superior als 64 anys.

Tot i reconèixer que té més rellevància si es considera com a àmbit propi, hi ha dubtes sobre si l'educació per a la cohesió i la participació socials no hauria de formar part de l'educació general i bàsica.

Cal plantejar la participació en el procés de reconeixement i acreditació de les capacitats adquirides a través de l'experiència professional. El procés és una competència dels centres integrats de formació professional i, per tant, no pot figurar dins un àmbit de l'educació de persones adultes, però podria representar una via oberta per a la preparació encara que no ho facin directament els centres d'adults. Caldrà veure els procediments que establirà l'Institut Català de Qualificacions Professionals. En tot cas, sí que han de ser punts d'informació i d'orientació.

Es demana que s'aclareixin quines previsions hi ha per desenvolupar l'àmbit d'educació per a les competències transprofessionals i amb quins instruments es procedirà.

Les accions formatives d'"informàtica i TIC a nivell d'usuari" i els "nivells bàsics d'idiomes", com també la "formació per a la prevenció de riscos laborals", semblen més aviat de l'àmbit d'educació general, perquè formen part de la formació bàsica per obtenir el títol de GES. Així mateix, es proposa que hi hagi un reconeixement per part de les escoles oficials d'idiomes dels nivells assolits, a fi de donar-hi continuïtat.

Es considera que la “informació i orientació per tal d’establir itineraris d’educació i aprenentatge permanent” s’hauria d’incloure a tots els àmbits.

Els programes han d’estar orientats, no només a determinats col·lectius, sinó a la ciutadania en general. Concretament, es considera que hi ha una confusió entre l’àmbit d’educació per a la cohesió i la participació socials i el de la formació per al lleure i la cultura que estableix la llei de formació d’adults vigent, però que ara s’ha restringit excessivament.

En general, s’observa que hi ha aspectes que es repeteixen en els programes dels diversos àmbits i, per tant, es considera que cal aclarir si corresponen a un o altre o si fan referència a nivells diferents. En tot cas, a la relació de programes i accions formatives se n’hi haurien de tenir en compte moltes més.

Es considera que la llei hauria d’ordenar totes les accions de l’educació de persones adultes en l’àmbit de la Generalitat. Concretament, es planteja la necessitat de coordinació interdepartamental, perquè en l’educació de persones adultes hi estan implicats diversos departaments. Així mateix, hi ha una gran diversitat de centres i entitats als municipis que fan accions similars i que cal tenir en compte.

Un exemple fa referència a la “iniciació a la llengua catalana”. Es constata el conflicte que es produeix actualment en molts municipis entre les escoles d’adults i els centres de normalització lingüística, perquè no estan prou clares les competències de cadascú. Aquest tema crea un cert desgavell per a l’Administració local; es demana que es coordinin millor les accions dels diversos departaments de la Generalitat en el territori. A més, des d’un punt de vista conceptual, els cursos de normalització lingüística haurien d’estar inclosos a l’educació de persones adultes. Es planteja la necessitat que l’Administració aclareixi les competències sobre els cursos de llengua catalana i es recomana que les escoles d’adults també puguin fer-ne.

Es troba a faltar una modalitat semipresencial pel que podria comportar de flexibilitat i d’obrir possibilitats de seguiment dels diferents programes.

5. Gestió del sistema

A partir de l’acceptació d’un sistema cogestionat per les administracions locals i la Generalitat, sorgeixen molts aspectes a estudiar i sobre els quals cal arribar a acords per definir aquesta cogestió. Per exemple, quant a l’avaluació del sistema i la Inspecció educativa, caldria incorporar-hi l’Administració local en el sentit d’establir canals per a l’intercanvi d’informació i assolir un sistema cada vegada més transparent i coherent. En aquest apartat és essencial demanar que els ajuntaments siguin finançats suficientment perquè puguin coresponsabilitzar-se dels centres d’adults.

Respecte al mapa de la formació bàsica, s'ha d'aclarir quins àmbits inclou i, quan es fa referència a l'oferta d'aquesta formació, s'haurà de tenir en compte la variabilitat de les necessitats com, per exemple, succeeix amb els cicles formatius. En conseqüència, la planificació s'ha de plantejar molt oberta i en revisió permanent.

La llei no ha d'entrar en concrecions sobre la tipologia de centres que corresponen a un desenvolupament posterior, que ha de preveure també la millora i l'adequació de la xarxa de centres actual, tant de titularitat pública com privada.

Sobre les condicions que s'estableixen per definir el personal docent i els altres professionals, caldrà revisar-les perquè s'entenguin les distincions que es fan.

Es valora positivament que el Departament d'Educació programi cursos de formació específica, tant inicial com permanent, per al professorat d'adults, la qual ha d'ajudar també a la flexibilitat de composició dels equips per respondre a la diversitat de necessitats dels territoris.

Aquest document fou aprovat en la sessió plenària del Consell Escolar de Catalunya el 27 de febrer de 2006.

Memòries dels consells escolars territorials

Consell Escolar Municipal de Barcelona

Presentació

La Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal de Barcelona, va disposar que el Consell Escolar Municipal de Barcelona, pel que fa al funcionament i a les competències, es regeixi per l'ordenament aplicable als consells escolars territorials i estableix per als consells escolars de districte l'ordenament aplicable als consells escolars municipals.

El Decret 84/2002, de 5 de febrer, de constitució del Consorci d'Educació de Barcelona, va establir en la disposició addicional segona la consulta al Consell Escolar Municipal de Barcelona en les matèries que li són pròpies.

Per tal d'atendre la singularitat del Consell Escolar Municipal de Barcelona, la Llei 7/2004, de 16 de juliol, de mesures fiscals i administratives, va modificar la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars per reconèixer la composició específica d'aquest Consell. El Decret 20/2005, de 8 de febrer, determina la composició del Consell Escolar Municipal de Barcelona.

El 13 de juny de 2005 es va celebrar el ple de constitució del Consell Escolar Municipal de Barcelona amb la nova composició i es va acordar redactar un nou reglament de règim intern.

Així el curs 2005-2006 ha estat el primer curs que el Consell Escolar Municipal de Barcelona, atesa la singularitat del municipi i la normativa aplicable, ha actuat com a consell escolar municipal, consell escolar territorial i com a òrgan de participació i consulta del Consorci d'Educació de Barcelona.

Atesa aquesta singularitat, els consells escolars municipals de districte coordinen les seves actuacions amb el Consell Escolar Municipal de Barcelona

Els aspectes centrals de l'actuació del CEMB i dels CEMD, durant el curs 2005-2006, han estat el procés de debat i d'elaboració dels dictàmens del *Mapa escolar dels ensenyaments obligatoris i llars d'infants de la ciutat de Barcelona* i la redacció del Reglament de règim intern del Consell Escolar Municipal de Barcelona i dels consells escolars municipals de districte. Altres activitats rellevants del curs han estat el procés de selecció per a la renovació dels representants municipals i l'impuls al programa de formació de pares i mares.

Temes i acords tractats, més importants o rellevants, dels plenis, permanents i/o comissions de treball

- Constitució del Consell Escolar Municipal de Barcelona, d'acord amb la

composició prevista en el Decret 20/2005, de 8 de febrer. Plenari de 13 de juny de 2005.

– Presentació del document de criteris per a l'adequació del Mapa escolar de la ciutat de Barcelona 2002. Plenari de 13 de juny de 2005.

– El pla de treball del CEMB per al curs 2005-2006. Aprovat per la Comissió Permanent del 25 d'octubre de 2005.

– El dictamen del Mapa escolar dels ensenyaments bàsics de la ciutat de Barcelona 2005-2010. Aprovació pel Plenari de 30 de març de 2006.

– El dictamen Mapa escolar de llars d'infants de la ciutat de Barcelona 2005-2008. Aprovació pel Plenari de 30 de març de 2006.

– Declaració sobre la signatura del *Pacte Nacional per a l'Educació*. Aprovació plenari del 30 de març de 2006.

– El Reglament de règim intern del Consell Escolar Municipal de Barcelona i dels consells escolar municipals de districte. Aprovació pel Plenari del 3 de juliol de 2006.

– El pla de l'esport en edat escolar per a la ciutat de Barcelona. Presentació en el Plenari del 3 de juliol de 2006.

– Informe i valoració dels procés de preinscripció del curs 2006-2007. Presentació inicial a la Comissió Permanent del 12 de juny de 2006 i redacció definitiva a la comissió MEM.

– Recomanació/proposta als centres docents de Barcelona sobre els dies de lliure disposició per al curs 2006-2007. Proposta de la comissió NSE i aprovació per la Comissió Permanent del 22 de març de 2006.

– Seguiment de les activitats i polítiques de l'àmbit educatiu de l'Ajuntament de Barcelona amb especial atenció al manteniment dels edificis escolars d'educació infantil i primària i centres docents municipals i dels serveis de neteja.

– Seguiment del conveni de les escoles bressol entre el Departament d'Educació i l'Ajuntament de Barcelona.

– Seguiment del desplegament del Consorci d'Educació de Barcelona.

– Seguiment de l'escolarització i de la "matricula viva" durant el curs 2005-2006 i coneixement de l'Oficina d'Escolarització del Consorci d'Educació. Comissions MEM i CEIM.

– Seguiment del *Pla per a la Llengua i la cohesió social* a la ciutat de Barcelona. Comissió CEIM.

– Coneixement de les polítiques i programes de salut adreçades als nens i nenes de famílies immigrades, escolaritzats a la ciutat. Comissió CEIM.

– Informació sobre el document del CEMB "*Els temps i el calendari escolar*".

– Anàlisi de la normativa sobre les associacions esportives escolar dins del pla de foment de l'esport escolar de la Generalitat de Catalunya.

– L'aplicació de la sisena hora. Recomanacions als consells escolars dels centres docents públics sobre el procediment per acordar l'horari. Comissió NSE.

– Debat i presentació d'al·legacions al Projecte d'Ordenança municipal de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana. Comissió PPEC.

– Selecció de direccions de centres públics. Realització d'una enquesta i

elaboració d'unes recomanacions als consells escolars dels centres públics i a la Inspecció en cap i a la Direcció Territorial de Barcelona. Comissió PPEC.

- Projecte de revisió de la web del CEMB. Comissió PPEC.
- Revisió de les fitxes del resum anual d'activitats dels consells escolars de centres per a l'elaboració de l'informe bianual de funcionament. Comissió PPEC.
- Seguiment i participació en el projecte educatiu de ciutat.
- Seguiment del programa de formació de pares i mares. Subcomissió de formació de pares i mares.

Informe sobre el Mapa escolar dels ensenyaments bàsics de la ciutat de Barcelona 2005-2010 i del Mapa escolar de llars d'infants de la ciutat de Barcelona 2005-2008

El Consorci d'Educació va presentar el Mapa escolar dels ensenyaments bàsics de la ciutat de Barcelona 2005-2010 i el Mapa escolar de llars d'infants de la ciutat de Barcelona 2005-2008, a la reunió de la Comissió Permanent extraordinària del Consell Escolar Municipal de Barcelona, ampliada amb els membres de la comissió de Matriculació i Mapa Escolar i una representació de cada consell escolar municipal de districte. Aquesta sessió va tenir lloc el dia 1 de desembre de 2005 a la sala d'actes del Palau de la Virreina.

En la mateixa reunió la secretaria del CEMB va presentar una proposta sobre la metodologia de treball a aplicar per treballar el Mapa escolar de la ciutat de Barcelona i es va fixar concloure el debat a finals del mes de març, en què caldria convocar la sessió plenària per a l'aprovació o no del dictamen elaborat.

A la mateixa reunió es va convocar una sessió de la Comissió de Mapa Escolar i Matriculació ampliada per membres de les representacions dels CEMD que va tenir lloc el dia 15 de desembre. En aquesta sessió es van examinar els documents presentats pel Consorci d'Educació i es van fer unes consideracions generals. Es va concretar, a més, el calendari de treball general.

A partir d'aquesta sessió la comissió de MEM del Consell de ciutat i les respectives comissions dels districtes van organitzar la manera de procedir per poder confluïr en una reunió general el dia 9 de març i examinar conjuntament els dictàmens i arribar a un dictamen final.

El termini per part dels districtes per poder enviar els dictàmens a la secretaria del CEMB es va fixar en el 28 de febrer de 2006.

Per tal de poder realitzar la tasca proposada, la comissió del CEMB de Mapa Escolar i Matriculació ha realitzat set reunions generals i tres sessions d'un nucli reduït entorn de les presidències —preparatòries del treball general. En una de les reunions generals es va comptar amb la participació de les persones del

ConSORCI que havien presentat el document a la sessió del dia 1 de desembre, que van aclarir alguns temes sorgits al llarg del debat en la comissió.

Cada CEMD ha desenvolupat una dinàmica de treball pròpia que ha confluït a cada districte en una sessió plenària que ha aprovat el dictamen proposat i que ha estat enviat a la secretaria del CEMB. Alguns districtes han incorporat les propostes elaborades per nuclis de directors reunits amb la finalitat de fer aportacions concretes als dictàmens. Un districte ha adjuntat un document signat per un nucli de titulars de centres concertats. Aquest districte ha explicat en el dictamen les dues visions expressades en les sessions de treball. Un altre districte ha adjuntat una nota del grup municipal de CIU que no es va poder incorporar al dictamen per presentar-la en finalitzar la sessió plenària.

En conjunt els districtes han realitzat 26 reunions de treball més 12 consells plenaris.

Tal com s'havia previst, el dia 9 de març es va reunir la comissió de Mapa Escolar i Matriculació del CEMB amb una representació de tots els districtes. En aquesta sessió de treball es van examinar els dictàmens elaborats tant per la comissió de ciutat com pels districtes i es va treballar de tal manera que es va arribar a consensuar una proposta de dictamen final.

Es va deixar de banda, per parlar-ho a la comissió permanent, una de les visions expressades per un grup de centres concertats d'un districte.

S'obre un període d'esmenes als dictàmens fins al dia 20 de març.

El dia 22 de març se celebra una sessió de la comissió Permanent, preparatòria de la reunió del Consell Plenari del CEMB.

La Comissió Permanent, després de conèixer l'informe de secretaria sobre el procés de discussió, analitzar el text del dictamen final proposat per la comissió de Mapa Escolar i Matriculació, MEM, incorporar una esmena manifestada a la reunió i valorar la situació, deixa constància de la següent nota:

— La Comissió Permanent, reunida el dia 22 de març de 2006, vol fer constar que:

— A partir de la presentació per part del Consorci d'Educació de les propostes del Mapa escolar dels ensenyaments bàsics de la ciutat de Barcelona 2005-2010 i del Mapa escolar de llars d'infants de la ciutat de Barcelona 2005-2008, la comissió de Mapa Escolar i Matriculació del CEMB i també els CEMD han desenvolupat un treball que ha conduït a l'elaboració d'un dictamen per a cadascun dels mapes presentats. Aquests dictàmens han estat presentats, valorats i aprovats per consens a la Comissió Permanent que ha acordat presentar-los a la consideració del Consell Plenari.

Això no obstant vol fer constar que:

- En el procés de discussió, una part de la representació del sector de l'escola privada concertada manifesta discrepàncies respecte la necessitat de reequilibrar l'oferta entre el sector públic i el sector privat concertat dins la perspectiva global de la ciutat.

Els dictàmens de cada districte i de la comissió del MEM seran adjuntats al dictamen final aprovat, i s'enviaran al Consorci d'Educació de Barcelona. S'adjuntarà també l'informe sobre el procés de discussió del mapa escolar.

Dictàmens sobre el mapa escolar

El dia 30 de març de 2006, el plenari del Consell Escolar Municipal de Barcelona prèvia presentació del procés de treball i dels principals continguts, aprova amb sis vots en contra, quatre abstencions i cinquanta-dos vots a favor els dictàmens:

- El Mapa escolar dels ensenyaments bàsics de la ciutat de Barcelona, 2005-2010.
- El Mapa escolar de llars d'infants de la ciutat de Barcelona 2005-2008.

Activitats i programes desenvolupats pel CEMB

Programa de formació per a pares i mares

El programa d'accions formatives per a pares i mares, dinamitzat pels consells escolars municipals de districte i pel Consell Escolar Municipal de Barcelona, té dos grans eixos rector:

- Donar suport als pares i a les mares en la tasca de la criança i educació dels seus fills i filles.
- Fomentar la relació família-centre educatiu, afavorint la dinamització de les associacions de pares i mares d'alumnes en la tasca quotidiana que comporta el procés participatiu i l'associacionisme, en un context socioeducatiu.

Les actuacions realitzades en la formació de famílies durant el curs 2005-2006, han estat vinculades a:

- Les iniciatives dels CEMD i de la Secretaria del CEMB conjuntament amb les AMPA (comissions dels CEMD, xarxa d'AMPA, coordinadores d'AMPA de centres públics, concertats i d'educació especial) per tal de planificar i avaluar.

- La coordinació i la dinamització per part de la Secretaria del CEMB i de l'IMEB (Promoció Educativa Programa de Valors), del Consorci d'Educació (Projecte EXIT), del Consorci de Biblioteques, l'Agència de Salut Pública per preparar la formació.
- La informació als directors de centres públics, d'educació especial, CRP i serveis personals de districte.
- La relació i/o coordinació amb les federacions de pares i mares.

S'han realitzat 124 sessions formatives, amb els següents formats:

- 92 conferències, tertúlies, xerrades...
- 10 seminaris i tallers amb 32 sessions. Alguns s'han realitzat conjuntament amb les famílies i els seus fills i filles.
- 3.457 mares i pares han participat en les accions formatives. La mitjana de participació ha estat de 30 persones a les xerrades i 18-20 persones als seminaris i tallers.

La procedència dels ponents és: tècnics i tècniques de: l'IMEB, del Consorci d'Educació, de l'Escola d'Expressió i Comunicació, de l'Agència de Salut Pública, del Consorci de Biblioteques, de l'Escola de pares de la FAPAC i de la FA-PAES i entitats i fundacions com el Col·legi Farmacèutics, Famíliaforum de l'Ass. Ventijol, l'Ass. AREC, l'Ass. de Planificació Familiar de Catalunya.

El grau de satisfacció respecte als i les ponents, expressat pels responsables de cada districte i per les famílies, ha estat alt.

Ha continuat l'increment de seminaris i tallers, alguns amb la participació dels infants i adolescents.

Els seminaris més realitzats han estat els de famílies amb joves adolescents (educació i valors), per pares i mares amb infants de 0-6 anys i el de formació d'AMPA. També s'han realitzat cursos, taules rodones i tertúlies.

De la llista de títols de les sessions formatives, podem agrupar els temes més habituals en grans blocs temàtics:

- Criança i educació: desenvolupament, límits, disciplina...
- Educació i valors: autoritat, violència, vida quotidiana...
- Salut i educació: prevenció de consums tòxics, trastorns de l'alimentació, salut i esport...
- Exit escolar: ajudar en els estudis, sortides professionals...
- Llibre i lectura: el plaer de la lectura, biblioteques escolars i el racó dels pares i mares a la biblioteca pública.
- L'expressió i la comunicació: cos i relació-comunicació, cura...
- L'organització i gestió de les AMPA.

La informació a les famílies sobre les accions formatives s'ha realitzat mitjançant la convocatòria als districtes o la pròpia de cada districte (correu electrònic, webs, cartes, informació oral, etc.). L'edició de targetes i díptics sobre els continguts, format i calendari. S'ha editat un butlletí monogràfic del CEMB sobre la formació a les famílies i s'han publicat a la secció d'agenda de la web [acnes/sem/parasitares](#).

Coordinació de les secretaries CEMD i CEMB

Sessions periòdiques de treball i coordinació entre les secretaries dels consells escolars municipals de districte i del Consell Escolar Municipal de Barcelona. Puntualment també hi participen representants de diferents serveis de l'Ajuntament i/o de l'IMEB. Durant el curs 2005-2006, s'han celebrat 18 sessions.

Formació secretaries CEMD

Seminari de formació específic per a secretaris i secretàries dels consells escolars municipals de districte sobre legislació educativa, participació i consells escolars, l'Administració educativa, serveis educatius i programes d'innovació i competències municipals en l'educació. Es van fer cinc sessions del 14 d'octubre al 25 de novembre.

Sessions informatives

La programació de la sisena hora en l'horari escolar en els centres docents públics. Ramon Simón, cap de l'Oficina de Suport de les Polítiques Educatives del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. 7 de març de 2006.

La Llei orgànica d'educació. José Antonio Garcia Saceda, director de l'Alta Inspecció d'Educació del Ministeri d'Educació i Ciència a Catalunya i Ramon Plandiura, advocat. 19 de juny de 2006.

Alumnat

— Trobades de la representació del sector de l'alumnat del CEMB i dels CEMD (8/10/2005 i 19/04/2006).

— Participació de l'alumnat del CEMB en el programa d'educatiu de COM Ràdio.

Composició

President

Sr. Joan Clos i Matheu

Vicepresidenta

Sra. Montserrat Ballarín i Espuña

Vicepresidenta

Sra. Maria Serrahima i Sugrañes

Secretària

Sra. Carme Turró i Vicens

Presidència dels CEMD

Sr. Carles Martí i Jufresa (Ciutat Vella)
Sra. Assumpta Escarp i Gibert (L'Eixample)
Sr. Pere Alcober i Solans (Sants-Montjuïc)
Sra. Montserrat Sanchez Yuste (Les Corts)
Sra. Katy Carreras-Moisy (Sarrià-Sant Gervasi)
Sr. Ricard Martínez i Monteagudo (Gràcia)
Sra. Elsa Blasco i Riera (Horta-Guinardó)
Sr. Ferran Julián i Gonzalez (Nou Barris)
Sra. Sara Jaurrieta i Guarner (Sant Andreu)
Sr. Francesc Narvárez Pazos (Sant Martí)

Grups municipals

Sra. Maravillas Rojo i Torrecilla (PSC)
Sr. Jaume Ciurana i Llevadot (CiU)
Sra. Carina Mejías i Sánchez (PP)
Sr. Ricard Gomá i Carmona (ICV-EUIA)
Sra. Pilar Valluguera i Balaña (ERC)

Entitats

Sra. Marian Pérez i Martínez (Unió Sindicats CCOO BCN)
Sr. Joan Durà i Riera (Consell de l'Esport Escolar de Barcelona)
Sr. Carles Gràcia i Martínez (Ass. de Mestres Rosa Sensat)
Sra. Ma. Dolors Martí i Solà (Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i Ciències de Catalunya)
Sra. Núria Galan Urriols (Consell de la Joventut de BCN)
Sr. Joan García i Trujillano (FAVB)
Sr. Francesc Pérez (COCARMI)
Sr. Antoni Rodríguez i Arenas (Foment del Treball Nacional)
Sra. Lourdes Esteban (PIMEC, Petita i Mitjana Empresa de Catalunya)
Sra. Neus Munté i Fernández (UGT)

Sra. Dolors Busquets i Prats (Universitat Ramon Llull)
Sr. Antoni Vallés i Sagalés (Universitat de Barcelona)

Departament d'Educació

Sr. Xavier Chavarria i Navarro (Departament d'Educació)
Sr. Carmelo Guiu i Espinosa (Departament d'Educació)
Sra. Marisa Leciñena i Aldea (Departament d'Educació)
Sr. Jordi Calvet i Solanes (Departament d'Educació)
Sra. Glòria Dalmau i Pons (Departament d'Educació)

Direccions de centres públics

Sra. Montserrat Payés i Marin (CEIP Joan Miró)
Sra. Mercè Miralles i Torner (IES Pau Claris)
Sra. M. Isabel i Nadal (CEIP Cervantes)
Sra. Alicia Fernández i Otamendi (CEIP Joaquim Ruyra)

Titulars de centres concertats

Sra. Coral Regi i Rodríguez (Escola Virolai)
Sr. Antonio Polo i Poch (Col·legi Urgell)
Sr. José Emilio Molina i Garuz (CC Molina)
Sr. Antoni Lladó i Bonet (Escola Joan Pelegrí)

Professorat

Sr. Lluís Filella i Carballo (Sindicat sector públic CCOO)
Sra. Carolina Rius i Salvador (Sindicat sector públic USTEC)
Sra. Glòria Perna Banús (Sindicat sector concertat USOC)
Sra. Isabel Ortuño (Sindicat sector concertat UGT)
Sra. Eloisa Martínez (CEC sector concertat)
Sra. Carme Bru (CEC sector concertat)
Sra. Empar Soler i Rosés (CEC sector públic)
Sr. Andreu Ramos i Somolinos (CEC sector públic)

Pares i Mares

Sr. Alex Jordan i Trias (Associació FAPEL)
Sr. Antonio Guerrero (Associació FACPA)
Sr. David Campillo i Romeu (Associació FAPAC)
Sr. Jesús Fernández i Pageo (Associació FAPAES)
Sr. Jaume Alcántara i Aguilar (CEC sector concertat)
Sra. Ma. José Alvarez (CEC sector concertat)
Sr. Pere Farriol i Canyelles (CEC sector públic)
Sr. Joan Enric Bellet (CEC sector públic)

Alumnat

Sr. Marc Rovira i Urien (CEC sector concertat)
Sr. Ricard Villanueva (CEC sector concertat)

Sr. Josep Oriol López i Plana (CEC sector concertat)
Sra. Isabel Mena (CEC sector públic)
Sra. Elena Garangou i Sánchez (CEC sector públic)
Sra. Marta Hage i Mendo (CEC sector públic)
Sra. Anna Madrid de la Hera (Associació FAAMAC)
Sra. Arleen Díaz (Associació AJEC)

Personal d'Administració i Serveis

Sra. Celina Trilla (Sindicat sector públic CCOO)
Sra. Ma. Rosa Pascual i Lapuenta (CEC sector públic)
Sra. Carme Lloret i Bruna (CEC sector concertat)
Sr. Manolo Viedma i Fernández (Sindicat sector concertat UGT)

S'han incorporant com a membres del CEM de Barcelona les persones següents:

Sra. Montserrat Ballarín i Espuña (Vicepresidència)
Sra. Montserrat Sanchez Yuste (CEMD Les Corts)
Sr. Ferran Julián i Gonzalez (CEMD Nou Barris)
Sra. Sara Jaurrieta i Guarner (CEMD Sant Andreu)
Sra. Maravillas Rojo i Torrecilla (PSC)
Sra. Glòria Dalmau i Pons (Departament d'Educació)
Sra. Núria Galan Urriols (Consell de la Joventut de BCN)

Han cessat com a membres del CEM de Barcelona les persones següents:

Sra. Marina Subirats i Martori (Vicepresidència)
Sra. Montserrat Ballarín i Espuña (CEMD Les Corts)
Sr. José Cuervo i Argudín (CEMD Nou Barris)
Sr. Jordi Hereu i Boher (CEMD Sant Andreu)
Sra. Núria Carreras i Comas (PSC)
Sr. Carles Macián i Villanueva (Departament d'Educació)
Sr. Fabian Mohedano (Consell de la Joventut de BCN)

Comissió Permanent

Presidenta

Sra. Montserrat Ballarín i Espuña

Vicepresidenta

Sra. Maria Serrahima Sugrañes

Secretària

Sra. Carme Turró Vicens

Docents

Sra. Empar Soler Rosés (CEC sector públic)
Sra. Carme Bru García (CEC sector privat concertat)

Pares/mares

Sr. David Campillo Romeu (FAPAC)
Sr. Antonio Guerrero Requena (FACPA)

Alumnat

Sra. Marta Hage Mendo (CEC sector públic)
Sr. Josep Oriol López Plana (CEC sector privat concertat)

Personal d'administració i serveis

Sra. Celina Trilla Santolalia (CCOO sector públic)

Direcció centres públics

Sr. Alícia Fernández Otamendi (CEIP Joaquim Ruyra)

Titulars centres concertats

Sra. Coral Regí Rodríguez (Escola Virolai)

Regidors CEMD

Sr. Carles Martí Jufresa (president del CEMD de Ciutat Vella)
Sra. Assumpta Escarp Gibert (presidenta del CEMD de l'Eixample)
Sr. Ricard Martínez Monteagudo (president del CEMD de Gràcia)

Grups municipals Ajuntament

Sr. Ricard Gomà Carmona (Grup municipal ICV i EUiA)

Departament d'Educació

Sra. Glòria Dalmau i Pons

Entitats

Sr. Carles Gràcia Martínez (Associació de Mestres Rosa Sensat)
Sra. Núria Galán Urriols (Consell de la Joventut de Barcelona)
Sra. Dolors Busquets (Universitat Ramón Llull)

Presidència de les comissions de treball

– Mapa Escolar i Matriculació (MEM): Sr. Antoni Lladó Bonet i Sra. Montserrat Payés
– Participació i Projecte Educatiu de Ciutat (PPEC) i Subcomissió de Formació de pares i mares: Sr. Lluís Filella i Sr. Jesús Fernández
– Normes i Serveis Educatius (NSE): Sra. Carolina Rius Salvadó
– Comissió d'Escolarització Immigració i Minories (CEIM): Sra. Isabel Ortuño Govern i Sra. Empar Soler Rosés

Podeu consultar la pàgina web www.bcn.cat/cem, on hi trobareu detallades totes les activitats dutes a terme durant el curs 2005-2006. També podeu trobar les memòries dels consells escolars municipals dels districtes de la ciutat de Barcelona

Consell Escolar Territorial del Baix Llobregat-Anoia

Presentació

El Consell Escolar Territorial del Baix Llobregat-Anoia és l'organisme de consulta, participació i assessorament dels sectors afectats en la programació general de l'ensenyament no universitari dins l'àmbit d'actuació dels Serveis Territorials.

Ressenya de les activitats

Durant el curs 2005/2006 el Consell Escolar Territorial del Baix Llobregat-Anoia en ple, s'ha reunit en tres sessions:

En la primera sessió, de 6 d'octubre de 2005, es fa una valoració molt positiva de l'inici de curs. El curs escolar ha començat amb 1,1 milió d'alumnes a les escoles catalanes, 29.000 més que l'inici del curs 2004-2005. D'aquests 29.000 alumnes més, 13.000 són de nacionalitat estrangera i la resta, 16.000, són autòctons.

Es tracta de la primera vegada que el curs comença abans del 15 de setembre, a causa de l'adequació del calendari que ha realitzat el Departament d'Educació. En general, gairebé tots els centres han pogut començar el dia 12, només a excepció, en el nostre territori, del CEIP Garigot, de Castelldefels.

A més, es destaca que el Departament ha incorporat 2.000 professionals de l'educació a les escoles i instituts catalans per a aquest nou curs. Aquest augment obeeix no només al creixement de la població escolar, sinó també a l'objectiu de millorar la qualitat del nostre sistema educatiu.

Pel que fa al professorat, l'objectiu prioritari fixat era que tot el professorat estigués nomenat l'1 de setembre de 2005, i s'ha aconseguit, a excepció de determinades mitges jornades.

Pel que fa a temes d'obres, es destaca que durant aquest curs entraran en funcionament 67 noves construccions escolars, de les quals vuit corresponen al Baix Llobregat-Anoia:

- CEIP Corbera, de Corbera de Llobregat (2a fase)

- CEIP Garigot, de Castelldefels
- CEIP Esparreguera
- CEIP Renaixença, dels Hostalets de Pierola
- CEIP Miquel Martí i Pol, de Sant Feliu de Llobregat
- CEIP de Vilanova del Camí
- CEIP J.J. Ortiz, de Sant Andreu de la Barca
- CEIP Ernest Lluch, d'Abrera

Altres temes que es comenten:

Nous projectes d'Innovació Educativa

Projecte d'Innovació Educativa	Baix Llobregat		Anoia	
	PRI	SEC	PRI	SEC
PuntEdu Biblioteca escolar	27	7		
Caràcter transversal	2			
Llengües estrangeres	4		1	
Ciutadania	2	9		
Coeducació	3	4		
Convivència i Mediació	1		2	
Ambiental	2	3	1	
Audiovisual	2	2		
Salut		2	1	
TOTAL	43	27	5	

Aules d'acollida per al curs 2005-2006

Al Baix Llobregat hi ha un total de 75 AA, de les quals 25 són noves.

A l'Anoia hi ha un total de 14 AA, de les quals 5 són noves.

Aules obertes per al curs 2005-2006

Al Baix Llobregat hi ha un total de 15 AO, de les quals 15 són noves.

A l'Anoia hi ha un total de 5 AO, de les quals 4 són noves.

Programa de reutilització de llibres de text

Projecte d'Innovació Educativa	Baix Llobregat		Anoia	
	PRI	SEC	PRI	SEC
Reutilització de llibres de text	35	11	8	
Import total	196.687,50 €		25.062,50 €	
Alumnes beneficiats	10.385		1.658	

Serveis educatius integrats

S'han creat 4 serveis educatius integrats:

- Esplugues
- El Prat de Llobregat
- Gavà-Viladecans
- Castelldefels

En total això suposa el següent increment de llocs de treball:

EAP	CREDA	CRP	ADA	LIC
4	2	3	1	2

Oferta professional

Cicles nous:

- Cicles formatius de grau mitjà:
 - Explotació sistema informàtics, IES Bernat el Ferrer (Molins de Rei)
 - Explotació sistemes informàtics, IES Daniel Blanxart (Olesa de Montserrat)
 - Conducció d'activitats físico-esportives, IES Doctor Trueta (El Prat de Llobregat)
 - Serveis de restaurant i bar, IES Martí i Dot (Sant Feliu de Llobregat)
 - Obres de construcció, IES Ferrer i Guardia (Sant Joan Despí)
 - Atenció sociosanitària, IES Severo Ochoa (Esplugues de Llobregat)
 - Anàlisi i control, IES-SEP Milà i Fontanals (Igualada)
- Cicles formatius de grau superior:
 - Educació infantil, IES Camps Blancs (Sant Boi de Llobregat)
 - Desenvolupament de productes electrònics IES Camps Blancs (Sant Boi de Llobregat)
 - Producció per mecanització, IES Marianao (Sant Boi de Llobregat)

- Realització i plans d'obres, IES Ferrer i Guardia (Sant Joan Despí)
- Documentació sanitària, IES Sales (Viladecans)

Pla d'integració i serveis: Equipaments informàtics

A partir del 3 d'octubre de 2005, el Servei d'Atenció a l'Usuari i manteniment d'ordinadors (SAU) del Departament d'Educació, en els entorns dels centres docents i serveis educatius, passarà a realitzar-lo l'empresa T-Systems.

Aquest servei englobarà, en un punt d'atenció, la totalitat dels serveis existents fins ara, incloent tant els serveis de consulta com els de manteniment de maquinari.

Els usuaris dels centres docents i serveis educatius als quals va adreçat aquest servei són:

- Coordinadors TIC
- Usuaris de les aplicacions de gestió i altres aplicacions significatives del Departament d'Educació.

Pacte Nacional per a l'Educació

S'informa que actualment s'està treballant amb tots els sectors afectats. Hi ha la voluntat de tenir-ho tot lligat a finals d'aquest trimestre.

Informe sobre l'avantprojecte de Llei orgànica d'educació (LOE)

La directora destaca que tot i que aquest avantprojecte és més respectuós amb les competències de les comunitats autònomes, perquè han disminuït les remissions al desenvolupament per reial decret per part del Govern de l'Estat, l'informe del CEC concreta que encara n'inclou quaranta-quatre, de la qual cosa es dedueix que la nova llei podria esdevenir inconstitucional per envair competències de les CCAA. Aquesta xifra resulta excessiva i pot buidar les competències de la Generalitat en matèria educativa. Una regulació minuciosa per part de l'Estat, per reial decret, d'aquests quaranta-quatre aspectes, alguns d'ells fonamentals, deixaria molt poc marge de desenvolupament legal i normatiu a la Generalitat de Catalunya i especialment limitaria la seva actuació en ordenació i execució.

La directora dels ST informa que la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes d'Ensenyament Secundari de Catalunya (FAPAES) ha signat un acord de col·laboració amb el Canal 25TV per a l'emissió d'un programa sobre educació destinat a tots els pares i mares. Aquest programa es dirà "Experiències educatives... a 25 Televisió". L'horari d'emissió del programa serà els dissabtes de 18 a 18.30 hores.

En la segona sessió de data 6 d'abril de 2006, es comenta que s'ha arribat a l'Acord entre el Departament d'Educació i les principals organitzacions implicades en subscriure el Pacte Nacional per a l'Educació, que ha de ser la base per a l'elaboració de la futura llei catalana d'educació, i suposa més estabilitat per al sistema educatiu, més qualitat de l'educació, més innovació pedagògica i organitzativa i igualtat i d'oportunitats per a tothom.

Entre les principals mesures recollides al Pacte, es destaca l'aplicació de la 6a hora. En definitiva es tracta de l'ampliació de l'horari escolar en 5 hores setmanals a l'educació primària en centres públics. En l'educació primària, la prestació del servei públic educatiu es referirà a les 30 hores setmanals en tots els centres que el presten, de les quals 25 hores s'utilitzaran per al desenvolupament del currículum i les altres 5 per a l'exercitació d'habilitats per a l'assoliment de les competències bàsiques.

La Sra. Carme Arnau informa que amb caràcter general l'aplicació de la sisena hora es durà a terme en dues fases temporals. El curs 2006-2007 aquesta mesura s'aplicarà a les escoles dels municipis capital de comarca i a les escoles dels municipis més grans de 10.000 habitants. El curs 2007-2008 s'estendrà a les escoles de la resta dels municipis de Catalunya. No obstant això, els centres que tenen prevista l'aplicació de la sisena hora en la segona fase podran avançar la seva aplicació al curs 2006-2007.

El Departament d'Educació augmentarà específicament la plantilla dels centres de manera que permeti l'organització d'aquesta hora en condicions de qualitat i sense incrementar la dedicació lectiva del professorat.

Finalment es recorda que els objectius de la implantació de la 6a hora són impulsar l'equitat educativa i la igualtat d'oportunitats, prevenir i reduir el fracàs escolar i millorar el rendiment de tot l'alumnat i prestigiar l'escola pública i donar-li un impuls de qualitat.

Un altre punt que es comenta és la propera publicació de la convocatòria d'ajut per a aquelles famílies que tenen alumnes a infantil amb germans a primària i que no es queden a menjador. Aquest ajut anirà destinat a compensar la diferència entre l'horari d'infantil i l'horari de primària. L'ajut es donarà per mitjà del centre.

Altres aspectes que es comenten en aquesta sessió:

— Reutilització de llibres de text: En concret s'informa de la propera convocatòria de les bases reguladores del programa cooperatiu per al foment de la reutilització de llibres de text i material didàctic complementari en els centres educatius sostinguts amb fons públics que imparteixen ensenyaments obligatoris, i de la convocatòria pública per al curs 2006-2007.

- Temes relacionats amb personal:
 - Convocatòria del Fons Acció Social.
 - Concurs públic per formar part de la llista d'aspirants per cobrir places vacants o substitucions en règim d'interinitat en centres docents públics d'ensenyament no universitari per al curs 2005-2006. Resolució de 22 de desembre de 2005.
 - Concurs de mèrits per tal de proveir amb caràcter definitiu llocs de treball de serveis educatius.
 - Convocatòria d'oposicions. Resolució de 26 de gener (EDC/137/2006).
 - Concurs de mèrits per seleccionar el director o directora de diversos centres docents públics dependents del Departament d'Educació.
 - Ajuts a sortides fora del centre.

– Temes de formació

– Pla experimental per l'Esport a l'Escola: s'informa que el Departament d'Educació i el Departament de la Presidència, mitjançant la Secretaria General de l'Esport, han acordat d'impulsar aquest Pla, adreçat principalment a incrementar la participació dels infants i joves en activitats físiques esportives en horari no lectiu en el propi centre educatiu i, alhora, emprar aquestes pràctiques per a la difusió i educació en valors i per a l'adquisició d'hàbits saludables.

– Jornades de Consells Escolars de Comunitats Autònomes i l'Estat: s'informa que les dates previstes són del 23 al 26 de maig.

En la tercera i última sessió del curs de data 4 de juliol de 2006, es comenten entre altres els següents temes, en relació amb el curs 2006-2007:

- Nous cicles formatius que s'implanten:

Centre	Localitat	Ensenyaments que s'implanten
IES Mediterrània	Castelldefels	CFPS Allotjament
IES Miquel Martí i Pol	Cornellà	CFPS Salut ambiental
IES Joan Oro	Martorell	CFPM Cures auxiliars d'infermeria
IES Joan Oro	Martorell	CFPM Carrosseria
IES El Palau	Sant Andreu de la B.	CFPM Soldadura i caldereria
IES Martí i Dot	Sant Feliu de Llob.	CFPM Pastisseria i forneria
IES Martí i Dot	Sant Feliu de Llob.	CFPS Restauració
IES de Sales	Viladecans	CFPS Higiene bucodental

— Cicles formatius que es suprimeixen:

Centre	Localitat	Ensenyaments que es suprimeixen
IES El Calamot	Gavà	CFPM Electromecànica de vehicles. La supressió progressiva d'aquest cicle finalitzarà a la fi del curs 2006-2007. Als alumnes se'ls reserva plaça a l'IES Camps Blancs de Sant Boi de Llobregat
IES Camps Blancs	Esplugues de Llobregat	CFPM Gestió administrativa

— Cicles formatius que es traslladen:

Centre	Localitat	Ensenyaments que es traslladen
IES Severo Ochoa	Esplugues de Llobregat	CFPM Laboratori

— Relació USEE curs 2006-2007

Centre	Localitat
CEIP Corbera	Corbera de Llobregat
IES Esteve Terrades	Cornellà de Llobregat
IES Joanot Martorell	Esplugues de Llobregat
Col·legi Immaculada	Gavà
CEIP Olesa	Olesa de Montserrat
CEIP Ciutat Cooperativa	Sant Boi de Llobregat
IES Camps Blancs	Sant Boi de Llobregat
Salesians	Sant Vicens dels Horts
CEIP Pompeu Fabra	Vallirana
CEIP Joan Maragall	Vilanova del Camí

— Relació aules obertes curs 2006-2007

Centre	Localitat
IES Les Marines	Castelldefels
IES Francesc Macià	Cornellà
IES Illa dels Banyols	El Prat de Llobregat
IES Ribera Baixa	El Prat de Llobregat

Centre	Localitat
IES El Calamot	Gavà
IES Montserrat Roig	Sant Andreu de la Barca
IES Camps Blancs	Sant Boi de Llobregat
IES Gabriela Mistral	Sant Vicenç dels Horts
IES Vall d'Arus	Vallirana
IES El Castell	Esparreguera

– Centres que demanen la segona aula oberta, prevista en el marc del seu pla d'autonomia de centre:

Centre	Localitat
IES M. Aurèlia Campany	Cornellà de Llobregat
IES Bruguers	Gavà

– Centres que demanen una segona aula oberta:

Centre	Localitat
IES Corbera	Corbera de Llobregat
IES El Palau	Sant Andreu de la Barca

– Proposta d'aules d'acollida per al curs 2006-2007:

Centre	Localitat
CEIP Jaume Balmes	Corbera de Llobregat
CEIP H. Josep Tarradellas	El Prat de Llobregat
CEIP Antoni Tapies	Sant Boi de Llobregat
CEIP Montserrat	Sant Just Desvern
CEIP Garigot	Castelldefels
CEIP Torre Barona	Castelldefels
CEIP Montserratina	Viladecans
CEIP Doctor Trueta	Viladecans
C C Col·legi Jesús Maria	Igualada
C C Mare de Déu de la Mercè	Martorell

— Demanda de la segona aula oberta, prevista en el marc del seu pla d'autonomia de centre:

Centre	Localitat
IES Maria Aurèlia Capmany	Cornellà de Llobregat
IES de Bruguers	Gavà

— Demanda d'una segona aula oberta:

Centre	Localitat
IES Corbera	Corbera de Llobregat
IES El Palau	Sant Andreu de la Barca

— En el torn obert de paraules, entre altres aspectes es demana informació sobre el Programa Salut a l'escola:

La Sra. Carme Arnau comenta que els principals objectius d'aquest programa són millorar la coordinació entre l'escola i els serveis de salut per donar resposta a les necessitats dels adolescents per facilitar la promoció d'actituds i d'hàbits saludables, reduir els comportaments que poden afectar negativament la salut, detectar els problemes de salut per intervenir-hi com més aviat millor i elaborar un mapa territorial conjunt de serveis sanitaris i educatius amb l'objectiu de donar una resposta territorial integrada.

Per tant, els principals objectius són els relacionats amb la salut mental, salut efectivosexual, consum de drogues, alcohol i tabac i la salut alimentària.

A l'últim, el Sr. Manuel Rius, representant del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya informa sobre les activitats organitzades per aquest estiu pel Col·legi. Es destaca que del 10 al 12 de juny es faran unes jornades a Almagro (Ciudad Real) sobre el *Centre educatiu i el seu entorn social*.

Així mateix, els representants de FAPAES informen que durant el mes d'octubre, i dins del marc del XXXVII Congrés de FAPAES, tindran lloc al Complex Educatiu de Tarragona unes jornades sobre *Adolescència: conflicte i mediació*.

Composició del Consell per sectors

Presidenta

Sra. Carme Arnau i Planella (Directora dels Serveis Territorials)

Representant de l'Administració educativa

Sr. Francesc Miquel Castañar Fernández (secretari dels Serveis Territorials)
Sr. Ramon Masriera Turró (Inspector en Cap)
Sra. Olga Adroher Boter (cap de la Secció de Programes i Serveis Educatius)
Sra. Mariona Solé Bausà (cap de la Secció de Gestió de Centres)
Sr. Xavier Vilalta Piferrer (cap del Servei de Personal)

Representants del professorat

Sra. Josefina Castelltort Amorós (Secretariat d'escoles rurals)
Sra. Rosa Felip Coll (Associació de professorat de les escoles cristianes)
Sr. Jordi i González Ramírez (Moviments de renovació pedagògica)
Sr. Manuel Rius i Causadias (Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya)

Representants dels pares d'alumnes

Sra. Milagros Jonte Vazquez (FAPAC)
Sr. Josep Marques Rossell (FAPAES)
Sr. Lluís García Resina (FACPA)

Representants dels alumnes

Sr. Carlos Fernández Ruiz (AJEC)

Representants del personal d'administració i serveis

Sr. Antoni Franco Monroy (CCOO)
Sr. Josep Balsa Català (CATAC-USTEC)

Representants d'organitzacions sindicals

Sr. Antoni Mora Núñez (CCOO)
Sra. Hermelina Rodríguez González (CATAC-USTEC)
Sr. Joan Escalona Ruiz (UGT)
Sr. Pedro Silvete Sabaté (USO)

Representants d'organitzacions empresarials

Sra M. Josefa Alcaina Garcia (Confederació d'empresaris del Baix Llobregat)
Sr. Juan José Romo Sánchez (Associació d'empresaris Baix Llobregat-Anoia)
Sr. Pedro Engel i Masoliver (PIMEC)

Representants dels municipis

Sr. Carles Majoral i Carrobé (FCM)
Sra. Costi Rubio i Garcia (FCM)
Sra. Glòria Matas Montymany (FCM)
Sra. Margarida Farreras i Pachades (FCM)

Representants dels centres docents privats

Sr. Tomàs Cabello Díez (Ass. professional de serveis educatius de Catalunya)

Sr. Miquel Alberdi i Esnaola (Fed. catalana de centres d'ensenyament)
Sr. Jacint Bassó Parent (Agrupació Escolar Catalana)

Representants dels centres docents públics

Sr. Alfred Paredes Poy (representants centres de primària)
Sr. Salvador Casals Anglès (representants centres de secundària)

Secretària

Sra. Núria Bru Mengual

Consell Escolar Territorial de Barcelona II (Comarques)

Presentació

El Consell Escolar Territorial de Barcelona II (Comarques) es regeix, quant al seu funcionament, per la Llei 25/1985, de 10 de desembre, el Decret 184/1988, d'11 de juliol, l'Ordre de 30 de juliol de 1991, la Llei 13/1989, de 14 de desembre i el pel Reglament de funcionament intern del propi Consell Escolar Territorial.

Mobilitat dels membres

Durant el curs 2005-2006 s'esdevingueren les modificacions següents en la composició del Consell Escolar Territorial de Barcelona II (Comarques):

— En la presidència, el Sr. Camil Fortuny Recassens va substituir el Sr. Jaume Pallarols i Rusca, com a director dels Serveis Territorials d'Educació a Barcelona II (Comarques).

— El Sr. Ignasi García Plata va substituir el Sr. Salvador J. Grijalvo com a inspector en cap dels Serveis Territorials d'Educació a Barcelona II (Comarques).

— La Sra. Magda Palà va substituir la Sra. Anna Torra com a cap de la Secció de Programes i Serveis Educatius dels Serveis Territorials d'Educació a Barcelona II (Comarques).

— El Sr. Ramon Costa va substituir el Sr. Joan Carles Marín, com a director dels Serveis de Formació de la Universitat Autònoma de Barcelona, en representació de les organitzacions empresarials.

— Queda pendent de nomenar representant sindical, per part de la central CCOO, i representant dels centres públics d'educació infantil i primària, per part de la Junta de directors d'Educació Infantil i Primària.

Ressenya de les activitats

Durant el curs 2005-2006 a què es refereix aquesta memòria el Ple del Consell Escolar Territorial de Barcelona II (Comarques) es va reunir una vegada en data 26 d'abril de 2006.

Els aspectes més destacats de la reunió del dia 26-04-2006 varen ser els següents:

Plans de seguretat als centres

El Sr. Antoni Cornudella, cap de la Secció de Riscos Laborals dels Serveis Territorials, va informar de les actuacions en el tema de seguretat que es duen a terme als centres: els plans d'emergència dels centres docents i les avaluacions de riscos. Així mateix, va informar de l'obligatorietat d'implantar un pla d'emergència als centres de treball marcada per la Llei de prevenció de riscos laborals. I va donar la següent informació:

- L'esmentat pla d'emergència s'ha implantat en tots els centres públics i s'aconsella la seva implantació en els centres privats.
- Inclou quatre apartats: com és l'escola, directoris de telèfons en cas d'emergències, organització del centre en produir-se una emergència i realització del simulacre.
- El director és el cap d'emergències i es preveuen altres responsabilitats, com la de coordinador d'emergències, de les quals ha d'haver un titular i un suplent.
- El Departament ofereix cursos de seguretat i salut laboral de nivell bàsic als coordinadors de les emergències.

Pel que fa a la segona actuació, hi ha previstos simulacres periòdics en la normativa d'inici de curs, i és obligatori fer un simulacre d'evacuació a l'any, com a mínim, durant el primer trimestre. Una vegada fet el simulacre, s'ha de remetre informe als Serveis Territorials, el qual permet detectar i fer actuacions puntuals per tal de garantir la seguretat.

Pel que fa a les actuacions concretes que es fan a partir de les avaluacions, el Sr. Antoni Cornudella va informar que es fan informes inicials per tècnics de la Secció de Riscos Laborals per tal de detectar deficiències en les instal·lacions que puguin afectar la seguretat d'alumnes i personal dels centres docents, i es tramet aquesta informació a la Secció d'Obres dels Serveis Territorials per tal de prendre les corresponents mesures correctores. Aquestes avaluacions responen a una programació trimestral de la Secció de Riscos Laborals.

El director territorial va informar que en les obres s'ha donat prioritat al tema

de la seguretat i a l'eliminació de barreres arquitectòniques. També informa que es fan avaluacions de riscos en situacions d'obres a l'edifici escolar, i que es prenen les mesures adequades per garantir la seguretat de la comunitat educativa.

Pacte Nacional per a l'Educació

El director territorial va donar per informats als membres del consell escolar territorials del contingut del Pacte i obre un torn de preguntes al respecte. Així mateix informa que properament sortiran convocatòries d'ajuts adreçades als centres públics amb sisena hora per atendre alumnes que tinguin un germà a primària i s'hagin de quedar al menjador escolar. En el cas dels concertats, la Sra. Dèlia Roselló, secretària dels Serveis Territorials, informa de la previsió d'una convocatòria d'ajuts per a cobrir despeses d'alumnes desfavorits que no poden assumir el cost de les activitats complementàries.

El representant del PAS, Sr. Llombart, va considerar que, havent-hi places lliures als centres públics, aquests alumnes no haurien d'anar a centres privats. L'inspector en cap, Sr. Ignasi Garcia Plata, explica que el servei públic d'educació (que inclou la xarxa pública i la concertada) ha d'atendre tota la diversitat d'alumnat, respectant la lliure elecció dels pares pel que fa al tipus de centre, i això també en el cas d'alumnes desfavorits.

Es va obrir un debat sobre les repercussions pràctiques d'aquesta mesura. Els representants dels centres privats concertats van manifestar la seva preocupació pel possible increment de sol·licituds d'informes als EAP per tal de diagnosticar les situacions dels alumnes que podrien rebre l'ajut. L'inspector en cap va aclarir que l'ajut per a les activitats complementàries es concedirà sobre la base dels informes tècnics de l'EAP tenint en compte les dificultats afegides dels alumnes per la seva situació sociocultural. També va aclarir que un dels tres criteris per diagnosticar un alumne amb necessitats educatives especials són les dificultats socioeconòmiques i culturals (desfavorits) que puguin tenir per fer una bona integració a l'escola.

El Sr. Ricard Aymerich va informar de la recent constitució de la comissió de seguiment del Pacte Nacional per a l'Educació i va manifestar la necessitat de tenir cura i respecte per la filosofia del pacte, que és la mútua confiança entre els signants. Va informar que en la primera reunió de la comissió de seguiment del Pacte no es van presentar les patronals. Els representants dels centres privats van expressar les seves posicions al respecte.

El Sr. Servand Casas va criticar el caràcter urbanista i metropolità del Pacte, atès que no fa gaires referències a l'escola rural. I va plantejar dubtes pel que fa a la dotació de personal. Va tornar a plantejar la situació dels alumnes de

poblacions petites que volen accedir a ensenyaments no obligatoris, ubicats en una altra població més gran, i que no disposen d'un servei públic de transport que els traslladi al centre escolar.

El director territorial va informar que la sisena hora suposarà tota una revolució a l'escola pública, que comportarà alguns problemes d'adequació d'espais i de pressupostos, i que la Inspecció aconsellarà com organitzar la sisena hora en els centres educatius.

El Sr. José Juan, representant dels pares, va manifestar que el Pacte Nacional per a l'Educació deixa una mica despenjada l'educació secundària i l'escola rural, com s'ha dit abans.

Curs 2006-2007

Nous centres

El director territorial va informar en relació amb el full "Centres nous curs 2006-2007". Va destacar que s'han posat en funcionament prop de 100 centres nous en l'àmbit territorial d'aquests Serveis Territorials en els últims quatre anys. Va informar que s'ha elaborat un protocol d'actuació basat en l'experiència del curs passat: els directors d'aquests nous centres disposen ja d'un ordinador portàtil i un telèfon mòbil; que compten amb una coordinadora, la Sra. Mercè Julià, que els assessora en les seves tasques i en la posada en funcionament del centre. Aquests nous directors compten amb un nucli de professors proposats per la direcció del centre. També va informar de la bona preinscripció que hi ha hagut en totes aquestes noves escoles.

També es va lliurar als membres del Consell Escolar Territorial els fulls "Proposta de reserva NEE 2006-2007" i "Oficines municipals d'escolarització, curs 2006-2007".

Cicles formatius de nova implantació

En relació amb el full "Proposta de modificació de l'oferta de cicles formatius per al curs 2006-2007", el director territorial va informar que en la propera sessió del Consell Escolar Territorial lliurarà l'oferta en cicles formatius dels centres privats.

Així mateix, el director territorial va informar que, després de la preinscripció, s'està treballant en la proposta de grups. També va informar de les assignacions automàtiques de grup que fa el sistema, i que, a partir d'això, s'augmenten o no els grups, decisió que es pren tenint en compte la zona en què estigui ubicat el centre i l'alumnat que acull.

El director territorial també va informar que es continuen implantant unitats de suport a l'educació especial.

Plans d'entorn i altres experiències educatives

L'inspector en cap va informar que el proper curs es posaran en funcionament vuit plans d'entorn més, que s'incrementarà la dotació de psicopedagogs i logopedes, d'assessors LIC (entre 10 i 12), actualment n'hi ha 40. També s'incrementaran les aules d'acollida en els centres concertats.

El director territorial va informar de la posada en marxa de 173 grans obres, per ampliacions i construccions de centres nous, i va destacar que no s'instal·laran alumnes en mòduls si no hi ha un projecte de construcció d'un nou centre, que els aculli en el futur.

El representant de la FAPAES va insistir en el tema de vetllar per la seguretat en les instal·lacions escolars. La secretària dels Serveis Territorials va informar de la tramesa als instituts del *Llibre de manteniment del centre educatiu*. En el cas dels centres de primària es farà als ajuntaments.

Torn obert de preguntes

El Sr. Ragull va preguntar pel criteri que s'aplica en cas que es produeixin vacants de places prèviament confirmades però que els alumnes no van ocupar per no haver formalitzat la matrícula, tot i que van ser demanades en la preinscripció per altres alumnes. L'inspector en cap va respondre que sempre es poden atendre situacions singulars que puguin generar greuges comparatius, descartant una rematriculació genèrica; en aquests casos, cal que hi hagi recurs per part de la família i un posterior informe de la Inspecció.

Composició del Consell per sectors

President

Sr. Camil Fortuny i Recassens (director dels Serveis Territorials a Barcelona II (Comarques))

Representants del professorat

Sr. Ricard Aymerich (Federació de Moviments de Renovació Pedagògica)

Sra. Montserrat Canal (Associació de Professors d'Escoles Cristianes de Catalunya)

Sra. Montserrat Gorchs (Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya)

Sr. Servand Casas (Secretariat de l'Escola Rural)

Representants dels pares i mares d'alumnes

Sr. Carles Armengol (Confederació Cristiana d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Catalunya)

Sr. José Vivancos (Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya)

Sr. José Juan (FAPAES)

Sr. Ramon Roig (FAPAES)

Representants del personal d'administració i serveis

Sr. Josep Llobart (CCOO)

Sra. Núria Canyadell (UGT)

Representants d'organitzacions sindicals

Sr. Jorge Carro (USOC)

Sr. José Luis Mataix (USTEC-STES)

Sr. Miguel Cordero (UGT)

Vacant (CCOO)

Representants d'organitzacions empresarials

Sr. Josep Ribera (Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Manresa)

Sr. Ramon Costa (Departament de Formació de la Universitat Autònoma de Barcelona)

Sr. Isidre March (Gremi Provincial de Tallers de Reparació de l'Automòbil)

Sr. Celdoni Sala (Foment del Treball Nacional)

Representants de l'Administració educativa

Sr. Ignasi Garcia Plata (inspector en cap)

Sra. Carme Zapater (directora adjunta dels Serveis Territorials)

Sra. Dèlia Roselló (secretària dels Serveis Territorials)

Sra. Magda Palà (cap de la Secció de Programes i Serveis Educatius)

Representants dels municipis del territori

Sr. Joan Seguer (FMC)

Sra. Àlex Mañas (FMC)

Sra. Carme Giol (FMC)

Sr. Ferran Civil (ACM)

Sra. Mercè Puntí (ACM)

Representants dels centres docents públics

Vacant (Centres d'Educació Infantil i Primària)

Sra. Amàlia Navarrete (Instituts d'Educació Secundària)

Representants dels centres docents privats

Sr. Josep Menéndez (Serveis Educatius Catalunya)

Sr. Josep Ragull (Associació de Centres Autònoms d'Ensenyament)

Secretària

Elvira Rodríguez

Consell Escolar Territorial de Girona

Mobilitat dels membres

Durant el curs 2005-2006 s'han produït els següents relleus en el Consell Escolar Territorial de Girona:

- Sector de pares d'alumnes:
 - El Sr. Francesc Soler ha substituït el Sr. Rafel Ruíz
- Sector de municipis:
 - El Sr. Joan Manuel del Pozo està pendent de substitució

Ressenya d'activitats

Les sessions de treball que s'han celebrat en el marc del CETG són les que s'esmenten a continuació:

- Dues sessions plenàries:
 - 14 desembre de 2005 (39,28% d'assistència)
 - 7 juny de 2006 (40,74% d'assistència)
- Dues sessions de la Comissió Permanent:
 - 23 novembre de 2005 (70% d'assistència)
 - 9 maig de 2006 (40% d'assistència)

Descripció de les activitats

Del Ple

La informació que s'ha traspassat i comentat a les sessions del plenari ha estat bàsicament la següent:

- Informacions d'inici de curs 2005-2006.

- Dades d'escolarització de l'alumnat a Girona. Comparació amb la resta de Catalunya. Procés de preinscripció del curs 2006-2007.
- Plantilla de professorat.
- Pla de construccions escolars. Nous centres en funcionament curs 2006-2007.
- Programes d'innovació educativa.
- Plans educatius d'entorn.
- Programa de reutilització de llibres de text.
- Informació sobre formació professional: nous cicles formatius, Saló de l'FP, mesures de flexibilització, l'FP lliure, estades a les empreses per a professorat, programes de qualitat i millora i centres integrals d'FP.
- Recursos per a l'atenció a la diversitat (UEC, aules obertes, i aules d'acollida) Pla de Formació de Zona 2006-2007.
- Aplicació de la sisena hora.
- Premis Catalunya d'Educació.

De la Comissió Permanent

La Comissió Permanent ha preparat l'ordre del dia de les sessions plenàries corresponents i ha estat espai d'un debat inicial en relació amb els temes de fons de la sessió plenària que ha servit de previsió del que podien ser les línies d'opinió que es recollissin.

Des de la Secretaria del Consell s'ha gestionat la proposta de canalitzar a través del Consell Escolar Territorial propostes per a la concessió dels *Premis Catalunya d'Educació*, corresponent al 2006.

Composició del Consell per sectors

President

Sr. Joaquim Bosch (director dels Serveis Territorials)

Professorat

Sra. M. Àngels Plana (Federació de Moviments de Renovació Pedagògica)

Sr. Joan Juventench (Federació de Moviments de Renovació Pedagògica)

Sr. Joaquim Genover (Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya)

Pendent de designació d'un representant de l'Associació de Professors d'Escoles Cristianes.

Pares d'alumnes

Sra. Imma Fuyà (Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya)

Sr. Francesc Soler (Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya)

Sra. Laura Cànovas (Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes d'Ensenyament Secundari de Catalunya)

Sra. Eva Tarrés (Federació d'Associacions Cristianes de Pares d'Alumnes)

Organitzacions sindicals

Sr. Jordi Casas (Comissió Obrera Nacional de Catalunya comarques gironines)

Sra. Roser Font (Unió General de Treballadors)

Alumnes

Pendants de designació de quatre representants.

Administració i Serveis

Sra. Júlia Colomer (Junta de Personal dels Serveis Territorials de la Generalitat)

Pendent de designació d'un representant del Comitè Intercentres del Departament d'Educació.

Administració educativa

Sr. Josep M. Farrés (Serveis Territorials)

Sra. Marina Padrós (Serveis Territorials)

Sr. Josep Xirgu (Serveis Territorials)

Sra. Miquela Obrador (Serveis Territorials)

Centres públics

Sr. Jaume Riuró (Junta Territorial de Directors de Primària de Girona)

Sr. Joaquim Ruhí (Junta Territorial de Directors de Secundària de Girona)

Centres privats

Sr. Joan Casals (Confederació de Centres Autònoms d'Ensenyament)

Sra. M. Dolors Bassols (Associació Professional de Serveis Educatius)

Organitzacions empresarials

Sr. Alexandre Juanola (Federació d'Organitzacions Empresarials de Girona)

Sr. David Hugas (Federació d'Organitzacions Empresarials de Girona)

Sr. Josep Delgado (Federació d'Organitzacions Empresarials de Girona)

Sr. Jaume Fàbrega (Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Girona)

Municipis

Pendent de designació d'un representant de la Federació de Municipis de Catalunya

Sr. Joan Olóriz (Federació de Municipis de Catalunya)

Sra. Pilar Sancho (Associació Catalana de Municipis i Comarques)

Sra. Rosa M. Santeugini (Associació Catalana de Municipis i Comarques)
Sra. Eva Moreno (Associació Catalana de Municipis i Comarques)

Secretària

Sra. Miquela Obrador

Composició de la Comissió Permanent

President

Sr. Joaquim Bosch

Vocals

Sra. Marina Padrós
Sr. Josep Xirgu
Sra. Imma Fuyà
Sr. Joan Oloriz
Sr. Joaquim Ruhí
Sr. Jordi Casas
Sr. Joan Casals
Sr. Josep Delgado

Secretària

Sra. Miquela Obrador

Consell Escolar Territorial de Lleida

Durant el curs 2005-2006, s'han produït canvis en el Consell Escolar Territorial de Lleida respecte al curs anterior en les persones i entitats següents:

- Sr. Vicente Mora, inspector en cap adjunt dels Serveis Territorials d'Educació
- Sr. Francesc Montañés, president FAPAC

Ressenya de les activitats

El Consell Escolar Territorial de Lleida es va reunir en dues convocatòries de sessió plenària, 12 de novembre de 2005 i 30 de maig de 2006.

En la sessió del dia 12 de novembre de 2005 es van tractar els temes següents:

- Balanç inici de curs.

- Informe del Consell Escolar de Catalunya sobre l'avantprojecte de Llei orgànica d'educació (LOE).
- Presentació de la memòria del Consell Escolar Territorial.

En la reunió del CET de Lleida del dia 30 de maig de 2006 es va tractar el tema tot seguit relacionat:

- Paraules del director dels Serveis Territorials d'Educació.

Composició

President

Sr. Carles Vega (director dels Serveis Territorials d'Educació)

Administració educativa

Sr. Amadeu-Pere Huguet (secretari dels Serveis Territorials)
Sr. Andreu Rivadulla (inspector en cap)
Sr. Josep M. Vera (inspector en cap adjunt)
Sra. Anna Franco (cap de la Secció de Centres)

Centres privats

Sr. Armant Sanjuan (Confederació de Centres Autònoms d'Ensenyament privat)
Sr. Llorenç Claramunt (Escola Cristiana)

Centres públics

Sr. Jordi Serra (centres públics d'educació secundària)
Sr. Lluís Miquel (centres públics d'educació primària)

Municipis del territori

Sr. Domènech París (alcalde de l'Ajuntament d'Artesa de Segre)
Sr. Jordi Riart (alcalde de l'Ajuntament de Solsona)
Sr. Josep Riera Canyelles (alcalde de l'Ajuntament de Verdú)
Sr. Antoni Bosch (alcalde de l'Ajuntament de Mollerussa)
Sr. Ramon Camats (regidor d'Ensenyament de l'Ajuntament de Lleida)

Organitzacions empresarials

Sr. Jaume Pastó (Confederació d'Organització Empresarial de Lleida)
Sr. Jordi Marimon (Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Lleida)
Sr. Miquel Bernal (Federació Provincial d'Empresaris de Comerç)
Sr. Ramon Suñé (Federació d'Empresaris Metal·lúrgics de Lleida)

Organitzacions sindicals

Sra. Elena Relancio (USTEC-STEs)

Sr. Albert Vancells (USOC)
Sra. Cristina Carbonell (CCOO)
Sr. Epifani Agueda (UGT)

Pares d'alumnes

Sr. Carles Pedra (Confederació Cristiana d'Associacions de Pares d'Alumnes)
Sra. Mercè Batlle (Federació d'Associació de Pares d'Alumnes d'Educació Especial)
Sra. Paquita Hernández (FAPAES)
Sr. Albert Massagué (FAPAC)

Personal d'administració i serveis

Sra. Rosa Peralta (UGT)
Sra. M. Angeles Gutiérrez (CCOO)

Professorat

Sr. Xavier Gastón (Associació de Professors de les Escoles Cristianes)
Sr. Xavier Ara (Federació de Moviments Renovació Pedagògica)
Sra. M. Pilar Hernández (Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya)
Sr. Miquel Àngel Mingote (Federació de Moviments de Renovació Pedagògica)

Secretària

Sra. Montse Vilella

Consell Escolar Territorial de Tarragona

Presentació

El Consell Escolar Territorial de Tarragona és l'organisme de consulta, participació i assessorament dels sectors afectats en la programació general de l'ensenyament no universitari dins de l'àmbit d'actuació dels Serveis Territorials.

El Consell Escolar Territorial de Tarragona, durant el curs 2005-2006, ha estat convocat tres vegades en sessió ordinària del plenari, dues de les quals s'ha aixecat acta i la tercera en no poder-se celebrar per manca de quòrum, es va estendre diligència de la sessió, en la qual el president expressà als membres assistents la proposta d'impulsar el Consell Escolar Territorial. En el decurs de les convocatòries s'han tractat els temes que es ressenyen en els punts següents:

Mobilitat dels membres

Durant el curs 2005-2006 s'han produït els canvis següents:

En el plenari del dia 20 d'octubre de 2005, s'incorpora al CETT el senyor Antoni López López com a representant de la UGT, en substitució de la senyora M. Teresa Cunillera Busquets, mitjançant escrit de 20 d'octubre de 2005.

I en el plenari del dia 2 de març de 2006, es féu constar la baixa, per defunció, del senyor Sebastià Mateo i Alaix, secretari dels Serveis Territorials i membre del CETT pel sector d'Administració educativa.

El dia 1 de juny va cessar com a president del CETT el senyor Josep M. Pallàs i Guasch, en cessar en el càrrec de director dels Serveis Territorials d'Educació. Resolució EDU/1805/2006.

El dia 1 de juny de 2006 va ser nomenat president del CETT el senyor Zacarias Henar i Moros, director dels Serveis Territorials d'Educació i Universitats. Resolució EDU/1805/2006.

En la diligència aixecada sobre la convocatòria del Consell Escolar Territorial, de data 27 de juny de 2006, es fa constar la salutació del president del CETT, senyor Zacarias Henar i Moros als membres assistents i la presentació del secretari dels Serveis Territorials d'Educació i Universitats, senyor Baptista Capell Solsona, designat membre del CETT pel sector Administració educativa.

També s'esmenta els nous membres proposats pels organismes següents per ser representats al CETT:

- Per la Federació de Municipis de Catalunya, el senyor Jesús Aubia Boada, en substitució de la senyora Lidia Garzón (escrit de 30 de març de 2006)
- Per a Unió General de Treballadors, la senyora Pilar Moreno Rodriguez, en substitució del senyor Antonio López López (escrit de 23 de juny 2006)

Resten per designar representants dels organismes següents:

- FDAPA, Federació Diocesana d'APA d'Escoles Cristianes
- APECC, Associació de Professors de les Escoles Cristianes de Catalunya
- Bloc d'Estudiants Nacionalistes
- Associació de Joves Estudiants de Catalunya
- Sindicat de CCOO-PAS

S'ha instat a les Organitzacions i Institucions, pendents de designar representants, a proposar-ne.

Ressenya de les activitats

Durant el curs 2005-2006 el Consell Escolar Territorial de Tarragona s'ha convocat tres vegades en sessió ordinària del plenari i s'ha reunit d'acord amb el calendari següent: 20 d'octubre de 2005, i 2 de març de 2006. La sessió convocada per al dia 27 de juny de 2006 no es va celebrar per manca de quòrum.

En les dues sessions convocades s'han tractat els següents temes:

- Inici del curs 2005-2006: Escolarització.
- Informació sobre construccions escolars: Obres.
- Informació de la Inspecció.
- Informació de la Secció de Serveis Educatius i Formació Permanent respecte a les activitats de formació del professorar. Curs 2005-2006.
- Informació sobre formació professional: Programa de Garantia Social. Cursos de Formació Ocupacional i Casa d'Oficis.
- Proposta de presentar als Premis Catalunya d'Educació 2006 al CEIP Bonavista, de Bonavista-Tarragona.

En totes les sessions del plenari del CETT hi ha hagut força participació.

El president del CETT comentà que el sistema educatiu català passa per un moment complicat, semblant als anys seixanta. Diu que el Departament d'Educació fa un gran esforç per acollir i assumir el creixement d'alumnat nouvingut, el qual necessita d'una atenció individualitzada. Sobre l'inici del curs 2005-2006, assenyala que la previsió de creixement d'alumnat ha estat desbodada a tot Catalunya. També comenta que el Departament fa un gran esforç d'inversió per donar solució a aquests reptes: inversió en la construcció de nous centres; en l'increment de professorat; en la destinació de més professionals als centres (vetlladors, tècnics en educació infantil...); també en l'oferta de programes d'innovació educativa; en la creació de més places de professionals d'anglès; creació de noves aules d'acollida. També assenyala l'estabilitat del professorat interí i l'esforç que s'ha fet per dotar els centres de les noves tecnologies (internet i ADSL a les aules).

Afegeix que ens trobem en un moment de creixement i també d'una gran maduresa de la comunitat educativa.

A continuació s'informà de les dades més significatives de l'inici de curs: nombre d'alumnes, desglossats per nivells, els grups, i les ràtios, i el nombre de professorat públic i privat de primària i de secundària. Es destacà l'increment d'alumnat i de professorat. I les localitats de les comarques que han experimentat més creixement d'educació infantil i primària. Del Tarragonès: Tarragona, Vila-seca, Perafort, Roda de Barà i Salou; del Baix Penedès: la Bisbal del Penedès, Banyeres del Penedès; Cunit, Calafell i Santa Oliva; i del Baix Camp:

Cambrils, Reus i Vilaplana. També es destacà increment experimentat a Aiguamúrcia i a Valls, de l'Alt Camp.

Pel que fa l'ESO, hom diu que el creixement més significatiu es donà a les comarques del Baix Penedès, seguida pel Tarragonès i el Baix Camp.

Respecte a la preinscripció dels ensenyaments obligatoris es comentà l'oferta prevista per al curs 2006-2007 en funció de l'increment d'alumnat que es preveu tant a primària com a secundària, en relació amb el curs anterior.

Respecte a l'apartat "obres", el president informà de les principals actuacions en l'àmbit de la demarcació, destacant les cinc construccions escolars dutes a terme. De les obres RAM i del procediment que se segueix en la tramitació dels projectes de noves construccions escolars, com la cessió del solar per part dels ajuntaments.

Respecte al punt: "Informació de la inspecció", l'Inspector en cap informà el Consell Escolar de les noves incorporacions d'inspectors, en especial de l'àrea d'educació física i també del canvi de zones. Així mateix, informà sobre els eixos més importants sobre els quals incideix la Inspecció: supervisió de les dades d'inici de curs; avaluació diagnòstica; avaluació de la funció directiva; avaluació de la funció docent, amb la creació de les conseqüents comissions; l'avaluació de centres; dels plans, programes i projectes d'innovació; de les aules obertes autoritzades als centres de secundària; el pla experimental de llengües estrangeres; les USEE i els plans estratègics; supervisió dels serveis educatius integrats.

Pel que fa a l'"avaluació de centres", comentà l'avaluació global diagnòstica que es fa als centres que tenen conveni amb el MEC, OSAC i PISA. També comentà l'avaluació focalitzada i les auditories mixtes als centres de FPE vinculats al Programa FQM.

Pel que fa a l'"avaluació diagnòstica", informà que es demana la màxima participació de la comunitat educativa: pares, alumnes, professorat.

Respecte el tema de l'escolarització, comentà el Decret d'admissió vigent. També informà de les comissions d'escolarització de les quals la Inspecció en forma part, i del paper de cogestió de les oficines municipals d'escolarització.

Així mateix, s'informà sobre el seguiment i l'avaluació que es fa de les competències bàsiques, de l'avaluació interna dels centres i de les actuacions preventives a l'ESO.

També s'informà sobre el Pla director, i de la col·laboració de la Inspecció en el procés d'oposicions, amb la proposta de presidents de tribunals, etc. Sobre

el Pla director, l'Inspector assenyalà que s'està fent l'avaluació del Pla director 2002-2006 i que s'està participant en l'elaboració del nou Pla director 2006-2010.

Igualment informà i feu una valoració dels: programa de llengua, interculturalitat i cohesió social (LIC); plans educatius d'entorn; aules obertes; projecte Orator i serveis educatius integrats.

El Pla d'acollida i el Pla educatiu d'entorn foren dos temes que motivaren l'interès del Consell Escolar. El president destacà els Plans d'entorn com una experiència positiva en la qual les entitats properes als centres donen suport als alumnes i a les famílies.

També es valorà la tasca que desenvolupen les aules obertes, així com de la funció de les unitats d'educació compartida.

També tingué especial interès la formació permanent del professorat, tant l'ofertada a través dels plans de formació de zona (PFZ), com la programada per la Subdirecció General de Formació Permanent i Recursos Pedagògics; la programada per la Subdirecció General de Tecnologies de la Informació. També es destacaren les activitats LIC, adreçades als assessors lingüístics, als tutors i coordinadors. Igualment s'informa del nombre de projectes d'innovació educativa concedits als centres de l'àmbit dels Serveis Territorials d'Educació a Tarragona, destacant-ne els 32 de biblioteques punt.edu, els 14 de convivència i mediació escolar i els 16 de medi ambient. Així mateix, s'informà sobre les llicències retribuïdes concedides, sobre els projectes Comenius, i la reserva de places a l'EOI de Tarragona i Reus.

Respecte a la formació del professorat, es comentà que s'està oferint una formació continuada i adaptada a les necessitats educatives: es destacà el curs sobre la síndrome d'Asperger, adreçat als mestres i amb una matrícula d'uns 150 professionals. A la vegada s'informà que en el PFZ per al curs 2006-2007 es preveu una oferta de 6.150 hores de formació.

També s'informà sobre les noves aules de ciències de primària i la seva utilització.

Pel que fa a l'apartat de "Llengua i cohesió social", s'informà dels programes que estan en marxa: material escolar per a tothom; estudi assistit; tallers per a les famílies, dels quals hom diu que afavoreixen la cohesió de la societat.

Així mateix s'informà de la creació del nou Camp d'aprenentatge Pau Calsals, amb seu a Coma-ruga, dedicat a la música, a la pau i el medi.

També s'informà de l'increment de professionals dels serveis educatius. I de

la concessió del Premi “Sello Europeo” a la ZER Baix Camp Nord. També del suport dels Serveis Territorials a les campanyes “Protegeix-me. Hàbits d’ús en l’automòbil” impartit pels Mossos d’Esquadra als centres, i la col·laboració amb el Departament de Consum i Turisme sobre “Consum responsable”.

També es féu referència als projectes transnacionals de cooperació escolar, dins del Programa euromediterrani de cooperació (PECE-MED), del qual es destacaren els projectes nous amb Egipte i el Marroc.

Pel que fa a la formació professional, es presentà l’oferta del curs 2005-2006. Es valorà positivament l’increment de nous cicles formatius als centres de secundària. I també el pla de transició al treball (PTT), les cases d’oficis i els cursos ocupacionals (transnacionals).

Hom diu que s’intenta captar tots els treballadors de les empreses que no poden formar-se i facilitar la seva formació. Es fa esment del Decret 240/2005, de 8 de novembre, de mesures flexibilitzadores per a l’oferta de formació professional específica, mitjançant el qual s’implanten sis mesures, amb la finalitat de facilitar la formació de les persones al llarg de tota la vida activa. També es diu que aquest Decret es complementa amb la formació professional a distància. També s’esmenta l’oferta de cicles formatius a col·lectius singulars, via petició de l’empresa.

Així mateix, s’informa de la formació oferta a través dels programes de garantia social, els cursos de formació ocupacional i casa d’oficis. I també la formació d’adults.

Cal destacar la proposta de tornar a presentar als Premis Catalunya d’Educació 2006, el CEIP Bonavista, de Bonavista-Tarragona, per l’excel·lent tasca pedagògica duta a terme durant els 26 anys de la seva presència al barri. Es ratificà tot el que ja s’havia dit en la presentació del centre en la convocatòria de 2005, i es comentà la il·lusió del centre de tornar-se a presentar. El president destacà la seva trajectòria com a escola integradora, fomentant lligams de cooperació i participació amb les institucions locals i l’AMPA. També la tasca pedagògica per introduir el seu alumnat, majoritàriament immigrant, en la llengua i cultura del país. El president diu que és bo que la societat valori el treball del CEIP en circumstàncies sempre difícils i posa en consideració dels membres del CETT, el suport de la proposta. El Consell Escolar es pronuncià favorablement i la nova proposta fou aprovada per unanimitat.

El Consell Escolar Territorial també es féu ressò respecte al fet de l’agressió fortuïta entre dos alumnes del CEIP Baltasar Segú de Valls. El president informà als membres del CETT dels fets, i de les accions preses pels Serveis Territorials, a causa del tractament mediàtic que es donà al tema. Féu una reflexió sobre la indefensió amb què topen els mestres i les escoles en el seu treball diari. Diu

que, moltes vegades, alguns mitjans de comunicació en comptes d'apaivagar els ànims generen més tensió. Considerà que el CETT hauria de donar un missatge de suport als mestres i les escoles. A petició del representant dels centres docents públics d'educació secundària i de l'inspector en cap es proposà de fer un escrit de suport als mestres del CEIP Baltasar Segú i un altre de suport a la família del nen hospitalitzat. La proposta fou aprovada per unanimitat.

Respecte al Pacte Nacional per a l'Educació, el president informà de la seva propera aprovació i del Debat curricular del qual, digué, "és un debat obert". Així mateix, féu esment de la LOE, i que s'està fomentant la cultura del diàleg entre la comunitat educativa.

Respecte als temes tractats, es va lliurar als presents diversa documentació informativa, com ara:

- Documentació sobre l'organització i el funcionament de la Inspecció.
- Dades comparatives sobre la matrícula, per comarques, del curs 2005-2006.
- Oferta de la preinscripció per al curs 2006-2007.
- Llista de les activitats ofertes a través dels diferents programes i institucions: (PFZ) /plans estratègics/ activitats interzonals/ SGFPi RP/ SGTI (TIC-MAV)/ calendari de presentació de recursos informàtics.
- Implantació de l'oferta de formació professional 2005-2006: formació específica. Acreditació de competències professionals/ programa de garantia social/ cursos de formació ocupacional i casa d'oficis.
- Documentació sobre la preinscripció dels ensenyaments secundaris obligatoris. Curs 2005-2006. Calendari i comissions d'escolarització. Barem de prioritat d'admissió.
- Convocatòria dels Premis Catalunya d'Educació 2006.
- Informació sobre construccions escolars i centres de nova creació.

Participació per sectors en les activitats del CETT

- Representants del professorat: 25%
- Representants dels pares d'alumnes: 37,5%
- Representants dels alumnes: 0%
- Representants del personal d'administració i serveis: 0%
- Representants d'organitzacions sindicals: 62,5%
- Representants d'organitzacions empresarials: 16,66%
- Representants Administració educativa: 60%
- Representants Municipis del territori: 0%
- Representants dels centres docents públics: 75%
- Representants dels centres docents privats: 100%

Composició del Consell Escolar Territorial de Tarragona

President

Sr. Zacarias Henar i Moros (director dels Serveis Territorials)

Professorat

Sra. Josepa Ferreté i Solé (Federació del Moviment de Mestres de Renovació Pedagògica)

Sra. Maria Gual Figuerola (Secretariat Escola Rural)

Associació de professionals d'Escoles Cristianes de Catalunya (pendent de designar representant)

Sra. Cristina Salagaray Lunes (Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya)

Pares d'alumnes

Sr. Josep M. Mañé Mateu (Federació d'APA d'Ensenyament Secundari de Catalunya)

Sr. Manuel Rico Gago (Federació d'APA de Catalunya)

Federació Diocesana d'APA (pendent de designar representant)

Sr. Jordi Morron Estradé (Federació Catalana de Pares d'Alumnes d'Educació Especial)

Alumnes

Associació de Joves Estudiants de Catalunya (no han designat representants)

Bloc d'Estudiants Nacionalistes (no han designat representant)

Personal d'Administració i Serveis

Sr. Enrique Alba Fernández (Sindicat FSP-UGT-PAS)

Sindicat CCOO-PAS (no han designat representant)

Organitzacions sindicals

Sr. Xavier Caixal i Baldrich (Confederació General del Treball)

Sr. Anton Roselló Guarro (Comissions Obreres)

Sra. Pilar Moreno Rodriguez (Unió General de Treballadors)

Sr. Pere Joan Ventura Grau (Unió Sindical Obrera de Catalunya)

Organitzacions empresarials

Sr. Lluís Bonancia Gandia (Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Tarragona)

Sr. Francesc Vives Vives (Associació d'Empresaris d'Hostaleria de la província de Tarragona)

Sr. Carlos Díaz de Argandoña Pàmies (Confederació Empresarial de la província de Tarragona)

Administració educativa

Sr. Baptista Capell Solsona (secretari dels Serveis Territorials)
Sr. Jesús González González (inspector en cap d'Educació)

Professorat

Sra. M. Teresa Piquer i Biarnés (inspectora en cap adjunta)
Sr. Vicenç Abellan i Armelles (cap de la Secció de Serveis Educatius i Formació Permanent)

Municipis del territori

Sra. Marifé Merchan Bordallo (Associació Catalana de Municipis)
Sr. Eudald Salvat Mestre (Associació Catalana de Municipis)
Sr. Joan Montragull i Rafí (Associació Catalana de Municipis)
Sra. Helena Arribas Esteve (Federació Catalana de Municipis)
Sr. Jesús Aubia Boada (Federació Catalana de Municipis)

Centres docents públics

Sr. Rafael Muñoz Melgar (Centres Docents Públics d'Educació Secundària)
Sr. Pere Gatell Artigas (Centres Docents Públics d'Educació Primària)

Centres docents privats

Sr. Enric Sabaté i Roig (Confederació de Centres privats Autònoms d'Ensenyament de Catalunya)
Sr. César Egido (Serveis Educatius de Catalunya)

Secretària

Sra. Maria Recasens i Rovira

Consell Escolar Territorial de les Terres de l'Ebre

Presentació

El Consell Escolar Territorial de les Terres de l'Ebre és l'organisme de consulta, participació i assessorament dels sectors afectats en la programació general de l'ensenyament no universitari dins l'àmbit d'actuació dels Serveis Territorials. Durant el curs 2005-2006, va ser convocat una vegada en sessió plenària ordinària.

Mobilitat dels membres

Durant el curs 2005-2006 es van produir els canvis següents:

– Cessament del Sr. Francesc Xavier Vega i Castellví com a president del

Consell Escolar Territorial de les Terres de l'Ebre, amb efectes del dia 1 de juny de 2006, a conseqüència del cessament com a director territorial i nomenament de la Sra. Josefa Beltran i Bertomeu.

– La Sra. Lucrecia Bladé Chorto, representant de l'APECC, va substituir la Sra. Teresa Domènech.

– La Sra. Àngels Pablo Calvet, representant del personal d'administració i serveis, va substituir el Sr. José Manuel de la Vega.

– El Sr. Antonio Muñoz Sánchez, representant de l'Associació d'Empresaris de les Comarques de l'Ebre, va substituir el Sr. Francesc Canalda.

– La Sra. Immaculada Obiol i Baubí, responsable de l'Administració Educativa (inspectora en cap adjunta), va substituir la vacant del Sr. Valero Camps, que va ocupar el càrrec d'inspector en cap, en substitució del Sr. Josep Lluís Sebastià i Vidal.

– El Sr. Joan Serra Benedicto, representant de la Junta Territorial de directors de secundària, va substituir el Sr. Josep Lluís Torres Messeguer.

– El Sr. Juan José Zaera Querol, representant de l'APSEE, va substituir el Sr. Ismael Antó.

Resten per designar representants, tot i que han estat convocats a les reunions i se'ls ha reclamat diverses vegades. Es tracta dels organismes i institucions següents:

– Bloc d'Estudiants Nacionalistes (BEN).

– Associació de Joves Estudiants de Catalunya (AJEC).

– Federació Catalana d'Associacions Pares d'Alumnes d'Educació Especial.

Ressenya de les activitats

El Consell Escolar Territorial de les Terres de l'Ebre es va reunir en sessió plenària ordinària el 7 de febrer de 2006.

Es van tractar els temes següents:

– Pla territorial de la Inspecció curs 2005-2006.

– Grups i professors curs 2005-2006.

– Obres curs 2005-2006.

– Formació professional.

– Llar d'infants.

– Altra informació en general.

Descripció dels resultats del treball dut a terme

Participació per sectors en les activitats del CETTE:

- Representants del professorat: 50%
- Representants dels pares d'alumnes: 66'60%
- Representants dels alumnes: 0%
- Representants del personal d'administració i serveis: 0%
- Representants d'organitzacions sindicals: 40%
- Representants d'organitzacions empresarials: 50%
- Representants d'administració educativa: 80%
- Representants de municipis del territori: 40%
- Representants dels centres docents públics: 50%
- Representants dels centres docents privats: 100%

Composició del Consell per sectors

President

Sr. Josefa Beltran i Bertomeu (directora territorial)

Professorat

Sra. Neus Cortiella i Prats (Col·lectiu de Mestres de la Terra Alta)

Sra. Consol Sagrera (Moviment de Renovació Pedagògica de les Terres de l'Ebre)

Sra. Lucrecia Bladé Chorto (APECC)

Sra. M. Rosa Bailach Bonet (Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya)

Pares d'alumnes

Sra. Carme Bladé (FAPAES)

Sr. Josep M. Carbó (FAPAC)

Sra. Dolors Monllaó (Federació Diocesana de Pares d'Alumnes)

Alumnes

El BEN i l'AJEC no han designat representants.

Personal d'administració i serveis

Sra. Àngels Pablo Calvet (UGT)

Organitzacions sindicals

Sra. Pilar Monclús (USOC)

Sr. Jordi Pintos (CCOO)

Sr. José Carlos Pobes (USTEC-STE)

Sr. Xavier Curto (USOC)

M. Cinta Forés (UGT)

Organitzacions empresarials

Sr. Francesc Minguell (Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Tortosa)

Sra. Carme Canalda (Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Tortosa)

Sr. Joan Josep Royo (Col·lectiu d'Empresaris del Moble de La Sénia)

Sr. Antonio Muñoz Sánchez (Associació d'Empresaris de les Comarques de l'Ebre)

Administració educativa

Sra. Rosalia Mercadé i Orriols (secretària dels Serveis Territorials)

Sr. Valero Camps (inspector en cap)

Sra. Immaculada Obiol Baubí (inspectora en cap adjunta)

Sra. Núria Estrada (cap de la Secció de Serveis Educatius i Formació Permanent)

Municipis del territori

Sra. Isabel Ferré (Associació Catalana de Municipis i Comarques)

Sr. Antoni Martí (Associació Catalana de Municipis i Comarques)

Sr. Joaquim Martí (Associació Catalana de Municipis i Comarques)

Sr. Francesc Miró Mèlich (Federació de Municipis de Catalunya)

Sr. Gervasi Aspa Casanova (Federació de Municipis de Catalunya)

Centres docents públics

Sr. Àngel Ismael i Hierro (representant de la Junta Territorial de Primària)

Sr. Joan Serra Benedicto (representant de la Junta Territorial de Secundària)

Centres docents privats

Sr. Juan José Zaera Querol (APSEC)

Secretari

Sr. Alfons Josep Martínez

Memòria del Consell Escolar Territorial del Vallès Occidental

Presentació

El Consell Escolar Territorial del Vallès Occidental es va reunir, durant aquest curs, el dia 26 d'octubre de 2005.

Mobilitat dels membres

Durant aquest curs s'han produït els canvis següents:

– La Sra. Leandra Belzunces Segura ha substituït el Sr. Francesc Portalés com a representant d'USO.

- La Sra. Patricia Sánchez ha substituït el Sr. Miquel Solé a la Confederació Comarcal de Terrassa.
- El Sr. Josep Beltran ocupa el lloc de la Sra. Teresa Bigordà com a representant de la Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Terrassa.
- El Sr. Joan Vizcaino substitueix el Sr. Lluís Parera en representació de la Federació Catalana de Centres Autònoms d'Ensenyament.
- La Sra. Antònia Vila substitueix el Sr. Joan Maria Vila en els Serveis Educatius de Catalunya.

Ressenya de les activitats del Consell Escolar Territorial

A la reunió del dia 26 d'octubre, amb l'assistència de 18 membres, es va lliurar als assistents un dossier amb les dades més rellevants del curs: les dades de matriculació en els diferents centres que hi ha al Vallès Occidental tant públics com privats. El Sr. president va comentar que les dades han estat contrastades i es desglossen per població, primària, secundària i cicles formatius, manifestà també que hi ha una necessitat d'escolarització i un flux d'alumnes constant, que dóna la sensació subjectiva que l'àrea està molt col·lapsada.

Des de la Inspecció d'educació es va comentar que hi ha molta mobilitat en el moment de l'inici de curs i es parla de la dificultat de comptabilitzar les places, ja que estan clares les altes però en canvi no es declaren les baixes.

Respecte a les actuacions i inversions fetes el curs 2005-2006, el Sr. president puntualitza que l'eix principal de l'acció del Departament se centra en l'esforç inversor en grans obres: les noves construccions i ampliacions. En el Vallès Occidental s'han fet quinze escoles industrialitzades i s'està treballant en unes altres més, en els darrers dos anys s'han acabat tres instituts i uns altres dos estan en construcció. S'explica l'esforç de programació i planificació amb vista als propers dos anys, si bé es manifesta que les noves construccions no només depenen dels recursos de la Generalitat, sinó també de la disponibilitat dels solaris, ja que en falten per a les escoles. Les taules mixtes de planificació amb els ajuntaments funcionen positivament i treballen per tal que la programació de construccions estigui revisada i actualitzada.

En l'apartat de despeses, es donen xifres del capítol II, amb un increment, en el 2005 respecte al 2004, d'un 12,20% a primària i un 8,76% a secundària, cosa que suposa un 9,21% de mitjana. En el capítol VI, a primària hi ha un increment del 31,14% i a secundària un 10,54%, cosa que suposa un 24,25% de mitjana.

S'exposen les dades de matriculació de cicles formatius de grau mitjà i de cicles formatius de grau superior, que són les següents: els grups de cicles formatius de grau mitjà són 114 i 24 els concertats, els cicles formatius de grau

superior són 113 i 15 en els concertats. Pel que fa als increments respecte al curs 2004-2005, en els cicles de grau mitjà dels centres públics és d'un 11,18% i 6,9% en els concertats, en el grau superior és de 7,61% en els centres públics i de 0% en els concertats. Es dona també la relació de programes de garantia social i del programa casa d'oficis.

Des de la Inspecció es va fer esment de les unitats de suport a l'educació especial (USEE) i la seva atenció a un alumnat que, pel seu perfil s'escolaritzaria en centres d'educació especial. Aquestes unitats funcionen com una aposta clara per a la integració i la inclusió. En els centres de primària, es dota amb un mestre més d'educació especial i un educador, i a secundària, amb dos psicopedagogs i un educador, l'aula es dota d'ordinadors i material adient. Es van donar les dades de les USEE que figuren al dossier de la documentació i que són: deu USEE a educació primària, tres a educació secundària i cinc aules d'agrupament de persones amb sordesa.

Es van demanar dades en el camp de l'educació especial de les UECS i es comenten els tres tipus de UECS que hi ha a la comarca: una part va a MAIN i comparteixen activitats amb l'institut, una segona modalitat amb conveni amb ajuntaments i finalment altres van al MAPA.

Respecte a les aules d'acollida al Vallès Occidental, es va comentar que en aquest curs hi ha 51 aules a primària i 32 a secundària. Es van citar les dades del personal de suport a la docència, els integradors socials s'han incrementat en dos més i també s'han incrementat les hores de vetlladors i auxiliars d'educació infantil per a atenció a alumnes amb poca autonomia.

S'explica també el *Pla per a la llengua i la cohesió social* i finalment es llegeixen les dades del dossier de formació de persones adultes amb l'oferta formativa al Vallès Occidental.

Composició del Consell Escolar Territorial

President

Sr. Eduard Galceran i Canals

Administració educativa

Sra. Anna Riuró (adjunta al director dels Serveis Territorials)

Sr. Josep Plancheria (inspector en cap)

Sra. Isabel Borguñó (secretària dels Serveis Territorials)

Sra. Pilar Carasa (Serveis Educatius)

Centres docents públics

Sra. Susanna Siginan (Junta territorial de directors de secundària)

Sr. Carles Lázaro (Junta territorial de directors de primària)

Centres docents privats

Sr. Joan Vizcaino (Federació Catalana de Centres Autònoms d'Ensenyament)

Sr. Antonia Vila (Serveis Educatius de Catalunya)

Professorat

Sr. Antoni Poch (Associació de mestres Alexandre Galí)

Sra. Dolors Miró (Moviment de mestres de Rubí)

Sra. Lourdes Giménez (Associació de professors d'escoles cristianes)

Sr. Gustau Erill (Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya)

Personal d'administració i serveis

Sr. Carles Belmonte (FETE-UGT)

Pares d'alumnes

Sr. Josep Maria García (FAPAC)

Sr. Josep López (FAPAES)

Organitzacions sindicals

Sra. Montserrat Ros (CCOO)

Sra. Leandra Belzunces Segura (USO)

Sr. Albert Llargués (UGT)

Sra. Rosa Sandoval (USTEC)

Organitzacions empresarials

Sr. Joan Valls (Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Sabadell)

Sra. Patricia Sánchez (Confederació empresarial comarcal de Terrassa)

Sr. Josep Beltran (Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Terrassa)

Entitats municipalistes

Sra. Mireia Casamada (Associació Catalana de Municipis)

Sr. Sebastià Ruiz (Associació Catalana de Municipis)

Sr. Josep Pàmies (Federació de Municipis de Catalunya)

Sra. Montserrat Puig (Federació de Municipis de Catalunya)

Sr. Ramon Burgués (Federació de Municipis de Catalunya)

Secretari

Sr. Genís Toll

